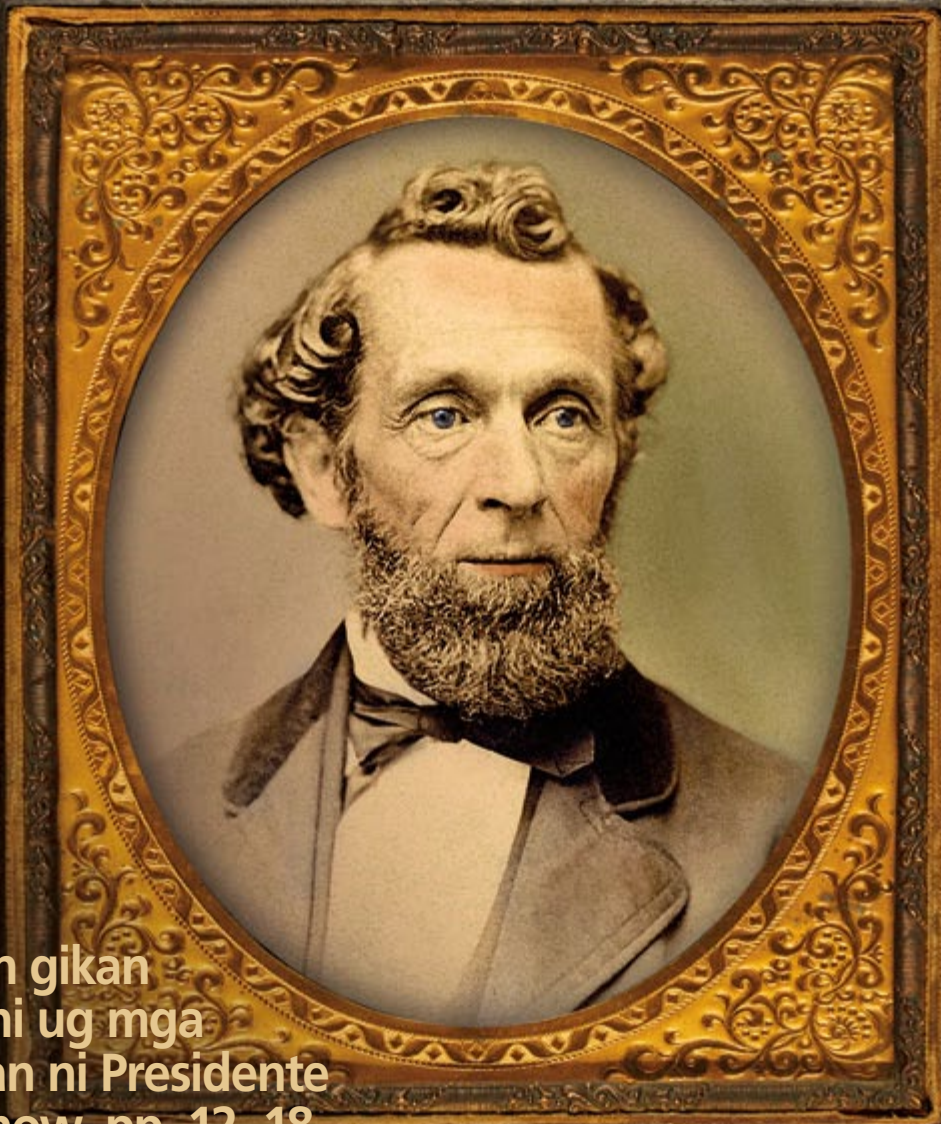

Liahona

**Inspirasyon gikan
sa Kinabuhi ug mga
Pagtulun-an ni Presidente
Lorenzo Snow, pp. 12, 18**

Sa Pagsiksik og Kaalam, p. 20

**Buluhaton sa Pag-eskwela ug ang Inyong
Misyon sa Kinabuhi, p. 54**

Mahimo Ba Tang Managhigala? p. 58

*"Itandi
ngadto sa
Dios, ang
tawo walay
bili; apan
kita ang
tanang alang
sa Dios."*

Presidente Dieter F.
Uchtdorf, Ikaduhang
Magtatambag sa
Unang Kapangulohan,
"Kamo Importante
ngadto Kaniya,"
Liahona, Nob. 2011,
20.

MGA MENSAHE

- 4 Mensahe sa Unang Kapanguloan: Ang Tingog sa Ginoo**
Ni Presidente Henry B. Eyring
- 7 Mensahe sa Visiting Teaching: Misyonaryo nga Buhat**

LABING IMPORTANTING MGA ARTIKULO

- 12 Mga Atsara, Mga Turnip, ug Pagpamatuod: Inspirasyon gikan sa Kinabuhi ug mga Pagtulun-an ni Lorenzo Snow**
Ni Aaron L. West
Usa ka pasiuna niining tuig sa tun-anan sa Melchizedek Priesthood ug Relief Society.
- 20 Ang Balaang Pagtahud sa Dios Mao ang Sinugdanan sa Kaalam**
Ni Elder Neil L. Andersen

- 28 Makahuluganon nga Pagtudlo sa Panimalay**
Ni Darren E. Schmidt
- 32 Batan-ong mga Babaye ug ang Desisyon sa Pagmisyon**
Kining young adult nga mga babaye misunod sa propetikang tambag kabahin sa pagserbisyo og full-time misyon.
- 36 Unsa nga Misyon ang Labing Nindot?**
Bisan unsa pa ang inyong mga kahimtang, anaa ang oportunidad alang kaninyo para senior missionary.

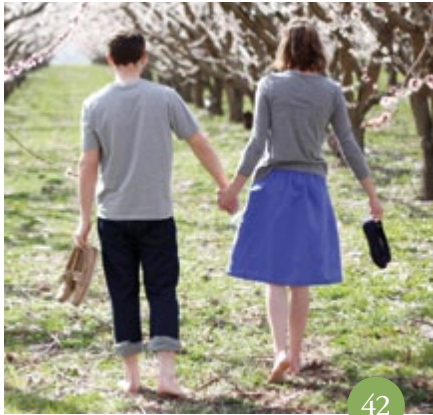
NAA SA HAPIN

Sa atubangan: Litrato ni Presidente Lorenzo Snow ni C. R. Savage, sa maayong kabubut-on sa L. Tom Perry Special Collections, Harold B. Lee Library, Brigham Young University; frame sa maayong kabubut-on sa Library of Congress, Washington, D.C. Sa luyo: Painting pinaagi ni John Willard Clawson © IRI. Sulod sa atubangan nga hapin: Gilitratohan ni Andrey Shumilin.

MGA DEPARTAMENTO

- 8 Notebook sa Komperensya sa Oktubre**
- 10 Kami Namulong kang Kristo: Pagbati nga Naayo**
Ni Michele Reyes
- 31 Pagtudlo sa Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan: Ang Bili sa Edukasyon**
- 38 Mga Tingog sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw**
- 74 Mga Balita sa Simbahan**
- 79 Mga Ideya sa Family Home Evening**
- 80 Hangtud Kita Magkita Pag-usab: Ang Lima ka Minuto nga Leksyon**
Ni Christopher J. Smith

MGA YOUNG ADULT

42

42 Hugot nga Pagtuo, Paglaum ug mga Relasyon

Ni Elder Michael T. Ringwood
Sa unsang paagi ang tulo ka bahin sa hugot nga pagtuo makatabang sa inyong pagpangulitawo ug desisyon sa pagminyoy.

54

KABATAN-ONAN

18 Mahimong Pamilyar ni Lorenzo Snow

Ni Christopher D. Fosse

46 Ang Basahon ni Mormon—Ipakigbahin Kini

Ni Elder Juan A. Uceda

Ang pagpakigbahin sa Basahon ni Mormon ngadto sa inyong mga higala modala ngadto sa talagsaong kasinatian sa pagkakabig.

49 Pagtulun-an human sa usa ka Pagtulun-an: Doktrina ug mga Pakigsaad 87:8

Ang tema sa Mutual niining tuiga nagtudlo ninyo asa mobarug aron luwas.

50 2013 nga Tema sa Mutual

Sa kinatibuk-ang mga presidente sa Young Men ug Young Women
Mga ideya kon unsaon ninyo nga makabarug sa balaan nga mga dapit.

52 Unsay Nakat-unan ni Agung sa Badminton

Ni Adam C. Olson

Sa unsang paagi ang pagbaton og paglaum makapanalangin sa atong kinabuhi karon.

54 Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan: Edukasyon

Ni Elder Craig A. Cardon

56 Padayon sa Pagpraktis

Ni Willis Jensen

Wala ko magdahum nga ang akong pagpatudlo og piano makatabang nako nga mobati sa Espiritu.

57 Poster: Barug sa Balaan nga mga Dapit

58 Pagtan-aw sa Kaayo ni Kylie

Ni Karinne Stacey

Si mama misugyot nga ang palaaway sa eskwelahan nagkinahanglan lang og amiga.

MGA BATA

66

59 Linain nga Saksi: Unsaon Man Nako sa Pag-angkon og Pagpamatuod?

Ni Elder Robert D. Hales

60 Usa ka Plano alang sa Among Pamilya

Ni Marissa Widdison

Sa dihang ang manghud ni Levi natawo nga kulang og bulan, siya nagkinahanglan og mga pag-ampo ug panalangin sa priesthood.

62 Diha sa Dalan: Duha ka mga Balay nga Gipuy-an ni Joseph Smith

Ni Jan Pinborough

64 Mga Istorya kabahin ni Jesus: Si Jesukristo ug ang Unang Panan-awon

65 Atong Pahina

66 Andam sa Pagbasa

Ni Merillee Booren

68 Pagdala sa Primary ngadto sa Panimalay: Ang Langitnong Amahan Nahigugma Nako, ug Siya Adunay Plano alang Nako

70 Para sa Gagmayng mga Bata

81 Litrato sa Propeta: Joseph Smith

Tan-awa kon inyo bang makit-an ang Liahona nga gitago dinhi niini nga isyu. Timaan: “Unsaon nako nga makaangkon” og Liahona?

Internasyonal nga magasin sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga giimpronta sa Cebuano

Ang Unang Kapangulohan: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles:

Boyd K. Packer, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen

Editor: Craig A. Cardon

Mga Adviser: Shayne M. Bowen, Bradley D. Foster, Christoffel Golden Jr., Anthony D. Perkins

Tigdumalang Direktor: David T. Warner
Direktor sa Family and Member Support: Vincent A. Vaughn

Direktor sa mga Magasin sa Simbahan: Allan R. Loyborg

Business Manager: Garff Cannon

Tigdumalang Editor: R. Val Johnson

Luyo-Luyo sa Tigdumalang Editor: LaRene Porter Gaunt

Luyo-luyo sa Publikasyon: Melissa Zenteno

Team sa Pagsulat ug Pag-edit: Susan Barrett, Ryan Carr, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Mindy Raye Friedman, Hikari Loftus, Lia McClanahan, Michael R. Morris, Richard M. Romney, Paul VanDenBerghe, Julia Woodbury

Tigdumalang Direktor sa Art: J. Scott Knudsen

Direktor sa Art: Tadd R. Peterson

Team sa Pagdesinyo: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, C. Kimball Bott, Thomas Child, Kerry Lynn C. Herrin, Colleen Hinckley, Eric P. Johnsen, Scott M. Mooy, Brad Teare

Coordinator sa Intellectual Property: Collette Nebeker Aune

Tigdumala sa Produksyon: Jane Ann Peters

Team sa Produksyon: Connie Bowthorpe Bridge, Howard G. Brown, Julie Burdett, Bryan W. Gygi, Kathleen Howard, Denise Kirby, Ginny J. Nilson, Ty Pilcher, Gayle Tate Rafferty

Prepress: Jeff L. Martin

Direktor sa Pag-impronta: Craig K. Sedgwick

Direktor sa Pagpang-apud-apod: Evan Larsen

Paghubad: Francisco M. dela Cruz

Ipadala ang subskripsyon, mga pangutana, ug mga taho ngadto sa *Dateline Philippines* sa *Liahona*, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, Temple Drive, Greenmeadows Subdivision, Quezon City 1110, Metro Manila, Philippines o sa P. O. Box 1505, Ortigas Center, Emerald Avenue, Pasig 1600, Metro Manila, Philippines. Numero sa telepono 635-9183. Presyo sa subskripsyon sa Pilipinas, P86.40 matag tuig, P4.00 matag gula, gawas sa mga espesyal nga isyu.

Isumiter ang mga manuskrito ug mga pangutana online sa liahona.lds.org; kon ipadala ngadto sa *Liahona*, Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; o i-e-mail sa: liahona@ldschurch.org

Ang *Liahona* (usa ka termino sa Basahon ni Mormon nga nagpasabot nga "kompas o direktor") gimantala sa Albanian, Armenian, Bislama, Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Chinese (simplified), Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Fijian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian, Japanese, Kiribati, Korean, Latvian, Lithuanian, Malagasy, Marshallese, Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Samoan, Slovenian, Spanish, Swedish, Tagalog, Tahitian, Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, ug Vietnamese. (Ang kasagad magkalahi sa pinulongan.)

© 2013 sa Intellectual Reserve, Inc. Tanang mga katungod gigahin. Gigamit sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga may pagtugot. Gi-impronta sa Tinipong Bansa sa Amerika.

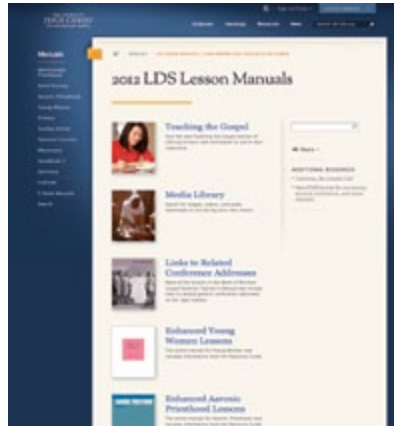
Ang teksto ug biswal nga materyal diha sa *Liahona* mahimong kopyahan alang sa sulagma, dili pangkomersyo nga paggamit sa simbahan o panimalay. Ang biswal nga materyal dili mahimong kopyahan kon kini adunay mga pagdili diha sa linya sa kredito sa maong artwork. Ang mga pangutana kinahanglan ipadala ngadto sa Intellectual Property Office, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150, USA; e-mail: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

January 2012 Vol. 16 No. 1. LIAHONA (USPS 311-480) Cebuano (ISSN 1096-5114) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

Anaa pay daghan sa Internet Liahona.Lds.org

PARA SA MGA HAMTONG

Gipaila diha sa artikulo sa pahina 12 ang tun-anan sa ma-Dominggo nga mga klase sa Melchizedek Priesthood ug Relief Society karong tuiga. Kon mas ganahan ninyo nga basahon ang manwal diha sa internet, makita kini sa LDS.org ubos sa "Resources."

PARA SA MGA KABATAN-ONAN

Sa pahina 50, si Elder Craig A. Cardon sa Seventy nagtudlo kon sa unsang paagi ang edukasyon makaapekto sa misyon sa inyong kinabuhi. Makakat-on pa mo og dugang kabahin sa edukasyon diha sa seksyon sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan* sa youth.lds.org.

SA INYONG PINULONGAN

Ang *Liahona* ug ubang mga materyal sa Simbahan anaa sa daghang pinulongan sa languages.lds.org.

MGA HILISGUTAN NIINI NGA ISYU

Mga numero sa pahina nagrepresentar sa unang pahina sa artikulo.

Diosnong kinaiya, 68

Edukasyon, 31, 54, 56

Espiritu Santo, 4

Hugot nga Pagtuuo, 42

Jesukristo, 10

Kaalam, 20

Kabubut-on, 80

Kalisdanan, 10

Kaminyoon, 42

Kasaysayan sa Simbahan,

12, 18, 62

Misyonaryo nga buhat, 7,

32, 36, 38, 40, 41, 46

Musika, 56

Pag-ampo, 4, 39, 60

Pagkaayo, 10

Pagkaginikanan, 28

Pagkainahan, 10

Pagkamabination, 58, 66

Paglaum, 42, 52

Pagpadayag, 32

Pagpamatuod, 39, 46, 59

Pagtudlo, 28

Pagtuon sa kasulatan, 28

Pamilya, 28, 60

Panaghigala, 58

Panalangin sa Priesthood, 40, 60

Panalapi, mga, 20

Smith, Joseph, 42, 62, 64, 81

Snow, Lorenzo, 12, 18

Tema sa Mutual, 49, 50

Templo, mga, 65, 70

Unang Panan-awon, 39, 62, 64

Visiting teaching, 7

**Ni Presidente
Henry B. Eyring**
Unang Magtatambag
sa Unang Kapangulohan

ANG TINGOG SA GINOO

Ang Doktrina ug mga Pakigsaad nagdapit sa tanang katawhan bisan asa sa pagpaminaw sa tingog ni Ginoong Jesukristo (tan-awa sa D&P 1:2, 4, 11, 34; 25:16). Kini napuno sa Iyang mga mensahe, pasidaan, ug madasigong pag-awhag nga gihatag pinaagi sa pagpada-yag ngadto sa pinili nga mga propeta. Niining mga pina-dayag makita kon sa unsang paagi ang Dios motubag sa atong mga pag-ampo nga may hugot nga pagtuo pinaagi sa mga mensahe sa panudlo, kalinaw ug pasidaan.

Sa atong mga pag-ampo kita nagtinguha nga masayud kon unsa ang gusto sa Ginoo nga atong buhaton, unsa ang angay natong buhaton aron kita makakaplag og kalinaw ug kalipay niini ug sa sunod nga kinabuhi, ug unsay nagpaabut kanato. Ang Doktrina ug mga Pakigsaad napuno sa mga tubag nga gipangutana sa ordinaryong mga tawo ug mga propeta diha sa mapainubsanong pag-ampo. Kini mahimong bililhon nga giya nga nagtudlo kanato kon unsaon makadawat og tubag sa mga pangutana kabahin sa atong temporal nga kaayohan ug mahangturong kaluwasan.

Ang pagkamapainubsanon ug hugot nga pagtuo diha sa Ginoong Jesukristo mao ang yawe. Si Oliver Cowdery nakadawat og tubag gikan sa Ginoo kabahin sa iyang tinguha sa pagtabang og hubad sa Basahon ni Mormon: “Hinumdumi nga kon wala ang hugot nga pagtuo ikaw walay mahimo; busa pangayo diha sa hugot nga pagtuo. Ayaw pagtiaw-tiaw niini nga mga butang; ayaw pangayo

niana nga wala nimo kinahanglana” (D&P 8:10).

Nagbalik-balik diha sa Doktrina ug mga Pakigsaad, ang Ginoo nagkinahanglan sa hugot nga pagtuo ug pagkamapainubsanon sa dili pa Siya motabang. Usa sa rason niini mao nga ang Iyang mga tubag dili mao ang atong gipaabut. Ni sa kanunay sayon kini dawaton.

Ang kasaysayan sa simbahan ug ang mga kasinatian sa atong katigulangan naghulagway niini nga reyalidad. Ang akong apohan sa tuhod nga si Henry Eyring nag-ampo pag-ayo kon unsa ang angay niyang buhaton sa dihang nakadungog siya sa gipahiuli nga ebanghelyo niadtong 1855. Ang tubag miabut pinaagi sa damgo.

Siya nagdamgo nga siya naglingkod uban nila ni Elder Erastus Snow sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles ug sa usa ka elder nga ginganlan og William Brown. Si Elder Snow mitudlo sa mga baruganan sa ebanghelyo nga ingon og milungtad og mga usa ka oras. Dayon si Elder Snow miingon, “Sa ngalan ni Jesukristo ikaw akong gimandoan nga magpabunyag ug kining tawhana [si Elder Brown] . . . mobunyag kanimo.”¹ Mapasalamatan ang akong pamilya nga si Henry Eyring may hugot nga pagtuo ug pagkamapainubsanon nga mabunyagan sa 7:30 sa buntag sa lim-aw nga napuno sa ulan sa St. Louis, Missouri, USA, ni Elder Brown.

Ang tubag sa iyang pag-ampo wala moabut pinaagi sa klarong tingog gikan sa Ginoo. Kini miabut pinaagi sa usa ka panan-awon ug damgo diha sa usa ka gabii, sama sa

Sa wala: Dinhi nga journal, si Henry Eyring (litrato sa wala) mirekord sa mga panghitabo human sa pagkamartir ni Elder Parley P. Pratt (litrato ubos sa litrato ni Henry Eyring). Ang pahina sa journal diha sa wala naghigot sa pagkamartir. Ubos sa journal mao ang 1890 nge edisyon sa Doktrina ug mga Pakigsaad.

nahitabo ni Lehi (tan-awa sa 1 Nephi 8:2).

Ang Ginoo nagtudlo usab kanato nga ang mga tubag moabut usab isip mga pagbati. Sa Doktrina ug mga Pakigsaad, Siya mitudlo ni Oliver Cowdery, “Tan-awa, Ako mosulti kanimong diha sa imong hunahuna ug sa imong kasingkasing, pinaagi sa Espiritu Santo, nga moabut diha kanimong ug nga mopuyo diha sa imong kasingkasing” (D&P 8:2).

Ug Iyang gidasig si Oliver niining paagiha: “Wala ba Ako magsulti og kalinaw nganha sa imong hunahuna mahitungod niini nga butang? Unsa ka labaw nga kamatuoran ang imong maangkon kay sa gikan sa Dios?” (D&P 6:23).

Ang Doktrina ug mga Pakigsaad, ang kaysaysayan sa Simbahan, ug ang kaysaysayan nga gihuptan ni Henry Eyring sa iyang misyon human sa iyang bunyag nagtudlo kanako nga ang mga tubag mahimong mabati isip pasidaan ingon man isip kalinaw.

Niadtong Abril 1857, si Elder Parley P. Pratt sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mitambong og komperensya sa dapit nga mao karon ang Oklahoma, USA. Si Henry Eyring mirekord nga ang hunahuna ni Elder Pratt “napuno og makapaguol nga

panghunahuna . . . , dili makakita sa umaabot o sa bisan unsang paagi nga makalingkawas.”² Si Henry mirekord sa makaguol nga balita sa pagkamartir sa Apostol pagkahuman niini. Si Elder Pratt mipadayon sa iyang panaw bisan sa mga pagbati sa kakuyaw, sama sa gibuhang ni Propeta Joseph sa pag-adto sa Carthage.

Kini akong pagpamatuod nga ang Ginoo kanunay motubag sa mga mapainubsanong pag-ampo nga may hugot nga pagtuo. Ang Doktrina ug mga Pakigsaad ug ang atong personal nga mga kasinatian nagtudlo kanato kon unsaon nato pag-ila niadtong mga tubag ug pagdawat niini nga may hugot nga pagtuo, kini maghatag man og giya, pagkumpirma sa kamatuoran, o usa ka pasidaan. Nag-ampo ko nga kita kanunay maminaw ug moila sa mahigugmaong tingog sa Ginoo. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. “The Journal of Henry Eyring: 1835–1902” (wala mamantala nga manuskrito nga anaa sa awtor).
2. “The Journal of Henry Eyring: 1835–1902.”

PAGTUDLO NIINI NGA MENSAHE

1. Ikonsiderar nga magdungan og basa sa mga paragraph kabahin sa pag-ampo niini nga mensahe. Samtang magbasa, hangyog ang mga sakop sa pamilya nga maminaw pag-ayo kon sa unsang paagi ang Dios motubag sa mga pag-ampo. Ikonsiderar sa pagpamatuod sa kaimportante sa pag-ampo.

2. Ang Doktrina ug mga Pakigsaad napuno og mga tubag nga gipangutana sa mga tawo diha sa pag-ampo. Unsa kaha kon ang mga tubag sa ilang mga pangutana (mga pinadayag) wala marekord? Dasiga ang pamilya sa pagkat-on sa pag-ila ug pagsunod sa mga aghat sa Espiritu. Mahimo nilang irekord ang ilang panghunahuna kabahin sa pag-ampo diha sa ilang journal.

LITRATO NI PARLEY P. PRATT SA MAAYONG KABUBUTON SA CHURCH HISTORY LIBRARY; JOURNAL UG LITRATO NI HENRY EYRING SA MAAYONG KABUBUTON SA UNIVERSITY OF UTAH MARRIOTT LIBRARY; SPECIAL COLLECTIONS; LITRATO SA MGA ITEM NI DAVID STOKER

KABATAN-ONAN

Pagpaminaw sa mga Aghat

Ni María Isabel Molina

Usa ka gabii ang akong batan-ong ig-agaw milayas sa balay, busa nagdali-dali ko sa pagpangita niya. Samtang nagmaniho ko, nag-ampo ko nga ang Espiritu motabang nako. Nasayud ko nga ang Ginoo motubag ug mogiya kanako, ug naningkamot ko sa pagpaminaw sa aghat sa Espiritu. Apan sa dihang wala koy nadunggan, misugod ko sa pagbati ug tumang kaguol ug mibati nga ang Espiritu wala moaghat nako.

Bisan tuod ganahan kong moadto

sa layo aron sa pagpangita, mibati ko nga magpabilin lang sa duol sa balay sa akong ig-agaw. Busa mihukom ko nga molibut ug kausa nalang sa maong dapit. Samtang mihunong ko sa usa ka interseksyon, nakakita ko og porma sa usa ka batan-ong babaye nga naglakaw. Akong nakit-an ang akong ig-agaw!

Sa akong paggawas sa sakyanan ug pagdagan paingon niya, nakaamgo ko nga ang Espiritu naggiya kanako kanunay pinaagi sa pagpabati nako nga magpabilin sa sama nga dapit. Tungod kay nagpaminaw ko sa hinay nga tingog, hapit wala nako mamatikdi ang

mga aghat sa Espiritu. Dayon nasabtan nako nga kasagaran kita dili makadungog og tingog, apan kita mobati og impresyon sa atong mga kasingkasing.

Mapasalamaton kaayo ko sa giya sa Espiritu. Sa tinuoray anaa Siya sa kanunay! Sama sa giingon diha sa kasulatan, "Ang Espiritu Santo mao ang inyong kauban sa kanunay" (D&P 121:46).

Kon kita angay sa paggiya sa Espiritu ug mamati, kita mahimong mga instrumento diha sa kamot sa Dios sa pagbuhat og kaayohan sa daghang tawo. Sa kanunay nga panag-uban sa Espiritu, kita masayud sa dalan nga angay natong padulngan.

MGA BATA

Usa ka Makapainteres nga Kalihokan sa Pag-ampo

Si Presidente Eyring nagtudlo nga ang mga pag-ampo matubag sa daghang lain-laing paagi. Kamo makahimo og makapainteres nga kalihokan sa pag-siksik sa mga kasulatan aron mahibaloon ang pipila niadto nga mga paagi.

Gamita kini nga mapa sa pagsugod sa inyong panaw sa pagkat-on. Tan-awa ang kada kasulatan diha sa mapa. Sa blangko nga mga linya, pagsulat og pipila ka mga pulong nga naghulagway unsa ang giingon sa kasulatan kabahin sa pag-ampo.

Sa pagpadayon, mahimo ninyong isulat sa inyong journal kon unsa ang inyong nakat-unan ingon man ang inyong kasinatian kabahin sa pag-ampo nga natubag.

1 Juan 14:26

2

Doktrina ug mga Pakigsaad 6:22–23

3

Doktrina ug mga Pakigsaad 8:2.

4

Doktrina ug mga Pakigsaad 9:8–9

X

Mga Proverbio 8:10–11

Tun-i kini nga materyal sa mainampon nga paagi ug, kon angay, hisguti kini uban sa mga sister nga inyong bisitahan. Gamita ang mga pangutana aron pagtabang kaninyo sa paglig-on sa inyong mga sister ug sa paghimo sa Relief Society isip aktibong bahin sa inyong kaugalingon nga kinabuhi. Alang sa dugang nga impormasyon, adto sa reliefsociety.lds.org.

Misyonaryo nga Buhat

Ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw gipadala aron sa “paghago diha sa ubasan sa [Ginoo] alang sa kaluwasan sa mga kalag sa mga tawo” (D&P 138:56), nga naglakip sa misyonaryo nga buhat. Wala kita magkinahanglan og pormal nga misision call aron ipakigbahin ang ebanghelyo. Ang mga kinabuhi sa uban nga nagpalibut kanato mapanalanginan sa ebanghelyo, ug samtang nangandam kita, gamiton kita sa Ginoo. Ang mga visiting teacher makahangop sa ilang espiritwal nga mga responsibilidad ug makatabang sa “pagpahinabo sa pagka-imaltal ug sa kinabuhi nga dayon sa tawo” (Moises 1:39).

Sa dihang giorganisar ni Propeta Joseph Smith ang Relief Society niadtong 1842, siya miingon nga ang kababayan-an dili lamang mag-atiman sa mga kabus apan moluwas usab sa mga kalag.¹ Kini mao gihapon ang atong katuyoan.

“Ang Ginoo . . . motugyan og usa ka pagpamatuod sa kamatuoran niadtong kinsa mopakigbahin niini sa uban,” miingon si Presidente Dieter F. Uchtdorf, Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan. “Dugang pa, ang Ginoo usab naglaum sa mga miyembro sa Iyang Simbahan nga

‘mobuka sa [ilang mga ba-ba] sa tanan nga higayon, mopahayag sa [Iyang] ebanghelyo uban sa tingog sa pagmaya’ (D&P 28:16). . . . Usahay ang usa ka hugpong sa mga pulong sa pagpamatuod makapasugod sa mga panghitabo nga makaapekto sa kinabuhi sa laing tawo hangtud sa kahangturan.”²

Gikan sa mga Kasulatan

Doktrina ug mga Pakigsaad 1:20–23; 18:15; 123:12

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 548.
2. Dieter F. Uchtdorf, “Naghulat diha sa Dalan sa Damasco,” *Liahona*, Mayo 2011, 76–77.
3. Tan-awa sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Gingharian: Ang Kasaysayan ug Buhat sa Relief Society* (2011), 111–14.

Hugot nga Pagtuo, Pamilya, Kahupayan

Gikan sa Atong Kasaysayan

Ang istorya ni Olga Kovářová sa kanhi Czechoslovakia usa ka ehemplo sa member missionary work gikan sa atong kasaysayan sa Relief Society. Sa mga tuig 1970, si Olga anaa sa doktoral nga pagtuon ug gigutom sa mas lawom nga espirituhanong kinabuhi. Siya nakabantay sa 75 anyos nga si Otakar Vojkůvka, usa ka Santos sa Ulahing mga Adlaw. “Siya sa akong tan-aw daw mga siyenta y singko ang pangidaron apan ang iyang kasingkasing mas duol sa disotso anyos ug puno sa kalipay,” siya miingon. “Talagsa ra kaayo kini sa Czechoslovakia niadtong panahon sa pagkamatahapon.”

Si Olga nangutana ni Otakar ug sa iyang pamilya kon sa unsang paagi ilang nakaplagan ang hingpit nga kalipay. Siya ilang gipaila-ila ngado sa mga miyembro sa Simbahan ug gihtagtan siya og Basahon ni Mormon. Iya kining gibasa uban sa tumang kahinam ug sa wala madugay nabunyagan ug nakumpirmahan. Sukad niadtong si Olga nahimong impluwensya alang sa kaayohan diha sa kalibutan sa politikanhong pagpanglupig ug pagpanggukod sa relihiyon. Siya miserbisyo isip presidente sa Relief Society sa iyang gamay nga branch ug mitabang sa pagluwas sa mga kalag sa uban pinaagi sa pagdala kanila ngadto kang Kristo.³

Unsa Ang Akong Mahimo?

1. Mosunod ba ko sa mga aghat sa Espiritu Santo samtang nakigbahin ko sa akong pagpamatuod ngadto sa mga sister nga akong gibisitahan?

2. Sa unsang paagi nga akong matabangan ang mga sister nga akong giuma sa pagkat-on sa ebanghelyo?

NOTEBOOK SA KOMPERENSYA SA OKTUBRE

“Unsa nga Ako ang Ginoo namulong, Ako namulong; . . . bisan pinaagi sa akong kaugalingon nga tingog o pinaagi sa tingog sa akong mga sulugoon, kini managsama ra” (D&P 1:38).

Samtang kamo magribyu sa kinatibuk-ang komperensya sa Abril 2012, inyong magamit kining mga pahina (ug mga Notebook sa Komperensya sa umaabut nga mga isyu) aron sa pagtabang kaninyo sa pagtuon ug paggamit sa bag-o nga mga pagtulun-an sa buhi nga mga propeta ug mga apostoles ug ubang mga lider sa Simbahan.

MGA ISTORYA GIKAN SA KOMPERENSYA

Sulagma Lang Ba nga ang Among Dalan Nag-abut?

Sa usa ka grabe ka tugnaw nga Sabado sa gabii atol sa tingtugnaw niadtong 1983–84, si Sister Monson ug ako nagbiyahe og layo ngadto sa kabungturan sa Midway, Utah, diin didto duna mi balay. Ang temperatura nianang gabhiona minus 24 degrees Fahrenheit (–31°C), ug gusto namong masiguro nga maayo ra ang tanan sa among balay didto. Among gisusi ug nakita nga walay problema, mao nga namalik mi sa Salt Lake City. Mga pipila ka milyas ang among nadagan . . . ang among sakyanan di na moandar. . . . Hingpit ang among pagkalaming. . . .

Nagpanuko kami nga milakaw padulong sa pinakaduol nga lungsod, mga sakyanan kusog nga molabay namo. Sa katapusan dunay mihunong, ug usa ka batan-ong lalaki

mitanyag og tabang. . . . Gihatud mi niining batan-on balik ngadto sa among balay sa Midway. Gisulayan nako siya og bayad . . . apan siya . . . miingon nga usa siya ka Boy Scout ug gustong mohimo og maayong butang. Mipaila ko niya, ug mipahayag siya sa iyang pasalamat sa pribelihiyo nga nakatabang. Akong gibanabana nga pangmisyonaryo na ang iyang edad, maong nangutana ko kon may plano ba siyang magmisyon. Mipasabut siya nga dili siya sigurado unsay gusto niyang buhaton.

Sa pagkasunod Lunes sa buntag, gisulatan nako kining batan-on ug mipasalamat niya sa iyang kaayo. Sa sulat giawhag nako siya nga magmisyon og full-time. . . .

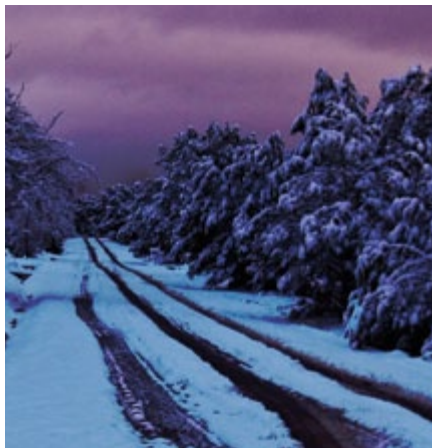
Paglabay sa mga usa ka semana ang inahan sa batan-on nanawag ug misulti nako nga ang iyang anak maayo nga batan-on apan tungod sa mga impluwensya sa iyang kinabuhi, ang dugay na niyang tinguha nga magmisyon nag-anam kawala. Miingon siya nga siya ug iyang bana nag-puasa ug nag-ampo nga ang iyang kasingkasing mausab. . . . [Ang mama] gustong mopahibalo nako nga ang nakita niya nga panghitabo nianang bugnaw nga kagabhion maoy tubag sa ilang pag-ampo alang niya. Miingon ko, “Miuyon ko nimo.”

Human sa pipila ka bulan ug dugang nga komunikasyon uban niini nga batan-on, malipayon mi

ni Sister Monson nga mitambong sa iyang panamilit sa wala pa siya molarga ngadto sa Columbia Vancouver Mission.

Sulagma lang ba nga ang among dalan nag-abut nianang bugnaw nga Disyembre? Bisan usa ka higayon dili ko motuo. Hinoon, mituo ko nga ang among panagkita usa ka tubag sa kinasingkasing nga pag-ampo sa inahan ug amahan alang sa gipangga nilang anak.

President Thomas S. Monson, “Hunahunaon ang mga Panalangin,” *Liahona*, Nob. 2012, 88.

Mga Pangutana nga Palandongon:

- Sa unsa nga paagi nga ang pagserbisyo og misyon makapalig-on kaninyo ug niadtong inyong gitudloan?
- Unsay inyong mahimo sa pagpangandam sa pagserbisyo og misyon?

Ikonsiderar ang pagsulat sa inyong mga hunahuna sa inyong journal o hisguti kini ngadto sa uban.

Dugang nga mga kapanguhaan niini nga hilligutan: *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo: Usa ka Giya sa Misyonaryo nga Pangalagad* (2004); Russell M. Nelson, “Pangutan-a ang mga Misyonaryo! Makatabang Sila Kaninyo!” *Liahona*, Nob. 2012, 18–21.

MGA GIYA SA PAG-USAB SA EDAD SA MISYONARYO

Niadtong Oktubre 2012 nga kinatibuk-ang komperensya, si Presidente Thomas S. Monson mipahibalo: “Ang tanang takus ug makahimo nga batan-ong mga lalaki kinsa nakagradwar ug high school o kaparehas niini

. . . may opsyon nga marekomendar sa misionaryo nga pagserbisyo sugod sa 18 anyos, imbis 19 anyos . . . Makahimo, takus nga batan-ong mga babaye nga may tinguha sa pagserbisyo mahimong marekomendar sa misionaryo

Propetikanhon nga Saad

“Ang atong Langitnong Amahan nahibalo sa atong panginahanglan ug motabang nato kon kita mangayo Kaniya og panabang. Nagtuo ko nga walay mga kabalaka nga gamay kaayo o dili importante. Ang Ginoo naghunahuna sa matag detalye sa atong kinabuhi.”

Presidente Thomas S. Monson, “Hunahunaon ang mga Panalangin,” *Liahona*, Nob. 2012, 88.

nga pagserbisyo sugod sa edad nga 19 anyos, imbis nga 21 anyos” (“Welcome sa Komperensya,” *Liahona*, Nob. 2012, 4, 5).

DAPIT SA PAGTUON

Mga Susama og Kahulugan: Tinuod nga Pagkakabig

Pipila sa labing importante nga mga hilisgutan gihisgutan sa sobra sa usa ka mamumulong sa kinatibuk-ang komperensya. Ania unsay gisulti sa upat ka mga mamumulong mahitungod sa tinuod nga pagkakabig. Sulayi sa pagpangita og uban pang susama og kahulugan samtang kamo magtuon sa mga pakigpulong sa komperensya.

- “Tinuod nga pagkakabig . . . naglakip sa tinuod nga pasalig nga mahimong disipulo ni Kristo.”¹ —Elder David A. Bednar sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles.
- “Sa bunyag kita misaad sa pagdala “sa ngalan ni [Jesus] Kristo, adunay [usa ka] tinguha sa pag-alagad kaniya hangtud sa katapusan.’ [Moroni 6:3; empasis gidugang.] Ang mao

nga pakigsaad nagkinahanglan og maisug nga paningkamot, pasalig, ug integridad.”² —Elder Quentin L. Cook sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

- “Kita mga sumusunod sa atong Manluluwas, si Jesukristo. Ang mao nga pagkakabig ug magkamasaligon mao ang resulta sa kakugi ug tinuyoang paningkamot. Kini indibidwal. Proseso kini sa tibuok kinabuhi.”³ —Ann M. Dibb, ikaduhang magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Young Women
- “Gawas lamang kon ang atong pagpamatuod motubo ngadto sa espirituhanong pagsabut nga ang atong tinguha sa paghigugma ug pagserbisyo

mahimong sama sa Manluluwas.”⁴ —Elder M. Russell Ballard sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

MUBO NGA MGA SULAT

1. David A. Bednar, “Nakabig ngadto sa Ginoo,” *Liahona*, Nob. 2012, 107.
2. Quentin L. Cook, “Kamo Mibati ba Karon sa Mao?” *Liahona*, Nob. 2012, 9.
3. Ann M. Dibb, “Nasayud Ako Niini. Nagpuyo Ako Niini. Nahigugma Ako Niini,” *Liahona*, Nob. 2012, 10.
4. M. Russell Ballard, “Magmatinguhaong Moapil,” *Liahona*, Nob. 2012, 30.

Sa pagbasa, pagtan-aw, o pagpaminaw sa mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya, bisitaha ang conference.lds.org.

PAGBATI NGA NAAYO

Ni Michele Reyes

Unsaon nako sa pag-ilis og diaper, pag-andam og panihapon, o paghupay sa akong mga anak gamit ang usa lang ka bukton?

Sa dihang 17 anyos ko, naputol ang akong wala nga bukton tungod sa aksidente sa sakyanan. Kini nga kasinatian nakausab sa tibuok kong kinabuhi. Bisan tuod adunay lisud nga mga adlaw ug mga higayon sa pagpaningkamot, kining lisud kaayo nga hagit naghatag kanako og oportunidad sa pagsaksi sa gahum sa Pag-ula sa talagsaong paagi.

Ang akong kinabuhi karon kabahin sa pagka-asawa ug pagkainahan, duha ka tahas nga ganahan kaayo ko. Sa wala pa nangatawo ang akong mga anak, naghunahuna ko sa akong pagkaangay isip usa unya ka inahan. Unsaon nako sa pag-ilis og diaper, pag-andam og panihapon, o paghupay sa akong mga anak gamit ang usa lang ka bukton? Kinse ka tuig ang milabay, anaa ko sa tunga-tunga sa pagkainahan uban sa lima ka buotang mga anak. Naka-adjust ko og maayo, ug ang akong mga anak halos wala na makabantay nga lahi ko sa ubang mga inahan. Ang pagkawala sa akong usa ka bukton dili na usa ka babag apan usa ka simbolo sa gugma. Kini usa ka tinubdan sa paghupay nga kuptan sa akong mga anak kon sila manghilak o matulog inigkagabii. Kini nga kasuod nahimo gumikan sa daghang mga butang, apan ako kining gilantaw isip ebidensya sa abilidad sa Manluluwas sa pagmugna og usa ka maayo nga butang gikan sa usa ka butang nga bati.

Dili nako mahulagway ang katam-is nga akong mabati nga kana nga bahin kanako makahupay sa akong mga anak. Ang pagkainahan nakahatag kanako og panglantaw sa akong pisikal nga kakulang, ug mibati ko nga ang Pag-ula misugod sa pag-ayo kanako.

Ang kada adlaw nga panginahanglan sa pagkainahan usahay lisud kaayo. Ang kalisdanan naghatag kanako og rason nga mamalandong sa katinuod sa Pagkabanhaw ug sa abilidad sa Manluluwas sa pag-ayo kanako. Sa ingon ang mga ehemplo nga makapalambo og pagtuo kabahin sa pag-ayo nga mabasa

diha sa kasulatan adunay espesyal nga kahulugan ngari kanako. Usa sa akong paborito mao ang pagbisita sa Manluluwas ngadto sa mga katawhan sa Amerika ug miayo sa ilang masakiton. Naghunahuna ko kon unsa kaha ang mahitabo kon usa ko niadtong giayo sa Manluluwas. Ang asoy nagsugod sa Iyang mahigugmaong pagdapit:

“Aduna ba kamo dihay mga masakiton? Dad-a sila ngari. Aduna ba kamo dihay mga bakol, o mga buta, o mga pungkol, o mga angol, . . . o kadto nga gitakbuyan sa tanan nga mga matang sa sakit? Dad-a sila ngari ug Ako moayo kanila, kay Ako

KALIG-ON SA PAGPUYO UBAN SA INYONG HAGIT

“Daghang mga hagit sa kinabuhi dili masulbad dinhi sa yuta. Si Pablo katulo nga nangamuyo nga ang ‘tunok dinhi sa lawas’ matangtang. Ang Ginoo yanong mitubag, ‘Ang Akong grasya igo alang kanimo’ (2 Mga Taga-Corinto 12:7, 9). . . . Agi og tabang Iyang gihatagan si Pablo og kalig-on aron makapuyo siya og makahuluganong kinabuhi. Gusto Niya nga makakat-on kamo unsaon pagkaayo kon kini Iyang kabubut-on ug sa unsang paagi sa pag-angkon og kalig-on sa pagpuyo uban sa inyong hagit kon Iya kining himoon nga instrumento para sa kalamboan. Bisan asa niini ang Manunubos mosuporta kaninyo.”

Elder Richard G. Scott sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “To Be Healed,” *Ensign*, Mayo 1994, 7.

adunay kalooy diha kaninyo; ang akong kasingkasing napuno sa kalooy. . . .

“ . . . Kay Ako nakakita nga ang inyong hugot nga pagtuo igo nga Ako moayo kaninyo.

“ . . . Sa diha nga siya nahuman sa pagpamulong, ang tanan nga pundok sa mga katawhan, nagkahiusa, ug miduol uban sa ilang mga masakiton ug may mga balatian, ug ilang mga bakol, ug uban sa ilang mga buta, ug uban sa ilang mga amang, ug sa tanan kanila nga gitakbuyan sa tanan nga matang sa sakit; ug siya miayo kanila matag usa kanila” (3 Nephi 17:7-9).

Alang kanako, kini mao ang usa sa labing makatandog nga panghitabo nga gihulagway diha sa mga kasulatan. Apan ang akong panglantaw nausab sa dihang akong gidawat ang pagkainahan nga may usa lang ka bukton. Sa una naghunahuna ko nga usa ko sa mga tawo nga naghinam-hinam sa Pagkabanhaw ug sa ideya nga maayo sa hingpit. Apan karon wala nako magdali-dali. Nagpadayon, mibati ko nga ang Pag-ula may epekto sa akong kinabuhi *karon*. Nakaamgo ko nga ang gahum sa pag-ayo dili kinahanglang magsugod lamang kon mahitabo na ang Pagkabanhaw. Ang pagkaayo nagsugod sa dihang, kada gabii, usa sa akong mga anak malumo nga mokuopot sa nabilin nga bukton ug dayon makatulog. Kini nga pagkaamgo ingon nga makahuluganon kaayo nako sama sa bisan unsa nga milagro sa pisikal nga pagkaayo. Nakahukom ko nga, sa karon, igo ang akong pagkaayo sama nga kinahanglan ko nga mamahimo. ■

***Ang nawala
nakong bukton
dili na usa ka
babag apan
usa ka simbolo
sa gugma. Kini
ang tinubdan
sa paghupay
nga kuptan
sa akong mga
anak kon
matulog inigka
gabii.***

NGANONG NAHITABO KINI KANAKO?

Gitubag kini nga pangutana ni Elder Ronald A. Rasband sa Kapangulohan sa Seventy sa iyang pagkigpulong niadtong Abril 2012 nga kinatibuk-ang komperensya, “Espesyal nga mga Leksyon”:

“Kini nga kinabuhi mao ang pagbansay alang sa mahangturong kahimayaan, ug kana nga paagi nagpasabut sa mga pagsulay. Kini kanunay nga ingon niana, ug walay makalikay.

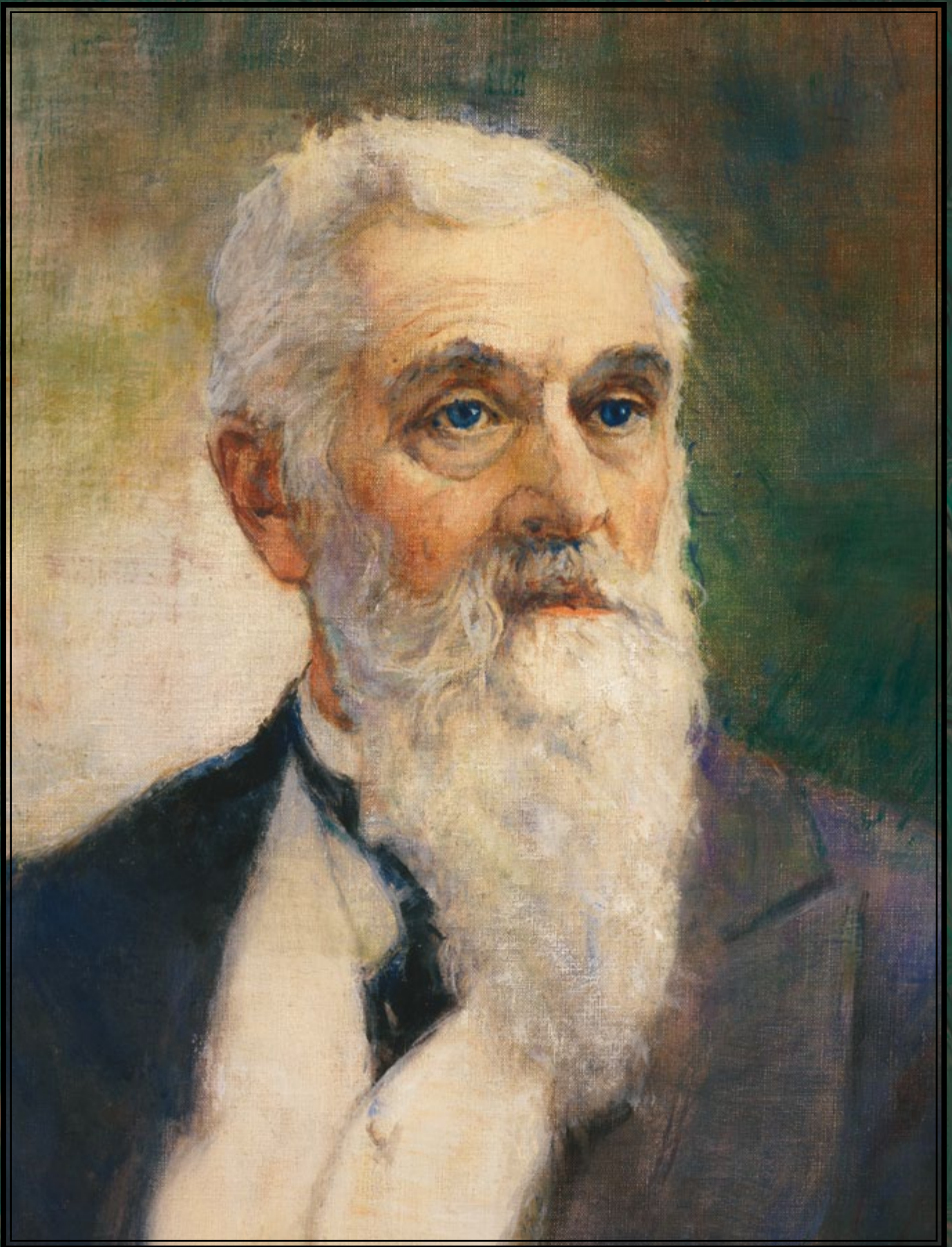
“Ang pagsalig sa pagbuot sa Dios maoy sentro sa mortalidad. Uban sa hugot nga pagtuo diha Kaniya, atong magamit ang gahum sa Pag-ula ni Kristo niadto nga mga panahon kon daghan ang mga pangutana ug diyutay ra ang tubag. . . .

“Bisan kita moatubang og mga pagsulay, kalisdanan, kakulangan, kasubo, ug tanang matang sa kasakit, ang atong mapinangaang Manluluwas anaa kanunay alang kanato. Nagsaad Siya:

“Dili ko kamo pagabiyaan nga daw mga ilo: ako mobalik ra kaninyo. . . .

“Kaninyo ihatag ko ang akong kalinaw: hatagan ko kamo niini dili sama sa hinatagan sa kalibutan. Kinahanglan dili magkaguol ang inyong kasingkasing, ni magtalaw’ (Juan 14:18, 27).”

Sa unsang mga pamaagi nga inyong maangkon ang kahupay ug kalinaw sa Manluluwas diha sa inyong mga pagsulay?

Mga Atsara, Mga Turnip, ug Pagpamatuod

INSPIRASYON GIKAN SA KINABUHI UG
MGA PAGTULUN-AN NI LORENZO SNOW

Samtang kamo magtuon sa mga pagtulun-an ni Presidente Lorenzo Snow karong tuiga, inyo siyang maila-ila isip usa ka propeta, manalagna ug tigpadayag kansang tambag magamit gayud karon.

Kon kamo nakakita og litrato ni Lorenzo Snow, ang ikalima nga Presidente sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, tingali makahinumdom mo sa iyang taas nga puting bungot ug sa iyang buotang panagway. Ug kon kamo mohunong og kadiyot sulod sa pipila ka minuto sa pag-eksamin niini nga litrato, tingali makamatikod mo sa mga mata ni Presidente Snow—gikapoy apan wala magluya, edaran apan puno sa kusog ug kahayag.

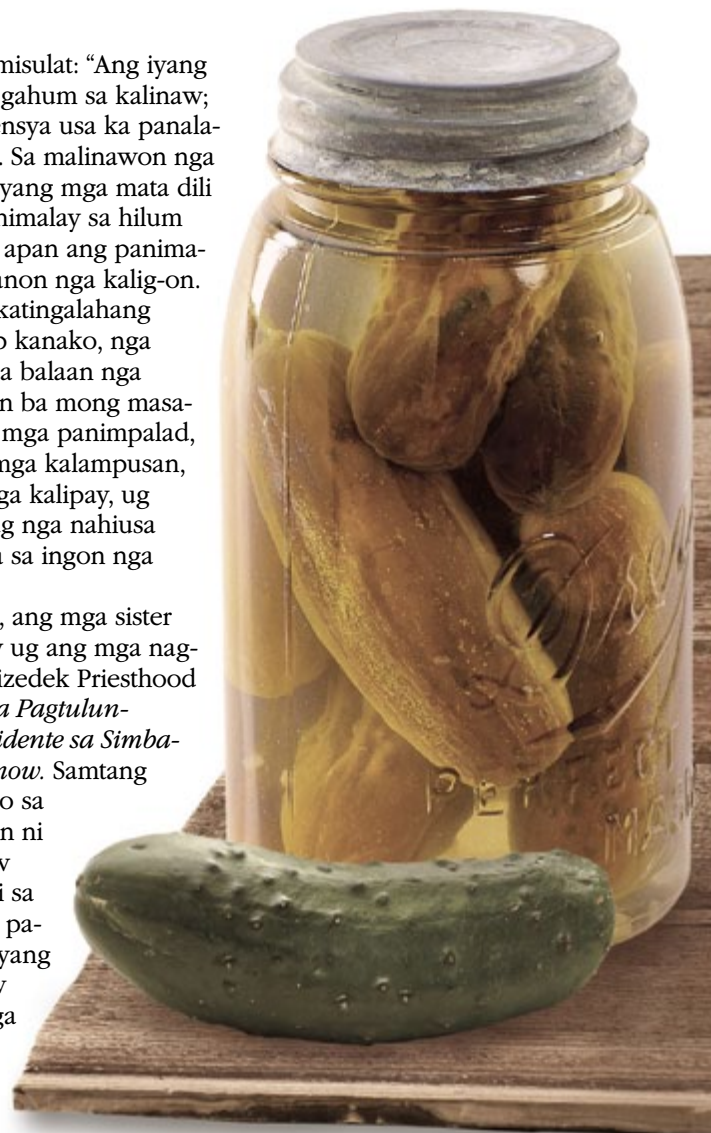
Tingali inyong nadunggan nga si Presidente Snow nadasig sa pagtudlo kabahin sa ikapulo, ug tingali inyong mahinumdoman nga nakabasa mo sa iyang sagradong kasinatian nga nahitabo sa Templo sa Salt Lake.

Apan nasayud ba mo kon unsa ang hinungdan nga nahitabo ang iyang kasinatian diha sa templo ug ang resulta niini? Ganahan ba kamong masayud sa istorya kabahin sa pagpadayag nga iyang nadawat mahitungod sa balaod sa ikapulo?

Ug unsa kaha ang mahitungod sa iyang mga mata ug panagway? Human makighimat ni Presidente Snow, usa ka ministro sa

laing tinuohan misulat: “Ang iyang nawong usa ka gahum sa kalinaw; ang iyang presensya usa ka panalanganin sa kalinaw. Sa malinawon nga kahiladman sa iyang mga mata dili lamang ang ‘panimalay sa hilum nga pag-ampo,’ apan ang panimalay sa espirituhanon nga kalig-on. . . . Ang labing katingalahang pagbati milukop kanako, nga ako ‘nagbarug sa balaan nga yuta.’”¹ Ganahan ba mong masayud kabahin sa mga panimpalay, mga pagsulay, mga kalampanan, mga kasubo, mga kalipay, ug mga pagpadayag nga nahiusa nga nakamugna sa ingon nga panagway?

Karong tuiga, ang mga sister sa Relief Society ug ang mga naghupot sa Melchizedek Priesthood magtuon sa *Mga Pagtulunan sa mga Presidente sa Simbahan: Lorenzo Snow*. Samtang magkat-on kamo sa mga pagtulun-an ni Presidente Snow ug hisgutanan kini sa simbahan ug sa panimalay, inyo siyang maila nga labaw pa sa buotan nga tawo diha sa karaan nga painting. Inyo

IMPORMASYON KABAHIN SA KINABUHI [BIOGRAPHICAL INFORMATION]

Si Lorenzo Snow natawo niadtong Abril 3, 1814, sa Mantua, Ohio, USA. Ang iyang mga ginikanan, sila si Rosetta ug Oliver Snow, mipadako kaniya ug sa iyang unom ka mga igsoon sa usa ka panimalay nga gipahinungod sa hugot nga pagtuo, kakugi, serbisyo, ug edukasyon. Kining sukaranan nga mga baruganan miandam kaniya sa pagdawat sa gipahiuli nga ebanghelyo. Niadtong Hunyo 1836 siya nagpamiyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa Kirtland, Ohio, naimpluwensya sa mga aghat sa Espiritu Santo ug sa malumong mga pagdasig sa iyang igsoon nga si Eliza, kinsa miyembro na sa Simbahan. Wala moabut ug usa ka tuig, siya gitawag sa pagserbisyo isip full-time missionary.

Sa sunod 12 ka tuig, siya nagserbisyo og ubang mga misyon sa Estados Unidos, ug nagdumala usab sa grupo sa mga pioneer nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw padulong sa Walog sa Salt Lake. Siya mapahinunguron, abtik nga misyonaryo, nag-alagad sa Italy, sa Hawaiian Islands, ug sa kasadpang Estados Unidos. Siya giordinahan isip Apostol niadtong Pebrero 12, 1849. Siya usab miapil sa ubang mga dapit sa pagpangulo sa Simbahan, lakip ang sobra sa 5 ka tuig nga pagserbisyo isip unang presidente sa Templo sa Salt Lake. Niadtong Oktubre 10, 1898, siya gi-set apart isip Presidente sa Simbahan. Namatay siya niadtong Oktubre 10, 1901, sa Siyudad sa Salt Lake, Utah.

siyang maila isip usa ka tawo sa Dios—usa ka propeta, manalagna, ug tigpadayag kansang tambag magamit gyud kaayo karon.

Aron sa pagdani kaninyo, ania ang pipila ka mga ehemplo sa iyang mga pagtulun-an ug mga istorya nga inyong mabasa diha sa tun-anan sa klase karong tuiga. Sa mosunod nga mga paragraph, ang kapitulo ug pahina nagpasabut sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Lorenzo Snow*.

Mahimo ninyong mahinumduman ang usa ka makapaikag nga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya diin si Elder David A. Bednar sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mikompara sa proseso sa pagkakabig ngadto sa proseso sa paghimong atsara sa pipino.² Si Elder Bednar dili ang unang Apostol nga mihimo niining pagkompara. Si Presidente Snow mipakigbahin og susamang ideya mga 150 ka tuig ang milabay:

“Pagbutang og usa ka pipino diha sa sudlanan sa suka ug adunay gamay ra kaayo nga epekto nga nahimo niini sa unang oras, ni sa unang 12 ka oras. Susiha kini ug inyong makita nga ang epekto nga nahimo anaa ra sa panit, tungod kay nagkinahanglan og mas taas nga panahon sa paggamos niini. Ang pagbunyang sa usa ka tawo dinhi sa simbahan adunay epekto kaniya, apan dili ingon nga ang epekto makatuhop dayon kaniya. Dili kini makatukod og balaod sa katungod ug katungdanan kaniya atol sa unang 12 o 24 ka oras; siya kinahanglang magpabilin sa simbahan, sama sa pipino diha sa suka, hangtud nga motuhop kaniya ang tukma nga espiritu.”³

Kon si Presidente Snow maghisgut kabahin sa pagkakabig, siya naghigot gikan mismo sa kasinatian. Siya kanunay maghisgut og duha ka mga panghitabo—ang usa nahitabo sa wala pa siya mamiyembro sa Simbahan ug ang usa nahitabo dili lang dugay human sa iyang bunyang ug kumpirmasyon—nga nakatabang nga “motuhop kaniya ang tukma nga espiritu.” Inyong mabasa ang mga kasaysayan niining mga kasinatian sa mga pahina 1, 3, 69, ug 72–73.

“Ngano nga ang [usa] ka tawo gitawag sa pagbarug isip presidente sa usa ka grupo sa katawhan?” nangutana kausa si Presidente Snow. “Aron ba sa pagbaton og impluwensya ug unya gamiton kana nga impluwensya alang sa pagtuboy sa iyang kaugalingon? Dili,

Si Presidente Snow nagsangyaw nga ang pagbayad og ikapulo magdala og mga panalangin. Ang ikapulo sa una pagadawat sa mga opisina sama sa gipakita dinhi (Salt Lake City, mga 1880). Sa wala: Agig pagpangandam sa pag-abi-abi sa pipila ka mga higala, si Presidente Snow naghimo og mga butanganan sa kandila gikan sa mga turnip sa pagpanuga sa iyang balay nga troso [log home].

apan sa sukwahi, gitawag siya sa paglihok sa mao nga katungdanan diha sa samang baruganan nga ang priesthood gihatag ngadto sa Anak sa Dios, nga siya kinahanglan nga maghimo og mga sakripisyo. Alang sa iyang kaugalingon? Dili, apan sa mga kaayohan sa katawhan kinsa iyang gidumala. . . . Mahimong sulugoon sa iyang mga kaigsoonan, dili ilang agalon, ug sa pagtrabaho diha sa ilang kaayohan ug kapuslanan.”⁴

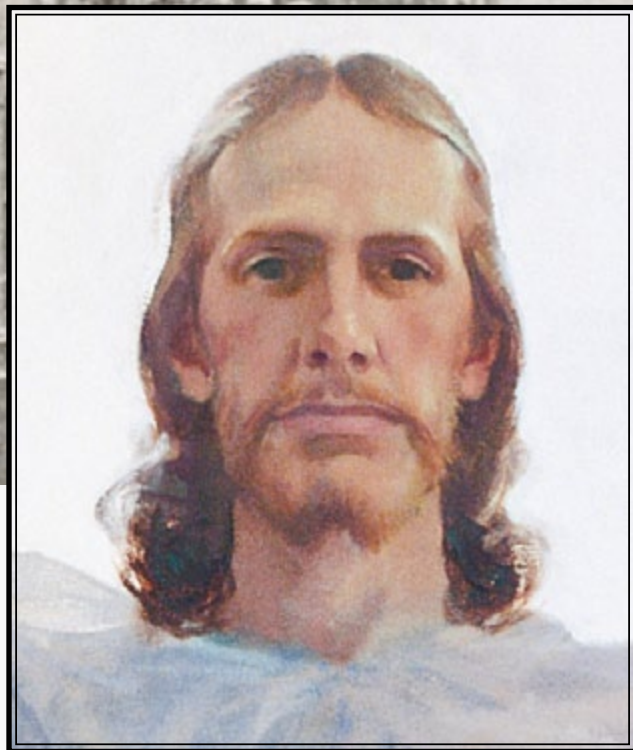
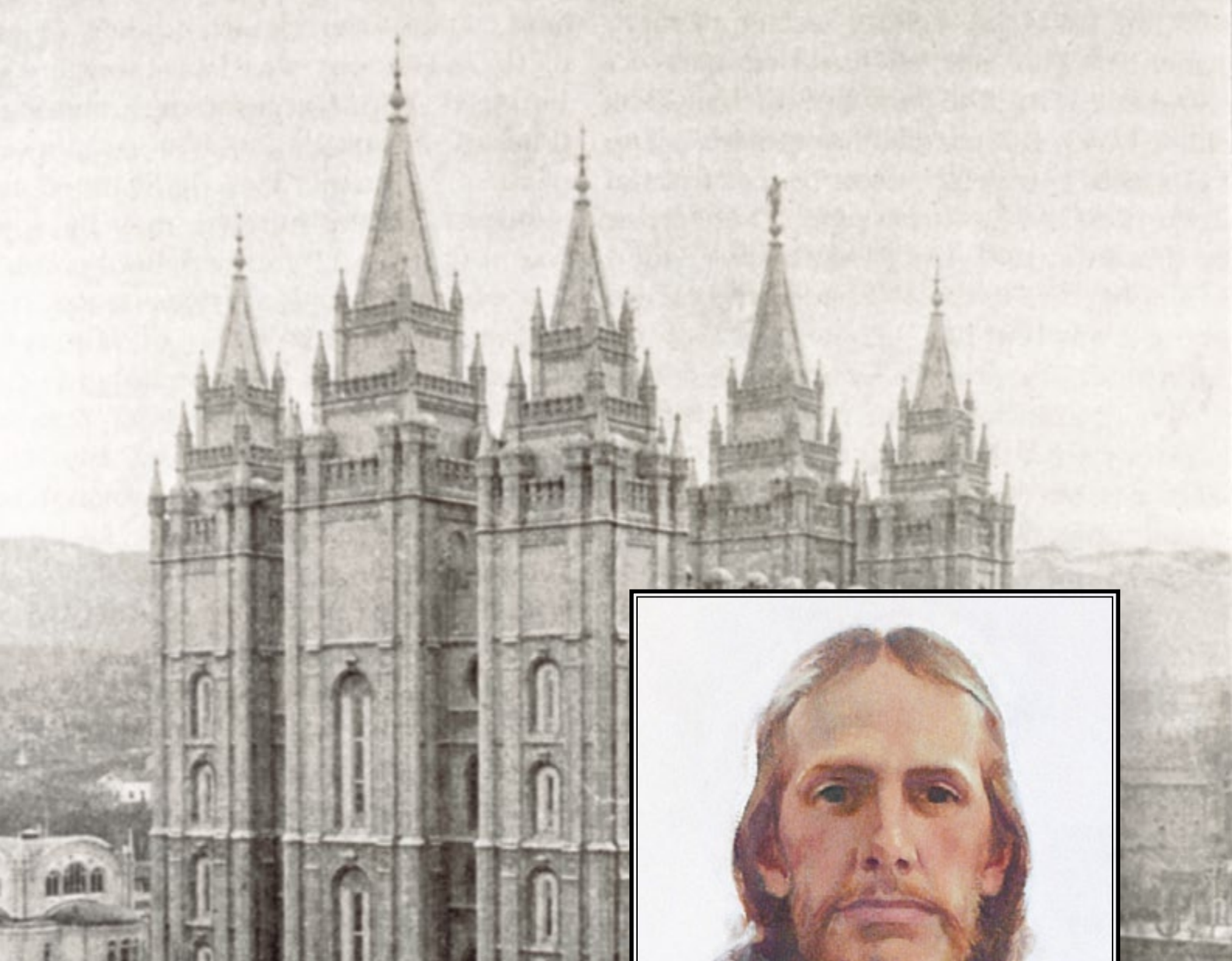
Isip usa ka lider sa Simbahan, si Presidente Snow nagsunod niining baruganan, ug usahay siya mamugnaon sa pagbuhat niini. Sama pananglit, kausa migamit siya og mga turnip, mga bedsheets, ug mga straw aron sa pagbayaw sa grupo sa mga Santos nga nag-antus. Kini nga kasaysayan mabasa sa kapitulo 7. Aron makabasa sa pipila sa iyang mga pagtulun-an kabahin sa pagpangulo sa Simbahan, tan-awa ang kapitulo 18.

Si Presidente Snow gamhanan, mamugnaon, ug epektibo nga lider tungod kay siya nasayud kon si kinsa ang tinuod nga Lider. Siya mitudlo, “Ang dakong buhat karon gipatuman—ang pagpundok sa mga tawo gikan sa kanasuran sa kalibutan dili gikan sa hunahuna ni bisan kinsa nga tawo o grupo sa mga tawo; apan nagagikan kini sa Ginoo nga Labawng Makakagahum.”⁵ Isip tubag sa pagpundok sa mga miyembro sa Simbahan kinsa mipasidungog kaniya sa iyang ika-85 nga adlawng natawhan, siya miingon, “Ako mibati nga kon unsa man ang akong nahimo dili kana si Lorenzo Snow, ug ang mga kasinatian

nga nagdala kanako niini nga posisyon isip Presidente sa Simbahan—dili si Lorenzo Snow, apan ang Ginoo ang naghimo niini.”⁶

Kini nga kamatuoran iyang gitudlo sa tibuok niyang pagpangalagad, apan siya napahinumduman niini sa balaan ug sa personal nga paagi sa wala pa siya nahimong Presidente sa Simbahan. Siya ang nahimong senior nga Apostol sa Simbahan sa dihang namatay si Presidente Wilford Woodruff niadtong Septyembre 2, 1898. Gikonsiderar ang iyang kaugalingon nga dili takus sa pagtuman niining responsibilidad, siya nag-inusara nga miadto sa usa ka kwarto sa Templo sa Salt Lake aron mag-ampo. Siya nangamuyo og paggiya apan mibati nga walay tubag sa iyang pag-ampo, busa pagkataud-taud migawas siya sa kwarto ug misulod sa dakong hawanan. Didto iyang nadawat ang tubag. Ang nabanhaw nga Manluluwas mibaturug sa iyang atubangan, mga tulo ka pye (1 m) ibabaw sa salug, ug misulti kaniya kon sa unsang paagi pangulohan ang Simbahan. Sa pagkat-on og dugang kabahin niining kasinatian, basaha ang kapitulo 20.

Si Presidente Snow nailhan pag-ayo sa pagdawat sa pinadayag sa balaod sa ikapulo. Alang sa mga miyembro sa Simbahan niadtong 1899, kini nga pinadayag gisugdan uban sa maisugong pagpahayag: “Ang panahon miabut na karon alang sa matag Santos sa Ulahing mga Adlaw, kinsa nagtinguha sa pagpangandam alang sa umaabut ug mobaturug nga lig-on diha sa tukmang pundasyon, sa pagbuhat sa

Si Lorenzo Snow adunay balaanong kasinatian nga nakakita sa nabanhaw nga Ginoo diha sa Templo sa Salt Lake.

kabubut-on sa Ginoo ug sa pagbayad sa iyang ikapulo sa hingpit. Kana ang pulong sa Ginoo nganha kaninyo.”⁷

Ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw matinud-anong mituman sa tambag sa ilang propeta, ug ang Ginoo mipanalangin kanila sa tinagsa ug sa tiningub nga paagi isip resulta niini. Ang impluwensya niana nga pagpadayag nagpadayon karon, samtang ang mga miyembro sa Simbahan sa tibuok kalibutan nakadawat sa espirital ug temporal nga mga panalangin pinaagi sa pagkamasulundon sa balaod sa ikapulo. Aron sa pagbasa sa kasinatian nga nakaparesulta niini nga pagpadayag ug sa mga panalangin nga nagsunod niini, tan-awa sa kapitulo 12.

Sama sa ubang propeta, si Presidente Snow mipamatuod og gamhanang pagsaksi ni Jesukristo. Siya mitudlo: “Kitang tanan nagsalig ni Jesukristo, sa iyang pag-anhi sa kalibutan sa pag-abli sa dalan diin kita makabaton

og kalinaw, kalipay ug kahimayaan. Ug kon wala pa niya kini buhata kita dili gayud makabaton niini nga mga panalangin ug mga pribilehiyo nga gipasalig ngari kanato diha sa ebanghelyo.”⁸ Siya mipamatuod sa pagkatawo sa Manluluwas, mortal nga pangalagad, Pag-ula, personal nga miatiman sa Iyang gipahiuli nga Simbahan, ug sa Ikaduhang Pag-anhi. Alang sa dugang nga mga pulong sa pagpamatuod ni Jesukristo, tan-awa sa kapitulo 24.

Siyempre, kining mubo nga artikulo makahatag kaninyo og mubong kasayuran sa kinabuhi ug pangalagad ni

Presidente Snow. Sa inyong pagtuon sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Lorenzo Snow*, kamo makakaplag og daghan pang makapadasig nga mga istorya, lakip sa kasaysayan sa iyang unang oportunidad sa pagtudlo isip usa ka misyonaryo, ang iyang hingpit nga pagkasurpresa sa dihang gitawag sa pagserbisyo sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, ang iyang mga pagbati sa dihang nagsakay siya sa usa ka barko sa may Atlantic Ocean atol sa kusog kaayo nga unos, ug upat ka mga higayon nga ang gahum sa priesthood miluwas sa mga katawhan (lakip mismo ni Lorenzo Snow) gikan sa kamatayon. Makakat-on kamo pag-ayo gikan sa iyang mga pagtulun-an sa daghang mga hilisgutan, lakip sa panaghi-usa, pagkamapainubsanon, pakigsaad, buhat sa templo, relasyon sa pamilya, paningkamot para sa kahingpitan, priesthood, Relief Society, ug ang kalipay sa pagpakigbahin sa ebanghelyo.

Kon kamo nakagahin og panahon sa pagbasa ug pagpamalandong sa pipila sa mga kasaysayan ug mga pagtulun-an nga gihisgutan niining artikulo—o gani determinadto nga basahon kini unya—makasigurado kamo nga malipay si Presidente Snow sa inyong paningkamot. Siya nagkat-on sa tibuok niyang kinabuhi, ug siya nagtudlo nga kita kinahanglang “maningkamot sa atong kaugalingon” aron kita “mouswag diha sa mga baruganan sa kamatuoran” ug “molambo diha sa mga langitnong kahibalo.”⁹ Siya miawhag, “Matag pinakaulahing adlaw o matag pinakaulahing semana kinahanglan mao ang labing nindot nga atong nasinati, buot ipasabut, kinahanglan natong palamboon og gamay ang atong kaugalingon matag adlaw, diha sa kahibalo ug kaalam, ug sa abilidad sa paghimo og maayo.”¹⁰

Unta ang inyong kinabuhi magmabungahon karong tuiga pinaagi sa inyong pagtuon sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Lorenzo Snow*. Samtang kamo nagtuon, makasinati kamo og sama niadtong buotan nga ministro nga nakahimamat mismo ni Presidente Snow. Maglantaw lapas pa sa mabination nga nawong ug kad-tong malinawon nga mga mata, inyong mabati nga kamo nagbarug sa balaan nga dapit—dili tungod kay nakaila ninyo si Lorenzo Snow apan mas naduol kamo sa inyong Langitnong Amahan ug ni Jesukristo, nga usa siya ka saksi Kanila. ■

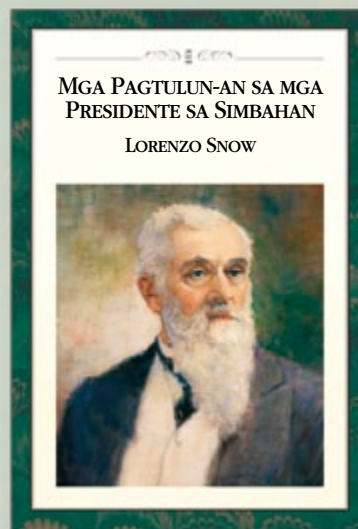
MUBO NGA MGA SULAT

1. Reverend Prentis, kinutlo sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Lorenzo Snow* (2012), 36.
2. Tan-awa sa David A. Bednar, “Kinahanglang Matawo Kamo Pag-usab,” *Liahona*, Mayo 2007, 19–22.
3. *Teachings: Lorenzo Snow*, 68.
4. *Teachings: Lorenzo Snow*, 219.
5. *Teachings: Lorenzo Snow*, 153.
6. *Teachings: Lorenzo Snow*, 148.
7. *Teachings: Lorenzo Snow*, 157.
8. *Teachings: Lorenzo Snow*, 280–81.
9. *Teachings: Lorenzo Snow*, 65.
10. *Teachings: Lorenzo Snow*, 103.

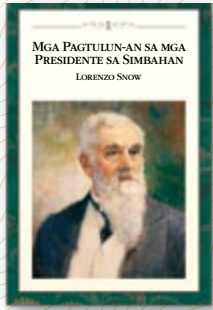
MGA MAKAPAINTERES NGA BAHIN SA MGA PAGTULUN-AN SA MGA PRESIDENTE SA SIMBAHAN: LORENZO SNOW

Kini nga libro mao ang dugang sa inyong personal ug pamilya nga librerya sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan*. Karon aduna nay 11 ka libro sa serye, nga makapadasig sa pagsabut sa daghang mga hilisgutan sa ebanghelyo. Ania ang pipila sa makapain-teres nga bahin sa libro:

- Makapadasig nga mga pamahayag gikan ni Presidente Lorenzo Snow sa sobra sa 75 ka mga hilisgutan sa ebanghelyo.
- Bag-ong artwork ug mga litrato gikan sa kinabuhi ni Lorenzo Snow nga wala pa makita sa kadaghang mga miyembro.
- Tulo ka matang sa pagtudlo ug mga tabang sa pagkat-on sa matag kapitulo: Makapahunahuna nga mga pangutana, mga kasulatan nga may kalabutan sa hilisgutan sa kapitulo, ug mga tabang sa pagtudlo nga makapalambo sa partisipasyon ug panaghisgutan diha sa klase.
- Tulo ka pahina sa mga instruksyon aron sa pagtabang sa mga miyembro nga mas manindot ang ilang pagtuon sa libro ug sa pagtudlo nga may inspirasyon sa panimalay o sa simbahan.

Kini nga libro anaa usab sa internet sa LDS.org ug sa Gospel Library app (sa Iningles) sa mobile.lds.org.

MAHIMONG PAMILYAR NI LORENZO SNOW

Ni Christopher D. Fosse

Karong tuiga ang manwal sa mga klase sa Relief Society ug Melchizedek Priesthood nag-focus sa kinabuhi ug mga pagtulun-an ni Presidente Lorenzo Snow (1814–1901). Tungod lang nga dili kini gamiton sa inyong mga kaedad, kana wala magpasabut nga wala namoy mahibaloan bisan gamay kabahin kaniya. Si Presidente Snow nagpuyo og talagsaong kinabuhi uban sa mga pagsulay ug mga kalampusan.

Usa ka Dumadapig sa Ebanghelyo

Si Lorenzo Snow unang nakadungog kabahin sa Simbahan sa dihang batan-on pa siya. Sa sinugdanan wala siyay tinguha nga magpabunyag, bisan pa nga ang iyang igsoong babaye si Eliza (mao nga Eliza R. Snow kinsa misulat sa himno sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ug miserbisyo isip ikaduhang kinatibuk-ang presidente sa

Relief Society) naghinam-hinam sa pagdawat sa ebanghelyo. Hinoon, iyang nakita nga ang doktrina sa Simbahan maayo kaayo. Sa dihang si Lorenzo nagsugod sa pag-eskwela sa kolehiyo sa Oberlin, Ohio, kanunay siyang mopakigbahin sa mga pagtuo sa Simbahan ngadto sa mga estudyante kinsa gipangbansay nga mahimong mga ministro sa Protestante. Bisan tuod wala pa siya magpasalig nga magpabunyag, maayo kaayo niyang gipresentar ang ebanghelyo nga daghan sa mga estudyante sa Oberlin miangkong nga mahimong tinuod ang gipahiuli nga Simbahan.

Ingon nga lig-on siya nga misyonaryo sa wala pa niya dawata ang ebanghelyo, dili ikatingala nga si Lorenzo mas mapahinunguron sa buhat human siya mabunyagi. Atol sa iyang bag-ong mga katuigan isip miyembro sa Simbahan, siya gitawag sa pagserbisyo og pipila ka full-time mission. Siya unang nagserbisyo

sa Ohio, pagkahuman sa Missouri, Kentucky, ug Illinois, USA. Sa wala madugay siya gipadala ngadto sa Great Britain aron sa pagtabang sa pag-organisar sa Simbahan didto sa England. Samtang naa didto, gihatagan niya og mga kopya sa Basahon ni Mormon sila si Queen Victoria ug Prince Albert. Sa wala madugay nagserbisyo siya og misyon sa Italy, Switzerland, ug sa nailhan karon nga Hawaiian Islands.

Milagro diha sa Dagat

Sa dihang si Elder Snow mibiya sa England aron mobalik sa Nauvoo, Illinois, kauban niya ang dakong grupo sa bag-ong nabunyagan nga mga miyembro. Silang tanan misakay sa barko nga *Swanton* ug miandam alang sa taas nga panaw ngadto sa Amihanang Amerika.

Bisan tuod ang kapitan sa *Swanton* bati og tinagdan sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa iyang barko,

Miserbisyo og pipila ka misyon sa Estados Unidos.

Mitudlo sa mga baruganan sa ebanghelyo ngadto sa mga estudyante nga mahimong mga ministro.

Miserbisyo og misyon sa Hawaii.

Ania ang pipila ka mga butang nga mahimong wala ninyo masayri kabahin sa ikalima nga Presidente sa Simbahan.

dili usab siya mahigalaon ngadto kanila. Kasagaran magpalayo siya gikan kanila. Apan human sa mga duha ka semana diha sa dagat, adunay usa ka butang nga nahitabo. Ang tig-alagad sa kapitan naaksidente. Walay nagdahum nga ang tig-alagad mabuhi pa nianang gabhiuna.

Apan usa sa matinuorong sister kinsa nag-asikaso sa himatyong marinero adunay sugyot. Iyang giingnan ang tig-alagad nga si Elder Lorenzo Snow makapanalangin kaniya ug basin makaluwas kini sa iyang kinabuhi. Ang tig-alagad—nga nagtrabaho aron makasuporta sa iyang asawa ug duha ka mga anak nga anaa sa Germany—miuyon dayon.

Sa tunga-tungang gabii, si Elder Snow gipukaw ug gihangyo nga moadto sa kwarto sa himatyong tawo. Sa iyang pag-abut, iyang nahimamat ang kapitan sa barko. Ang kapitan nagpasalamat kaniya apan mipahayag nga wala nay paglaum sa sitwasyon.

Si Elder Snow nakakita nga naghilak ang kapitan.

Misulod siya sa kwarto, mipandong sa iyang mga kamot diha sa ulo sa tig-alagad, ug mihatag kaniya og panalangin sa priesthood. Diha diha dayon pagkahuman og hatag og panalangin, ang tawo mibangon gikan sa higdaanan. Ang tig-alagad hingpit nga naayo, ug siya mibuhat sa iyang mga buluhaton pagkasunod adlaw.

Ang Bili sa mga Kalag

Ang pagkaayo sa tig-alagad nakapausab sa kahimtang diha sa *Swanton*. Ang kapitan misugod sa paggahin og daghang panahon kutob sa iyang mahimo ngadto sa mga Santos, ug gani siya nagtuon sa ebanghelyo ug mitambong sa mga miting sa Simbahan. Ang ubang mga marinero nakadayeg usab pagayo. Sa dihang ang barko miabut sa destinasyon, ang mga tripulante

mahigugmaong nanamilit sa mga Santos. Pinaagi sa gahum sa priesthood, dili lang ang kinabuhi sa usa ka tawo ang naluwas, apan daghan usab ang nakasinati sa gahum ug gugma sa Dios. Ang tig-alagad ug daghan sa mga tripulante sa wala madugay nabunyagan.

Daghan pang talagsaong mga hitabo ang nahitabo sa kinabuhi ni Presidente Lorenzo Snow. Mao nga karong tuiga, samtang ang mga hamtong magtuon sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Lorenzo Snow*, nganong dili kamo magsunod? Ma-domingo o kon naa moy libre nga panahon, mahimo ninyong basahon ang pipila sa mga pagtulun-an ni Presidente Snow. Mas makatampo mo sa mga panaghisgut sa pamilya kabahin sa ebanghelyo, ug sa proseso mas mailhan ninyo ang talagsaong tawo kinsa nahimong propeta sa Dios. ■

Miayo sa tig-alagad sa kapitan sa usa ka panaw pabalik sa Amihanang Amerika.

Mihatag og mga kopya sa Basahon ni Mormon nila ni Queen Victoria ug Prince Albert.

**Ni Elder
Neil L. Andersen**

Sa Korum sa
Napulog Duha
ka mga Apostoles

ANG BALAANG PAGTAHUD SA DIOS MAO ANG SINUGDANAN SA **Kaalam**

Ang kaalam sa kalibutan mahimong labing bilihon kon kini nagsunod sa kaalam sa Dios.

Kita nagpuyo sa kalibutan nga naghingapin ang impormasyon. Tingali ang simbolo niining kalibutan mao ang talagsaong Wikipedia, ang pinakadakong encyclopedia sa internet. Sa pagtabang kaninyo nga masayud unsa gyud ni kadako, sa 2012 lang misobra sa 2.5 ka bilyon ka mga pulong sa Iningles ug sobra sa 22 ka milyon nga artikulo sa mga 284 ka mga pinulongan. Adunay sobra sa 70 ka pinulongan nga bersyon sa Wikipedia nga may dili moubos sa 10,000 ka mga artikulo matag usa. Adunay sobra sa 4 ka milyon nga mga artikulo sa Iningles nga bersyon.¹

Ang naghingapin nga impormasyon makita usab sa sobrang paggamit sa social networking site sama sa Facebook, nga namugna niadtong 2004 ug may sobra na sa 1 ka bilyon nga aktibong tiggamit sa tibuok kalibutan sa 2012,² o ang YouTube, nga gipasiugdahan niadtong 2005, diin ang pipila sa mga video clip nareport nga gitan-aw og sobra sa 100 ka milyon ka beses.

Niining sobra kaayo kadaghan nga impormasyon, hilabihan gayud ang atong panginahanglan sa kaalam, kaalam sa pagpili ug pag-ila kon unsaon paggamit ang atong nakat-unan. Si T. S. Eliot, usa ka Kristiyano nga misulat niini daghang tuig na ang milabay, naghigot kabahin sa atong kalibutan karon:

*O sa tingpamulak ug tinglarag, pagkatawo ug kamatayon!
Ang mahangturong pagbalik-balik sa ideya ug aksyon,
Way hunong nga imbensyon, way hunong nga eksperimento,
Nagdala og kahibalo sa paglihok, apan dili ang kamalinawon;
Kahibalo sa pagpanulti, apan dili ang paghilum;
Kahibalo sa mga pulong, ug kaignorante sa Pulong.
Ang tanan natong kahibalo makapaduol nato sa kaignorante,
Ang atong kaignorante makapaduol nato sa kamatayon,
Usa ka kamatayon nga layo sa Dios.
Asa ang Kinabuhi nga atong nawala tungod sa pagpakabuhi?
Asa ang kaalam nga atong nawala tungod sa kahibalo?
Asa ang kahibalo nga atong nawala tungod sa impormasyon?
Ang paglabay sa panahon sa napulog duha ka mga siglo
Mas nakapalayo kanato sa Dios ug nakapaduol kanato sa Abug.³*

Asa kutob ang inyong panabut sa kaalam? Ang pipila makasabut sa usa ka batan-ong babaye, naghinam-hinam sa iyang umaabot

nga kasal, kinsa misyagit sa kalipay ngadto sa iyang ginikanan, “Ah, magminyo nako. Anaa na ko sa utlanan sa akong mga kasamok.” Ug ang iyang inahan mihunghong ngadto sa iyang bana, “Oo, apan wala siya masayud kon asa nga utlanan.”

Kon mas nakat-on ko sa kaalam sa Dios, mas nagtuo ko nga naa lang ko sa sinugdanan sa kaalam. Kini nakapaubos kanako sa pagkaamgo nga kinahanglan pa nakong mokat-on og daghan. Karon, naglaum ko nga mapalambo ang atong tinguha sa pagbaton og kaalam ug ilabi na sa kaalam sa Dios.

Ang mga Panalangin sa Kaalam

Gusto kong mohatag og gibug-aton sa pipila ka mga baruganan sa kaalam. Una, sa atong panahon sa impormasyon ug kahibalo, kita kinahanglang magtinguha og kaalam. Ang kaalam daghan kaayo og mga aspeto ug nagkalain-lain. Ang kaalam nga sayong naangkon nagdala og daghang mga panalangin. Ang kaalam sa usa ka dapit mahimong dili magamit sa lain nga dapit. Ug ang katapusan, ang kaalam sa kalibutan, nga sa daghang mga hitabo bililhon kaayo, mahimong labing bililhon kon kini nagsunod sa kaalam sa Dios.

Ang kasulatan naghulagway og duha ka matang sa kaalam: ang kaalam sa kalibutan ug ang kaalam sa Dios. Ang kaalam sa kalibutan adunay positibo ug negatibo nga bahin. Sa labing bati nga pagkahulagway, kini mahulagway nga may gamay nga kamatuoran, gisagulan sa pagka-intelihenti ug pagmanipular, sa pagkab-ot sa hinakog o dautang mga katuyoan.

Usa ka ehemplo diha sa Basahon ni Mormon mao si Amlici. Ang kasulatan nag-ingon “may usa ka tawo, nga gitawag og Amlici, siya ingon nga usa ka maliputon kaayo nga tawo, oo, *usa ka maalamon nga tawo ingon ngadto sa kaalam sa kalibutan* . . . [nakadani] og daghan nga mga katawhan uban kaniya.” Ang kasulatan nagpadayon sa paghulagway ni Amlici nga “dautan nga tawo, . . . [kansang] tuyo [mao] nga malaglag ang simbahan sa Dios” (Alma 2:1–2, 4; emphasis gidugang). Kita dili interesado niini nga matang sa kaalam.

Adunay lain nga matang sa kaalam sa kalibutan nga dili gayud dautan. Sa pagkatinuod kini positibo kaayo. Kini nga kaalam

mabatunan pinaagi sa pagtuon, pagpamalandong, pag-oberbar, ug pagkugi. Kini bililhon kaayo ug makatabang sa mga butang nga atong gipangbuhat. Alang sa buotan ug desente nga mga tawo, kini moabut samtang kita nagsinati sa atong mortalidad.

Inyong mahinumduman ang komentaryo sa Amerikanong awtor nga si Mark Twain: “Sa dihang 14 anyos pa ko, ang akong amahan ignorante kaayo nga dili gyud ko ganahan kon anaa siya. Apan sa dihang nag-21 anyos na ko, natingala ko sa kadaghan sa iyang nakat-unan sulod sa 7 ka tuig.”⁴ Kon kita magmabinantayon, kon kita manggihunahunaon, daghan kita’g makat-unan paglabay sa panahon.

Nakahinumdom ko sa dihang migradwar ko sa kolehiyo. Mibyahe ko gikan sa Brigham Young University ngadto sa Preston, Idaho, USA, asa nagpuyo ang akong apohang babaye, si Mary Keller. Siya kaniadto 78 anyos ug nagluya. Namatay siya duha ka tuig human niadto. Siya talagsaon nga babaye, ug nasayud ko nga kon naminaw ug nagkat-on pa ko gikan sa iyang mga kasinatian, makakat-on ko og kaalam nga makatabang kanako.

Atong malikayan ang makaguol nga mga kasinatian nga moabut sa atong kinabuhi pinaagi sa sayo nga pagbaton og kaalam—kaalam nga talagsaon sa usa ka tawo nga atong kaedad. Tinguhaa kini nga kaalam—magmapalandungon, magmabinantayon sa pag-oberbar, hunahunaa ang inyong mga kasinatian sa kinabuhi.

Kita usab makakat-on og kaalam sa atong piho nga mga propesyonal ug personal nga mga paningkamot. Tuguti ko sa paghatag kaninyo og duha ka ehemplo.

Si Dr. DeVon C. Hale usa ka doktor sa Siyudad sa Salt Lake nga nagdako sa Idaho Falls, Idaho. Nahingangha ko sa iyang kahibalo ug kaalam kalabut sa tropikanhon nga mga sakit. Dili lang ang kahibalo ni Dr. Hale apan ang iyang panabut usab sa paggamit niini nga kahibalo, naghan-ay sa matag bahin sa impormasyon ug nagdesisyon pinaagi sa pagkompara niini. Usa ka panalangin nga makabaton og ingon ana nga matang sa kaalam sa medikal para sa mga misyonaryo sa tibuok kalibutan.

Ikaduha nga ehemplo: Sa dihang ang among kinamagulangan nga anak nga lalaki nagsugod sa pag-eskwela og elementarya sa

*Atong malikayan
ang makaguol
nga mga kasinatian
nga moabut
sa atong kinabuhi
pinaagi sa
sayo nga pagbaton
og kaalam.*

among dapit sa Tampa, Florida, USA, gusto namo nga makighimamat sa iyang magtutudlo sa kindergarten, si Mrs. Judith Graybell. Siya usa ka babaye nga mga 50 na ang panuigon ug may talagsaong abilidad sa pagtudlo sa mga bata. Nasayud siya kon unsaon sa pagdasig kanila, kanus-a modayeg kanila, ug kanus-a mag-inistrikto kanila. Adunay siyay kahibalo unsaon sa pagtudlo kanila, apan adunay daghan pa kalabut kaniya. Kami nangingkamot nga mapasulod ang among mga anak sa iyang klasehanan sa kindergarten.

Kining duha ka tawo nagpakita og pinili nga kaalam sa kalibutan. Ang ilang kaalam nakatabang sa daghang mga tawo ug nagtugot kanila nga magmalampuson sa ilang propesyon.

Hinoon, kinahanglan natong hunahunaon ang limitasyon niini nga kaalam. Ang kaalam sa usa ka dapit mahimong dili magamit sa lain nga dapit. Sama pananglit, dili nako gusto nga si Mrs. Graybell modayagnos sa tropikanhon nga mga sakit, ug dili nako gusto nga si Dr. Hale motudlo sa klase sa kindergarten sa akong anak.

Labaw nga importante, ang kaalam nga nakahatag og kalampusan dinhi sa kalibutan kinahanglang ikaduha lang sa kaalam sa Dios ug dili hunahunaon nga mas labaw niini.

Hinumdumi: ang tanang kaalam wala mamugna nga patas.

Ang Salmista miingon, “Ang pagkahadlok sa Ginoo mao ang sinugdanan sa kaalam” (Salmo 111:10). Ang gisapabut sa kasulatan mao nga ang “mahinuklugong balaan nga pagtahud”⁵ sa Ginoo mao ang sinugdanan sa kaalam. Kana nga mahinuklugong balaan nga pagtahud moabut tungod kay ang atong Langitnong Amahan “aduna sa tanan nga kaalam, ug tanan nga gahum, sa langit ug sa yuta” (Mosiah 4:9). Ang Iyang kaalam hingpit. Kini putli. Kini dili hakog.

Kini nga kaalam, usahay, mao ang katugbang sa kaalam sa kalibutan, buot ipasabut ang kaalam sa Dios ug ang kaalam sa kalibutan magkasumpaki sa usag usa.

Nakahinumdom ba kamo sa mga pulong sa Ginoo diha sa Isaias?

“Kay ang akong mga hunahuna dili mao ang inyong mga hunahuna, ni ang inyong mga dalan akong mga dalan, nag-ingon ang Ginoo.

“Kay maingon nga ang mga langit hataas kay sa yuta, mao man ang akong mga dalan labi pang hataas kay sa inyong mga dalan, ug ang akong mga hunahuna kay sa inyong mga hunahuna” (Isaias 55:8–9).

Ang kaalam sa Dios dili moabut kanato tungod kay katungod nato kini; kinahanglan nga kita andam sa pagpangita niini “Kon aduna man kaninyo’y nakulangan og *kaalam*, *papangayoa* siya sa Dios, nga

Ang kaalam nga nakahatag og kalampusan dinhi sa kalibutan kinahanglang ikaduha lang sa kaalam sa Dios ug dili hunahunaon nga mas labaw niini.

nagapanghatag ngadto sa tanang mga tawo sa madagayaon gayud ug sa walay pagpamoy-boy; ug kini igahatag kaniya” (Santiago 1:5; emphasis gidugang).

Ang kaalam sa Dios usa ka espirital nga gasa. “*Ayaw pangita sa mga katigayunan apaan sa kaalam*, ug tan-awa, ang mga misteryo sa Dios pagaablihan nganha kanimo, ug unya ikaw mahimo nga adunahan” (D&P 6:7; emphasis gidugang).

Ang pagpangita sa kaalam sa Dios sa kanunay pagaubanan sa pagkamasulundon ngadto sa mga kasugaoan.

Sa kinatibuk-an, ang espirital nga gasa sa kaalam moabut anam-anam samtang kita matinuoron ug makugihong mangita niini. “Ako mopadayag ngadto sa mga katawhan og pagtulun-an human sa usa ka pagtulun-an, lagda human sa usa ka lagda, . . . ug bulahan kadto kinsa mopatalinghug ngari sa akong mga lagda, . . . kay sila makakat-on og *kaalam*; kay ngadto kaniya nga modawat Ako mohatag og dugang pa” (2 Nephi 28:30; emphasis gidugang).

Si Joseph Smith miingon niini: “Ang butang sa Dios adunay bug-at nga kahulugan; ug ang panahon, ug kasinatian, ug pagmabinantayon ug pagpamalandong ug matinud-anong mga hunahuna maoy bugtong paagi nga makakaplag niining tanan.”⁶ Dili nato basta-basta lang nga makita ang kaalam sa Dios.

Sa katapusan, ang tinubdan sa kaalam sa Dios lahi kay sa kalibutan. Ang kaalam sa Dios makita diha sa mga kasulatan, sa mga pagtulun-an sa mga propeta (sama sa kinatibuk-ang komperensya), ug, siyempre, sa atong mga pag-ampo (tan-awa sa D&P 8:1–2). Ug *kanunay* gayud kini nga kaalam moabut kanato pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo. Si Apostol Pablo miingon:

“Kay kinsa bang pagkatawhana ang nasayud sa mga hunahuna sa tawo, gawas sa espiritu nga anaa nianang tawhana? Maingon man usab, walay bisan usa nga makasabut sa mga hunahuna sa Dios, gawas sa Espiritu sa Dios. . . .

“Kini among panagsultihan dili pinaagi sa mga pulong nga gitudlo sa *tawhanong kaalam*, kondili gitudlo sa Espiritu Santo” (1 Mga Taga-Corinto 2:11, 13; emphasis gidugang).

Gamit ang kaalam sa Dios, kita makalantaw lapas pa sa atong sirkumstansya karon tungod, sama sa gisulti sa kasulatan, “ang Espiritu . . . namulong sa mga butang ingon nga

sila gayud mao, ug sa mga butang ingon nga sila gayud mahimo unya” (Jacob 4:13).

Ang kaalam sa Dios mao ang kaalam nga angay sa atong hingpit nga atensyon.

Kaalam ug Ikapulo

Tingali ang labing importante nga punto mao nga dili tanang kaalam gimugna nga patas. Kita kinahanglan nga makat-on nga kon adunay panagsumpaki tali sa kaalam sa kalibutan ug sa kaalam sa Dios, kinahanglan kita mosunod sa kabubut-on sa Dios.

Kita mga anak sa Dios. Kita espirital nga mga nilalang nga anaa sa mortal nga misyon. Kita nga mapahinunguron sa pagkat-on sa kaalam sa kalibutan ug sa kaalam sa Dios kinahanglang dili gayud maglibug kon asa nga kaalam ang mas importante.

Tuguti ko nga mopakigbahin og kasinatian gikan sa usa ka matinud-anong Santos sa Ulahing mga Adlaw sa São Paulo, Brazil. Siya naghigut sa iyang panlimbasug sa pagbayad sa iyang ikapulo o sa tuition. Kini mao ang iyang mga pulong:

“Ang unibersidad . . . nagpugong sa mga estudyante nga may utang [o wala makabayad sa ilang tuition] sa pagkuha sa mga eksamin.

“Nakahinumdom ko og higayon sa dihang . . . misagubang ko og seryosong kakulang sa

pinansyal. Huwebes kadto sa dihang nadawat nako ang akong sweldo. Sa dihang nahimo na nako ang binulan nga badyet, nakabantay ko nga dili kini paigo sa pagbayad [sa duha] sa akong ikapulo ug sa unibersidad. Kinahanglan ko nga mopili og usa kanila. Ang matag duha ka bulan nga mga eksamin magsugod na sa sunod semana, ug kon dili ko makakuha niini, hagbong nako karong tuiga. Nasagmuyo ko pag-ayo. . . . Tumang kaguol ang akong gibati.”

Kini usa ka direktang panagsumpaki tali sa kaalam sa kalibutan ug sa kaalam sa Dios. Bisan tuod buotan mo kayo ug matarung, inyo kining masinati sa inyong kinabuhi, kon kamo matinuoron sa inyong kaugalingon, nga maguol mo pag-ayo kon kini nga mga pagsumpaki mahitabo.

Mobalik ko sa iyang istorya. Una, iyang gibayaran ang iyang ikapulo pagka-Dominggo. Pagka-Lunes iyang giasoy ang nahitabo:

“Ang oras sa pagtrabaho hapit na matapos sa dihang ang tag-iya miduol kanako ug mihatag kanako sa katapusang mga order nianang adlaw. . . . Sa kalit lang, mihunong siya, ug nangutana, ‘Kumusta ang imong eskwela sa

Ang kaalam sa Dios makita diha sa mga kasulatan, sa mga pagtulun-an sa mga propeta (sama sa kinatibuk-ang komperensya), ug, siyempre, sa atong mga pag-ampo.

kolehiyo? [Iya kining gihulagway nga bati og batasan nga tawo, ug ang iya lang nasulti mao kini:] ‘Maayo ra ang tanan!’”

Dayon milakaw ang tag-iya. Diha-diha dayon ang sekretarya misulod sa kwarto. Miingon siya, “Ang tag-iya bag-ohay lang nga misulti nga sukad karon, ang kompaniya mao ang mobayad sa tanang bayrunon sa eskwelahan ug sa imong mga libro. Sa dili pa ka mogawas, hapit una sa akong lamesa ug pahibaloa ko kon pila ang bayrunon aron inigka ugma mahatag nako nimo ang tseke.”⁷

Kon kamo sensitibo [receptive], inyong makaplagan nga kamo makasinati sa makadaghan niining mga matang sa pagsulay sa inyong kinabuhi. Asa man kamo mosalig? Paminawa ang pasidaan sa Ginoo direkta ngari kanato:

“O ang pagkakawang, ug ang pagkahuyang, ug ang kabuang sa mga tawo! Kon sila makinaadmanon [sa kaalam sa kalibutan] sila *nagtu*o nga sila *maalamon*, ug sila dili mopatalinghug ngadto sa tambag sa Dios, kay sila misalikway niini, nagdahum nga sila

nasayud sa ilang mga kaugalingon [sa kaalam sa kalibutan], busa, ang ilang *kaalam* mga binuang ug kini dili mapahimuslan kanila. Ug sila malaglag.

“Apan ang pagkamakinaadmanon [sa kaalam sa kalibutan] maayo kon sila mopatalinghug ngadto sa mga tambag sa Dios” (2 Nephi 9:28–29; emphasis gidugang).

Karon gikan ni Pablo:

“Hain na man ang tawong manggialamon? . . . wala ba sa Dios pakabinuanga ang kaalam nga iya sa kalibutan?” (1 Mga Taga-Corinto 1:20).

“Wala untay bisan kinsa nga maglimbong sa iyang kaugalingon. Kon aduna kaninyoy magadahum nga siya manggialamon niining kapanahonan karon, magpakabuang unta siya, aron mahimo siyang manggialamon.

“Kay ang *kaalam nga iya niining kalibutana* maoy usa ka binuang sa atubangan sa Dios” (1 Mga Taga-Corinto 3:18–19; emphasis gidugang).

Ang pagsulay sa kanunay mao kon ato bang tugutan ang kaalam sa Dios nga maoy

Hunahuna ang kaalam sa Dios sa personal nga mga panalapi. Atong gamiton ang kwarta sa saktong gamit niini pinaagi sa pagbayad og matinuorong ikapulo ug paghatag og sobra sa atong mga halad.

atong giya sa dalan kon mosumpaki kini sa kaalam sa kalibutan.

Si Ammon namalandong, “Kay sila dili mangita og kaalam [ang kaalam sa Dios], ni sila mitinguha nga siya mormando ibabaw kanila” (Mosiah 8:20). Kon maghunahuna kabahin niadtong andam nga ang kaalam sa Dios modumala kanila, makahunahuna ko og usa nako ka higala sa mainland China, si Xie Ying, kinsa mihimo og dagkong mga sakripisyo aron mamiyembro sa Simbahan ug magserbisyo og misyon sa New York. Makahunahuna ko sa akong duha ka anak nga babaye, silang duha mga intelhente kaayo nga may mga master’s degree apan mipili sa panalangin sa pagkainahan ug magbaton og mga anak. Makahunahuna ko og usa ka higala gikan sa South America kinsa mibiya sa iyang nindot kaayo nga trabaho sa dihang iyang nasayran nga kini wala mobayad sa eksaktong buhis. Silang tanan misunod sa kaalam sa Dios kaysa kaalam sa kalibutan.

Makaguol, ang kaalam sa kalibutan makalingla sa makamao nga mga tawo. Si Joseph Smith miingon niini nga paagi: “Adunay daghan usab nga bantugang maalamon nga mga lalaki, ug mga babaye, sa taliwala kanato kinsa maalamon ra kaayo nga matudloan; mao nga kinahanglan gayud silang mamatay sa ilang ka ignorante, ug sa pagkabanhaw ilang makaplagan ang ilang sayop.”⁸

Ang Kaalam ug mga Panalapi

Tungod sa kalisud sa atong ekonomiya, tuguti ko nga hisgutan ang personal nga panalapi. Sa atong kahintang karon kitang tanan mas mapainubsanon ug mas matudloan—apan hunahuna ang nanglabay nga mga katuigan.

Ang kalibutan nagtudlo nga kon gusto nato ang usa ka butang, kinahanglang maangkon nato kini. Kinahanglang dili kini nato paabuton. Ang utang makapahimo nga maangkon kini nato karon. Kana nga utang mahimo pinaagi sa mga credit card, o pinaagi sa pagkolateral sa atong gipanag-iya nga balay. Atong makolateral ang naa kanato, bisan gani ang atong edukasyon. Ang bili kanunay magsaka, ug kita molumbo. Ang kaalam sa kalibutan mao nga ang kantidad sa binulang pagbayad mas importante kaysa katindad sa atong gi-loan. Ang atong pinansyal nga mga obligasyon ingon og makontrol ra nato, ug kon mapakyas ang tanan, ang

pagka-bankrupt mao ang atong katapusang opsyon.

Karon hunahunaon nato ang kaalam sa Dios sa personal nga mga panalapi, nga kanunayng gitudlo sa mga propeta. Ang sukaranan mao ang pagpaningkamot sa kaugalingon ug buhat. Atong gamiton ang kwarta sa saktong gamit niini pinaagi sa pagbayad og matinuorong ikapulo ug paghatag og sobra sa atong mga halad. Kita magpuyo nga ubos pa kaysa atong kinitaan, ug kita moila tali sa atong mga panginahanglan ug sa atong gusto lang. Kita maglikay og utang gawas lang sa kinahanglanon gayud nga mga panginahanglan. Kita magpakabuhi sumala sa atong badyet. Kita magtigom. Kita mobayad sa tanan natong pinansyal nga mga obligasyon.

Mga 14 ka tuig ang milabay, si Presidente Gordon B. Hinckley (1910–2008) mipasidaan: “Mosugyot ko nga ang panahon miabut na nga han-ayon nato ang atong mga panimalay. Daghan kaayo sa atong mga katawhan ang nagpuyo nga hapit dili paigo ang ilang kinitaan. Sa pagkatinuod, ang pipila nagpuyo na lang sa utang. . . . Adunay timailhan sa maunuson nga panahon sa unahan nga kinahanglan natong pangandaman.”⁹

Pipila ka tuig ang milabay sa panahon nga kita mabungahon gyud kaayo, si Presidente Thomas S. Monson miingon:

“Mga kaigsoonan, likayi ang pilosopiya nga ang kahayahay kaniadto nahimo na nga panginahanglan karon. Dili kini panginahanglan gawas kon mao kana ang atong hunahuna. Daghan ang misulod sa dugay nga pagpangutang hangtud adunay moabut nga kausaban: mga tawo nasakit o dili na makatrabaho, mga kompaniya nabangkaruta o nanaktak og empleyado, nawad-an og mga trabaho, natural nga mga katalagman moabut. Sa daghang mga katarungan, ang pagbayad sa dagko nga mga utang dili na mahimo. Ang atong utang nahimong espada ni Damocles nga nagbitay sa ibabaw sa atong mga ulo ug naghulga sa pagpatay kanato.

“Nag-awhag ako kaninyo sa pagpakabuhi sumala sa inyong kinitaan. Dili makagasto ang usa ka tawo sobra sa kinitaan ug makabayad sa iyang mga obligasyon. Mosaad ako kaninyo nga mas magmalipayon kamo kay sa pirme kamong mabalaka kon unsaon sa pagbayad sa sunod ang wala kinahanglana nga utang.”¹⁰

Inyo bang nakita kon sa unsa nga paagi nga ang kaalam sa Dios nagkasumpaki sa

Adunay daghan kaayo nga atong makatunanan karon kabahin sa kaalam. Mosaad ko kaninyo nga ang mga panalangin sa Ginoo mananaa kaninyo samtang kamo magtinguha og kaalam—ang kaalam sa Dios.

kaalam sa kalibutan? Ang pagpili *dili ingon* ka klaro kon ang tanan mabungahong tanawon. Daghang mga miyembro sa Simbahan nagmahay nga unta mas nagpatalinghug sila.

Kini mao ang kaalam sa Dios.

Mosugyot ko nga inyong isulat ang mga isyu nga inyong gisagubang. Linyahi ang tunga-tunga sa piraso sa papel. Ilista ang kaalam sa kalibutan sa wala nga bahin ug ang kaalam sa Dios sa tuo nga bahin. Isulat ang mga isyu nga nagkasumpaki sa usag usa.

Unsa man ang inyong pilion?

Sa seksyon 45 sa Doktrina ug mga Pakig-saad, nga naghigut sa mga hitabo sa hapit na ang Ikaduhang Pag-anhi sa Manluluwas, ang Ginoo nagsaysay pag-usab sa istorya sa napulo ka mga birhen ug dayon mibilin niining mga pulonga: “Kay sila nga maalamon, ug nakadawat sa kamatuoran, ug nakadawat sa Balaan nga Espiritu Santo alang sa ilang paggiya, ug wala malimbongi—sa pagkatinuod Ako moingon nganha kaninyo, sila dili pagaputlon ug ilabay ngadto sa kalayo, apan molahutay niana nga adlaw” (D&P 45:57).

Kita magtinguha sa kaalam sa Dios. Kita anaa karon sa krisis sa ekonomiya sa tibuok kalibutan, ug kini nakatampo og pipila ka mga problema samtang kita nagplano para sa atong mga trabaho ug kinitaan. Apan adunay daghang maayo ug mabungahong mga adlaw

sa umaabot. Adunay daghan kaayo nga atong makat-unan karon kabahin sa kaalam. Mo-saad ko kaninyo nga ang mga panalangin sa Ginoo maanaa kaninyo samtang kamo magtinguha og kaalam—ang kaalam sa Dios. ■

Gikan sa usa ka pakigpulong sa graduwasyon nga gipamulong niadtong Abril 10, 2009, sa Brigham Young University–Idaho. Alang sa kompleto nga teksto sa Iningles, bisitaha ang <http://web.byui.edu/DevotionalsAndSpeeches>.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Andrew Lih, *The Wikipedia Revolution* (2009), xv–xvi; tan-awa usab sa http://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Size_comparisons; <http://wikimediafoundation.org/wiki/FAQ/en>; http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_Wikipedia.
2. Tan-awa sa Ramona Emerson, “Facebook Users Expected to Pass 1 Billion in August: iCrossing,” *The Huffington Post*, Ene. 14, 2012, www.huffingtonpost.com/2012/01/13/facebook-users-1-billion-icrossing_n_1204948.html.
3. “Choruses from ‘The Rock,’” sa *T. S. Eliot: The Complete Poems and Plays, 1909–1950* (1980), 96.
4. *Mark Twain Laughing: Humorous Anecdotes by and about Samuel L. Clemens*, ed. P. M. Zall (1985), xxii.
5. Tan-awa sa Marion G. Romney, “Converting Knowledge into Wisdom,” *Ensign*, Hulyo 1983, 5.
6. *Mga Pagtulon-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith*, (2007), 321.
7. Sa Gordon B. Hinckley, “We Walk by Faith,” *Liahona*, Hulyo 2002, 81–82.
8. *Teachings: Joseph Smith*, 202.
9. Gordon B. Hinckley, “To the Boys and to the Men,” *Ensign*, Nob. 1998, 53.
10. Thomas S. Monson, “Matinud-anon sa Hugot nga Pagtuo,” *Liahona*, Mayo 2006, 19.

Isulat ang mga isyu nga inyong gisagubang. Linyahi ang tunga-tunga sa piraso sa papel. Ilista ang kaalam sa kalibutan sa wala nga bahin ug ang kaalam sa Dios sa tuo nga bahin. Isulat ang mga isyu nga nagkasumpaki sa usag usa.

Makahuluganon

NGA PAGTUDLO SA PANIMALAY

*Upat ka mga
paagi unsaon
nato pagtudlo
ang atong
mga anak sa
importanting
mga leksyon sa
kinabuhi.*

Ang pagpahimulos sa nindot nga mga higayon sa pagtudlo sa among walo ka mga anak nahimong mahagiton ug magantihon. Apan ang pagkasayud nga “ang panimalay mao ang una ug ang labing epektibo nga dapit alang sa mga bata nga magkat-on sa mga leksyon sa kinabuhi,”¹ ang akong asawa ug ako naningkamot pag-ayo sa pagtabang sa among mga anak nga makakat-on niadto nga mga leksyon. Ania ang pipila ka mga baruganan nga nakatabang pag-ayo kanamo.

Pagbuhat sa Pinakamaayo nga mga Butang

Sa dihang ang among mga anak mas naapil sa mga kalihokan, ang pagprayoridad nahimong mas gikinahanglan. Si Elder Dallin H. Oaks sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mipahinumdom kanato nga “tungod lamang kay ang usa ka butang *maayo* kini dili igo nga rason sa pagbuhat niini. . . . Pipila sa mga butang mas maayo kay sa maayo, og kini mao ang mga butang nga nagkinahanglan nga unang hatagan og pagtagad sa atong mga kinabuhi.” Siya midugang sa pag-ingon: “Ang mga ginikanan kinahanglang molihok sa pagbilin og panahon alang sa pag-ampo sa pamilya, pagtuon sa kasulatan sa pamilya, family home evening, ug ubang bililhon nga panag-uban ug tinagsa ang oras kada bata nga mobugkos sa pamilya nga maghiusa ug motabang sa mga anak sa pagmahal sa mga butang nga adunay mahangturong bili. Ang mga ginikanan kinahanglang motudlo sa pag-una sa ebanghelyo pinaagi sa unsay ilang gibuhay uban sa ilang mga anak.”²

Kini napamatud-an nga maayong tambag alang sa among pamilya. Sa dihang ang akong asawa ug ako mide-sisyon nga ang mga kalihokan sa among mga anak diha sa gawas usa ka butang nga angayang pamalandungan ug

paga-ampoan, pipila sa mga butang nga among gihunahuna nga importante nahimong dili diay kinahanglanon. Hilabihan kong natingala sa dihang gipangutana nako ang among mga anak kon gusto ba nila nga moapil sa basketball team nga ako ang ilang coach. Ang ilang tubag kay, “Dili tingali ko,” uban sa, “Pa, aduna kitay basketbolan sa atubangan sa atong balay, ug ganahan ming modula uban nimo ug kita makigdula sa atong mga silingan. Mas naa namo ang bola!”

Pagtuon ug Pagsunod sa mga Kasulatan

Adunay dakong kalainan tali sa *pagbasa sa* mga kasulatan ug sa *pagtuon* niini. Ang propeta sa karaan nga si Josue mitudlo nga ang kalampusan sa pagtuon sa mga kasulatan mahitabo kon kita “magpalandong niana sa adlaw ug sa gabii” ug sa “pagbuhat *sumala sa tanan nga gisulat* dinha” (Josue 1:8; emphasis gidugang). Atol sa among pagtuon sa kasulatan sa pamilya, kami nagmalampuson pag-ayo kon among gahinan og panahon ang among mga anak sa pagpamalandong og piho nga mga pangutana ug dayon sa pagdapit kanila sa “pagbuhat sumala sa tanan nga gisulat.”

Usa ka gabii kami nangaon og lamiang pagkaon sa gawas ug nagbasa sa Basahon ni Mormon kabahin sa pagkalaglag sa mga Nephite. Mibati ko sa pagpangutana sa akong mga anak ngano kaha ang mga Nephite nahimong hilabihan kadautan. Ang sayis anyos nga si Celeste miingon nga ang mga Nephite ug Lamanite mihunong sa ilang inadlaw nga mga pag-ampo. Kaming tanan miuyon nga ang paglaglag sa mga Nephite nagsugod sa pagkalimot sa pag-ampo ug uban pang susamang gagmay nga mga butang. Nianang higayona, nakahunahuna ko sa pagdapit sa akong mga anak sa pag-ampo nga mas

mahunahunaon ug kinasingkasing.

Pagkasunod adlaw nangutana ko kanila kon kumusta ang ilang mga pag-ampo. Kini nakahatag kanila og oportunidad sa pagpakigbahin sa ilang mga kasinatian ug nakahatag kanako og oportunidad nga padayon nakong ikapaambit ang pagpamatuod kabahin sa pag-ampo. Dili tanang kasinatian sa pagtuon sa kasulatan sa pamilya nindot sama niini, apan kon kami adunay mga diskusyon ug mga pagdapit sa pagbuhat isip kabahin sa among pagtuon, ang mga kasulatan nahimong mas makahuluganon.

Pagtabang sa mga Bata nga Mahimong Responsable

Kami nahimong mas epektibo sa paghatag og mga buluhaton sa among mga anak ug sa pagtugot kanila nga masayran nila ang mga detalye nga sila-sila lang. Kon atong tugutan ang atong mga anak nga moapil ug motabang sa paghimo og mga desisyon sa pamilya, sila

Atol sa among pagtuon sa kasulatan sa pamilya, kami nagmalampuson pag-ayo kon among gahinan og panahon ang among mga anak sa pagpamalandong og piho nga mga pangutana ug dayon sa pagdapit kanila sa pagbuhat.

mahimong mas aktibo nga mga partisipante. Sila usab makapalambo og pagbati nga nanagiya ug pagkamay tulubagon ug sa ingon nakakat-on sa “pagbuhat og daghan nga mga butang diha sa ilang kaugalingon nga gawasnon nga kabubut-on, ug magpahinabo sa daghan nga pagkamatarung” (D&P 58:27). Ania ang pipila ka mga butang nga nakatabang sa among mga anak nga mahimong responsable:

- Pagtabang kanila sa pag-andam og leksyon, kasulatan, o talento nga ilang gusto para sa family home evening.
- Pagtugot kanila sa pagpili og himno aron kantahon sa tanan atol sa pagtuon sa kasulatan sa pamilya ug sa pagdapit sa usa ka bata sa pag-ampo.
- Pagtugot kanila sa pagtabang sa pagplano ug mahimong responsable sa usa ka bahin sa pagbiyahe sa pamilya.
- Pagpahigayon og family council nga may kalabutan sa panalapi ug patabanga sila

sa paghimo og mga desisyon kabahin sa mga palaliton.

- Pagtudlo kanila kon unsaon pagbuhat ang usa ka piho nga trabaho ug sila ang tigdumala nianang trabaho sa usa ka semana.
- Paghimo og binulan nga proyekto sa pamilya sa pagserbisyo ug sila ang padesisyona kon kinsang pamilya ang tabangan.
- Papuli-puliha sila sa pagpili og usa ka tawo nga bisitahon sa usa ka Dominggo.
- Papilia sila og usa ka kalihokan sa pamilya sa piho nga gabii atol sa bulan.

Paggiya Kanila

May mga higayon nga ang akong asawa ug ako mibati nga sama sa mga tigbantay og karnero nga nagtapok sa among mga anak para sa pag-ampo o sa pagtuon sa kasulatan. May mga higayon usab nga gibati namo ang maayong pagbati samtang kami matitud-anong naggiya ug nag-amuma sa among gamay nga pundok. Kon kami dili magmabinantayon, dili namo mabantayan kining mga higayon sa paggiya.

Usa niining higayon nahitabo samtang nagpakatulong ko sa among mga anak sa ilang higdaanan. Usa sa akong anak nga lalaki nangutana, “Pa, unsay makatintal nimo?”

Nakurat ko sa pangutana.

Dayon siya miingon, “Naghisgot kami kon unsa ang makatintal nato, ug naghunahuna kami kon unsa ang makatintal nimo.”

Nasayud ko nga kini mao ang labing maayo nga higayon sa pagtudlo kanila, apan gikapoy ko sa daghan kaayong gitrabaho. Wala kaayo ko maganahi nga makig-istorya og seryoso ngadto sa duha nako ka anak nga lalaki kay gabii na kaayo, ilabi na kay ting-eskwela.

Apan nahinumdumam nako ang istorya sa Manluluwas diha sa atabay. Gani human og lakaw og 30 ka milya (48 km) o sobra pa, Siya migahin og panahon sa pagtudlo sa usa ka babaye nga taga-Samaria (tan-awa sa Juan 4). Mihukom ko nga tingali mao kini ang usa niadtong mga higayon diha sa “atabay”, busa milingkod ko ug nangutana kanila kon sila ba naghunahuna nga sala kon tintalon. Adunay taas nga kahilum, ug dayon nagsugod mi sa pag-istoryahanay ug pagpaminaw sa usag usa. Gitudloan nako sila kabahin sa pagtintal ni Satanas sa Manluluwas (tan-awa sa Mateo 4) ug mipamatuod kanila sa mga panalangin sa pagbuntog sa tintasyon.

Usa kadto sa espesyal nga higayon isip usa ka ginikanan. Nakatulong mi nga ulahi na kay sa sagad, apan ang hingpit nga kalipay nga akong nabati angay ra sa sakripisyo nga kulang og katulog.

“Usa sa atong mga dinalian nga oportunidad mao ang pagtubag sa bata kon siya matinguhaong nangutana, hinumdumi nga dili sila *kanunay* mangutana, nga dili sila *kanunay* matudloan, nga dili sila *kanunay* maminaw,” mitudlo si Elder Richard L. Evans (1906–71) sa

Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles. “Ug sa kasaganan mag-agad kita sa *ilang* mga kahimtang, ug sa *ilang* panahon, ug dili kanunay sa *atong* mga kahimtang, ug sa *atong* panahon. . . . Kon ilang makita nga sila makasalig kanato sa ilang ginagmay nga mga pangutana, sa dili madugay sila mosalig kanato sa ilang mas lawom nga mga pangutana.”³

Pinili ug Gitabangan sa Ginoo

Ang responsibilidad sa pag-amuma sa mga anak sa Dios bug-at kaayo. Kon mobati ko nga dili takus isip usa ka ginikanan, pahinumduman nako ang akong kaugalingon sa usa ka butang nga gisulti ni Elder Neal A. Maxwell (1926–2004) sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles: “Ang sama nga Dios nga mipahimutang nianang bitoon sa tukma nga kahimtang sa liboang katuigan sa wala pa kini makita sa Bethlehem sa pagsaulog sa pagkatawo sa Bata ang naghatag og samang atensyon sa paghan-ay kanatong tanan sa tukma nga tawhanong kahimtang aron kita, kon atong itugot, mopahayag sa atong tagsa-tagsa nga kinabuhi, aron ang atong kahayag dili lang mogiya sa uban apan mopainit usab kanila.”⁴

Kini nga pahayag makapadasig kanako kon mawad-an ko og kadasig. Kini nakahatag sa akong asawa ug kanako og kaisug sa among mga abilidad isip mga ginikanan, nasayud nga ang among mga anak gipahimutang sa among “orbit” alang sa usa ka katuyoan ug nga ang Langitnong Amahan misalig kanamo.

Unta Iyang panalangin ang inyong pamilya samtang kamo dungan nga magkat-on sa ebanghelyo, magtabang sa inyong mga anak nga mahimong responsable, ug mopahimulos niadtong nindot nga mga higayon sa pagtudlo. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. David O. McKay, sa *Family Home Evening Manual* (1968), iii.
2. Dallin H. Oaks, “Maayo, Mas Maayo, Labing Maayo,” *Liahona*, Nob. 2007, 104, 105.
3. Richard L. Evans, “The Spoken Word,” *Ensign*, Mayo 1971, 12.
4. Neal A. Maxwell, *That My Family Should Partake* (1974), 86.

ANG BILI SA EDUKASYON

Ang edukasyon usa ka mahinungdanon nga bahin sa ebanghelyo ug sa pagpangandam aron maapil sa katilingban ug sa pagsangkap sa indibidwal ug sa iyang pamilya.¹ Si Elder Craig A. Cardon sa Seventy naghigut sa kaimportante sa edukasyon sa mga pahina 54–55 niini nga isyu.

“Niining nagkalisud nga kalibutan, ang edukasyon mao ang usa sa labing importante nga maangkon sa kinabuhi,” siya nagsulat. “Ug samtang tinuod nga ang dugang edukasyon sa kinatibuk-an mosangpot sa oportunidad alang sa dugang nga temporal nga mga ganti, ang mas dakong bili sa dugang kahibalo mao ang oportunidad nga ikahatag niini nato nga mahimong dakong impluwensya sa pagtuman sa mga katuyoan sa Ginoo.”

Nasulat sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan*: “Ang inyong edukasyon kinahanglang maglakip sa espirituhanong pagkat-on. Pagtuon sa mga kasulatan ug sa mga pulong sa mga propeta sa ulahing mga adlaw. Apil sa seminary ug institute. Padayon sa tibuok ninyong kinabuhi sa pagkat-on kabahin sa plano sa Langitnong Amahan. Kining espirituhanon nga pagkat-on motabang kaninyo nga makit-an ang tubag sa mga hagit sa kinabuhi ug modapit sa pagpakig-uban sa Espiritu Santo.”²

Mga Sugyot sa Pagtudlo sa mga Batan-on

- Pagbasa sa seksyon sa edukasyon sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan*. Pagpakig-bahin sa inyong positibong mga kasinatian diha sa eskwelahan ug sa pagtuon sa ebanghelyo. Kini makapahimo kaninyo sa

paghigut niining sumbanan uban sa inyong tin-edyer ug sa pagtubag sa bisan unsa niya nga pangutana.

- Pagtabang sa inyong tin-edyer sa paghan-ay og mga tumong sa panarbaho ug sa pag-eskwela nga nakabase sa iyang mga talento ug mga interes. Pagtabang kanila sa pag-ila og pipila ka mga lakang sa pagsugod sa pagtrabaho niining mga tumong.
- Pagkonsiderar sa pagbuhat og family home evening sa kaimportante sa edukasyon (usa ka maayong kapanguhaan mao ang artikulo ni Elder Dallin H. Oaks ug Kristen M. Oaks, “Pagtuon ug Mga Santos sa Ulahing mga Adlaw,” *Liahona*, Abr. 2009, 26–31).
- Pagbisita sa youth.lds.org ug iklik ang “For the Strength of Youth” ubos sa Youth Menu. Ubos sa “Education,” kamo makakita og mga kasulatan kabahin sa edukasyon, mga video (tan-awa, sama pananglit, “Surfing or Seminary?”), mga programa sa radyo sa Mormon Channel, mga pangutana ug mga tubag, ug mga artikulo, lakip sa mga pakigpulong sa mga General Authority.

Mga Sugyot sa Pagtudlo sa mga Bata

Makalingaw nga makakat-on og bag-ong mga butang, apan ang pagkat-on mahimong lisud usab. Ang isyu karong bulana naglakip sa istorya nga giulohan og “Andam sa Pagbasa” (pahina 66). Ang istorya naghulagway sa usa ka babaye nga may dyslexia kinsa nanlimbasug

MGA KASULATAN KABAHIN SA PAGKAT-ON

Mga Proverbio 4:7

2 Nephi 9:29

Alma 37:35

Doktrina ug mga Pakigsaad 88:77–80

sa pagbasa og kusog ug sa unsang paagi ang mga bata sa Primary nagawhag kaniya sa pagbuhat sa iyang pinakamaayo. Ikonsiderar sa pagbasa niining istorya ngadto sa inyong mga anak ug magdungan sa paghigut sa mosunod nga mga pangutana:

- Unsa ang gibati ni Mary sa dihang siya naningkamot sa pagbuhat og usa ka lisud nga butang? Nganong importante nga padayong makat-on bisan kon lisud?
- Unsa ang gibuhay sa ubang mga bata aron matabangan si Mary? Unsa ang inyong mahimo aron matabangan ang uban sa pagkat-on diha sa panimalay, sa simbahan, ug sa eskwelahan? ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan* (booklet, 2001), 9.
2. *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan*, 10.

Batan-ong mga Babaye ug ang Desisyon sa Pagmisyon

Niadtong Oktubre 2012 nga kinatibukang komperensya, si Presidente Thomas S. Monson mipahibalo nga “ang makahimo, takus nga batan-ong mga babaye nga may tinguha sa pagserbisyo mahimong marekomendar sa misyonaryo nga pagserbisyo sugod sa edad nga 19 anyos, imbis nga 21 anyos.” Miingon siya nga ang batan-ong mga babaye “dili sila ubos sa samang sugo sa pagserbisyo sama sa batan-ong mga lalaki,” sila “nakahatag ug bililhon nga kontribusyon isip mga misyonaryo, ug among dawaton ang ilang serbisyo.”¹

Unsaon sa paghukom sa usa ka sister kon moserbisyo ba? Ang mosunod nga mga asoy nakigbahin kon giunsa paggiya sa Espiritu ang mga sister sa paghukom unsa nga dalan ang eksakto alang nila.

Ang Nawala nga Sumpay

Kon duna pay nangutana nako sa gamay pa ko kon magmisyon ba ko, moingon unta ko og dili. Mihumok ang akong kasingkasing sa maong ideya sa dihang nagkadako ko, tingali tungod kay akong nakita ang akong mga magulang nga nagserbisyo. Apan wala gyud ko maghunahuna niini nga maoy akong buhaton.

Sa dihang nag-21 na anyos na ko, naghunahuna ko kon magmisyon ba ko, apan wala gyud mag-ampo nga seryoso bahin niini. Sa paglabay sa panahon, nagsugod ko sa pagbati nga morag dunay nawala. Akong gisultihan ang akong mama unsay akong gibati ug misugyot siya nga i-konsiderar ang magmisyon. Miingon siya nga sa dihang nag-edad siya sama nako, iyang gibati ang sama

*Unsaon sa
young adult
nga mga babaye
pag-aplay
ang mapanagnaon
nga tambag kabahin sa
full-time nga
misyonaryo nga
pagserbisyo.*

nga emosyon nga akong nasinati. Ang pagserbisyo og misyon mao ang tubag alang niya, tingali mao usab ang tubag kanako.

Nahadlok akong mag-ampo mahitungod sa misyon. Usa sa rason nga wala nako hunahuna ang misyon kaniadto mao nga ako wala magtuo nga makahimo niini. Kinahanglan nakong biyaan ang pagkakomportable ug tingali magkat-on og bag-ong pinulongan. Dugang pa, wala kaayo koy kahibalo sa ebanghelyo nga motudlo niini. Apan sa akong pag-ampo uban ang katuyoan, akong gibati ang mga kahadlok nga nawala. Ang tubag nga akong nadawat hilabihan kaayo: nahigugma ang Ginoo nako, ug Siya gusto nga moserbisyo ko og misyon.

Natingala ko sa pagsalig nga akong gibati human ko makadawat og tubag. Wala na nako batia ang kabalaka o dili kwalipikado. Hinoon ganahan ko nga mopakigbahin sa ebanghelyo, ug nagsugod sa pag-andam sa akong mga papeles sa misyon. Sa wala madugay ako gitawag ngadto sa Utah Salt Lake City Temple Square Mission.

Rebecca Keller Monson

Kinabuhi sa usa ka Misyonaryo

Sa nag-edad na ko og 17, nagsugod ang mga tawo sa pagpangutana nako kon magmisyon ba ko. Wala pa ko makahukom, mao nga mobalibad ko nila kanunay.

Apan sa dihang hapit na ang akong ika-21 nga adlawng natawhan, nagsugod na ko sa paghunahuna niini. Akong gibasa ang akong patriyarkal nga panalangin, nakigsulti sa akong mga ginikanan, ug nag-ampo.

ANG ESPIRITU SA PAGPADAYAG

“Kon ang pagpili makahimo og tinuod nga kalainan sa atong mga kinabuhi . . . ug kon kita nagpuyo subay sa Espiritu ug nangita sa iyang giya, makasiguro kita nga kita makadawat sa giya nga atong gikinahanglan aron makab-ot ang atong tumong. Ang Ginoo dili mobiya nato nga walay tabang.”

Elder Dallin H. Elder Dallin H. Oaks sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Revelation,” sa *Brigham Young University 1981–82 Fireside and Devotional Speeches* (1982), 26.

Ang tinguha wala gyud moabut, wala gyud nako batia ang panginahanglan nga moserbisyo. Naghunahuna ko sa tambag ni Presidente Gordon B. Hinckley (1910–2008), kinsa miingon nga welcome ang mga sister nga magmisyon, sila “dili ubos sa obligasyon nga magmisyon.”² Napahinumduman usab ako sa mga pulong sa Ginoo nga anaa sa Doktrina ug mga Pakigsaad: “Kon kamo adunay tinguha sa pag-alagad sa Ginoo kamo gitawag ngadto sa buhat” (4:3).

Ang kasulatan mitabang nako sa paghukom nga dili moserbisyo. Sa dihang akong gisultihan ang Ginoo pinaagi sa pag-ampo sa akong desisyon, akong gibati ang kalinaw ug kumpirmasyon nga adunay mga paagi nga ako mahimong misyonaryo nga dili mag-alagad og full-time. Akong nakaplagan nga ako mahimong makigbahin sa akong pagpamatuod sa daghang mga paagi—pinaagi sa panag-istoryahanay bahin sa malumong kalooy sa Ginoo, samtang nag-visiting teaching, o naghimo og family history ug buhat sa templo. Akong ipahinungod ang akong kaugalingon sa misyonaryo nga buhat pinaagi sa pagpaningkamot sa pagsunod sa ebanghelyo ug pagsunod sa inspirasyon sa Espiritu.

Amy Simon

Maayo nga Kaisug

Sa pagsugod sa tuig 2010, nag-antus ko og mga pagsulay ug naglakaw-lakaw aron sa pagpagaan sa akong hunahuna. Samtang naglakaw-lakaw, akong gibati ang Espiritu nga naghung-hong nga dili ko mabalaka sa nanglabay; hinoon, kinahanglang hunahunaon nako ang akong umaabut. Sa dihang akong giribyu ang akong tumong nga makahuman sa pag-eskwela, naaghat ko sa paghunahuna og pagserbisyo og misyon. Wala gyud ko maghunahuna og misyon kaniadto, apan sa dihang miabut ang ideya, mao usab ang kadasig ug tinguha sa pagserbisyo. Hinoon, nakahukom ko nga hunahunaon pa nako ang maong dako nga desisyon.

Ang misunod nga mga bulan napuno sa mga aghat sa pagmisyon. Samtang akong gibati kana nga samang tinguha ug kadasig kon moabut ang mga aghat, mga pagduha-duha ug kahadlok miabut usab. Nasayud ko nga ang mga babaye giawhag sa

pagserbisyo kon sila adunay tinguha pero dili obligado. Niining higayona, nakadawat ko og panalangin sa priesthood nagsulti nako nga ang Ginoo mahimuot bisan unsa pay akong pilion.

Sa misunod nga summer aduna koy kaban sa kwarto nga nagmisyon. Miingon siya nga siya usab mibati og kahadlok kaniadto ug bisan human siya makahukom nga moserbisyo. Mipasabut siya nako nga ang Espiritu dili mamulong pinaagi sa pagduha-duha ug kahadlok (tan-awa sa 2 Timoteo 1:7). Samtang kami nag-istorya, gitandog ako sa Espiritu. Mibalik ko sa akong kwarto ug mibasa sa sulat gikan sa usa ka amiga nga nagmisyon. Ang sulat nag-awhag nako sa pagbasa sa Josue 1:9, ug akong gibati nga ang Espiritu midasig nako sa pagtan-aw niini.

Ang mga pulong midulot sa akong kailag. “Magmakusganon ka ug magmaisug; ayaw kahadlok ug dili ka maluya: kay si Jehova nga imong Dios, magauban kanimo bisan asa ikaw paingon.” Akong gibati nga ingon og ang Ginoo direktang nakigsulti nako. Nasayud ko nga magmisyon ko. Dili ko kinahanglang mahadlok—dili ra ako ang magbuhat niini; ang Ginoo magauban kanako.

Paglabay sa usa ka bulan akong nadawat ang akong tawag ngadto sa Philippines Iloilo Mission, diin ang Josue 1:9 mao ang tema sa misyon.

Kristen Nicole Danner

Usa ka Lahi nga Misyon

Nagplano ko sa akong tibuok kinabuhi nga magmisyon. Apan sa dihang mieskwela ko sa Brigham Young University (Utah, USA), nagsugod ko sa pagkabalaka. Unsaon nako sa pagkahibalo kon kinahanglan ba gayud kong magmisyon? Akong gigahin ang tuig sa wala ang akong ika-21 nga adlawng

natawhan nanghangyo sa Langitnong Amahan sa pagsulti nako kon ako magmisyon ba. Dayon ang usa sa akong propesor sa relihiyon misulti nga nakapausab sa akong kinabuhi: “Ang Ginoo dili makadrayb sa giparking nga sakyanan.” Nakahukom kong molihok.

Akong gisumiter ang akong papeles, nakadawat og tagwag, namalit og sinina, ug mipauli gikan sa Utah ngadto sa North Carolina—kining tanan nahimo samtang nag-andam alang sa akong misyon uban sa mainiton nga pag-ampo, pagtuon, ug pagpuasa.

Human sa akong pagpauli sa North Carolina, usa ka batan-ong lalaki nga akong gikaila sa eskwelahan mibisita nako, ug seryoso kaming naghisgot sa among relasyon.

Nangamuyo ko pag-usab sa akong pag-ampo, apan nagpadayon kong mibati nga ang Ginoo misalig nako sa paghimo sa akong kaugalingong desisyon. Akong gibati ang kabug-at sa responsibilidad apan ang matam-is nga kasiguroan nga kon mopili ginamit ang hugot nga pagtuon, ang Ginoo mosuporta sa akong desisyon.

Napulo ka adlaw sa wala pa ako mobiya, ang akong amigo mihalad og kaminyoon. Akong gilangan ang akong misyon aron paghatag sa akong kaugalingon sa paghuhuna. Sa dihang nakahukom ko nga magminyo, ang Espiritu mikumpirmar sa akong pamanhunon ug nako nga kini eksakto.

Bisan og wala ko makaserbisyo og full-time nga misyon, ang pagpangandam nakapausab sa akong kinabuhi. Ang pagpaduol ngadto sa Ginoo nakatabang nako nga mahimong tawo nga gusto Niya nako alang sa akong misyon isip asawa ug inahan.

Cassie Randall

Mga Kasinatian sa Tibuok Kinabuhi

Napanalanginan ko og lig-on nga pagpamatuod ug gugma alang sa ebanghelyo sa batan-on pa, apan wala ko kahinumdom og higayon sa dihang nakahibalo ko nga ang pagserbisyo og misyon eksakto. Nakahibalo gyud ko nga magmisyon ko. Naghimo ko og tumong sa pagpuyo sa paagi nga mokwalipay nako sa pagmisyon.

Sa dihang nagsugod ko sa pag-andam sa akong misyon, nagpuasa, nag-ampo, ug mitambong ko sa templo. Samtang nakigtambayayong ko sa akong bishop, nagpadayon ko sa pagbati og kalinaw nga akong gibati sa akong tibuok kinabuhi bahin sa pagmisyon.

Ang proseso usahay malisud: sa kalit mimahal ang mga galastuhan, ug ang eskwelahan ug trabaho nagkalisud. Nag-eskwela ko layo sa akong pamilya, ug ingon og ang akong mga higala nanagminyo. Morag makahadlok nga paminawon nga ang mga tawo nga atong gimahal nagpadayon sa pagkausab samtang ako tua sa misyon.

Tungod kay wala koy bisag usa ka espirituanong kasinatian nga mokumpirma sa akong desisyon sa pagserbisyo, sayon kaayo nga magduha-duha kon magkalisud na. Apan ang Ginoo mipanalangin nako human nako madawat ang akong tagwag ngadto sa Chile Santiago East Mission sa paghigugma sa mga tawo sa akong misyon, bisan sa wala pa ko moadto. Karon ako aduna nay mga kasinatian sa kinabuhi nga nakapamatuod nga ang misyon usa ka maayong pagpili alang nako. ■

Madeleine Bailey

MUBO NGA MGA SULAT

1. Thomas S. Monson, “Welcome sa Komperensya,” *Liahona*, Nob. 2012, 4–5.
2. Gordon B. Gordon B. Hinckley, “Ngado sa mga Bishop sa Simbahan,” *Tibuok Kalibutan nga Miting sa Pagbansay sa Pagpangulo*, Hunyo 2004, 27.

PAGTUBAG SA MGA PANGUTANA

Ang tanan bang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw kinahanglang magmisyon? Dili, ang tanang misyonaryo nga serbisyo boluntaryo. Ang batan-ong mga lalaki gipaabut nga moserbisyo, ang batan-ong mga babaye mahimo sad, ug ang senior ug minyo nga mga magtiayon giawhag sa pagsebrisyo kon sila makahimo. Ang batan-ong mga lalaki magsugod sa pagserbisyo sa edad nga 18 ug moserbisyo og duha ka tuig. Ang batan-ong mga babaye magsugod sa edad nga 19 ug moserbisyo sulod sa 18 ka bulan. Ang retirado nga mga senior ug minyo nga mga magtiayon makaserbisyo sa lain-laing matang sa mga buluhaton gikan sa 6 ngadto sa 23 ka bulan.

Giisip sa mga miyembro sa Simbahan nga usa ka pribelihiyo sa pagpakita sa ilang gugma alang sa ubang tawo ug sa Ginoo pinaagi sa pagsunod sa iyang sugo. “Busa panglakaw kamo, ug pagsangyaw sa tanang kanasuran” (Mateo 28:19).

Alang sa dugang nga impormasyon, tan-awa ang mormon.org/faq ug i-klik ang hilisgutan bahin sa mga misyonaryo.

Unsa nga Misyon

Alang sa dugang nga impormasyon mahitungod sa mga oportunidad sa misyon sa senior, pakigsulti sa inyong lider sa priesthood ug adto sa lds.org/service/missionary-service.

ang Labing Nindot?

Bisan unsa pay inyong sirkumstansya, ang oportunidad sa senior nga misyonaryo anaa alang ninyo.

	Full-Time nga Misyon	Mga Church-Service Missionary	Long-term volunteer
Kinsa ang makaserbisyo?	Senior nga magtiayon, senior nga mga sister	Senior nga magtiayon, senior nga mga brother, senior nga mga sister	Bisan kinsa
Kinahanglang miyembro nga takus sa templo?	Oo	Oo	Dili
Time commitment	Sobra sa 32 ka oras sa usa ka semana	Mga 8 ug 32 ka oras sa usa ka semana	Minos sa 8 ka oras sa usa ka semana
Gidugayon sa commitment	6–23 ka bulan	6–24 ka bulan (makaserbisyo og taas uban sa pagtugot sa presidente sa stake)	Bisan unsa nga gidugayon
Kahimtang sa trabaho	Retirado na	Mahimong retirado o nagtrabaho gihapon	Mahimong retirado o nagtrabaho gihapon
Nahimutangan	Layo sa balay	Duol sa balay o anaa sa balay	Diha sa panimalay
Pinansyal	Kinahanglang makagasto sa misyon diin tawagon. Kinahanglang mobayad sa abangan (hangtud U.S.\$1,400 kada bulan alang sa mga magtiayon), medical ug dental insurance, transportasyon kon anaa sa misyon, personal nga mga galastuhan	Kinahanglang makagasto sa misyon diin tawagon. Kinahanglang mobayad sa abangan, medical ug dental insurance, transportasyon, personal nga mga galastuhan	Kinahanglang moabaga sa kaugalingon mga galastuhan

GIJURATOHAN NI ROBERT CASEY

PAGPAKIGBAHIN SA AKONG KAHAYAG

Dili kadto ordinaryo nga adlaw sa Southern California, USA, nga may dunay panugdog, kilat, kusog nga ulan, ug grabeng kainit. Naghinam-hinam ko nga maka-relaks ug magtan-aw og salida sa akong air-conditioned nga balay. Apan sa akong paglingkod, mibati ko nga kinahanglang tawagan nako ang akong higala nga si Sherrill.

Sa akong pagtawag, akong nahibaloan nga walay kuryente sa ilaha sukad pa pagkabuntag. Siya nabalaka

nga ang iyang frozen nga pagkaon mahilis ug ang gatas madaot, busa among gibalhin ang iyang pagkaon sa akong refrigerator.

Pagkasunod gabii si Sherrill ug ako nagbarug atubangan sa iyang balay. Matag balay sa bahin sa dalan nga habig sa iyang balay ngitngit ang tanan, samtang ang naa sa pikas bahin sa dalan adunay kuryente. Usa ka balay ang nakakuha sa akong atensyon. Sa pikas bahin sa dalan, ang balay puno sa kahayag samtang ang mga tawo naglingkod diha sa may balkonahe nag-istoryahanay, nagkinataw-anay, ug naglingaw-lingaw.

Sa sunod nga mga adlaw, dili gyud nako makalimtan kadto nga eksena.

Ang kalainan klaro gayud: hingpit nga kangitngit sa pikas bahin sa dalan ug hayag sa mga suga sa pikas bahin; ang mga tawo naglingkod sa kangitngit samtang ang mga silingan nagtagamtam sa kahayag.

Ang imahe nakapahunahuna kanako kon kapila ko nahisama niadtong mga tawo sa pikas bahin sa dalan—nagtagamtam sa kahayag sa ebanghelyo samtang ang uban naglingkod diha sa kangitngit. Naghunahuna ko sa akong kaugalingon nga naglingkod sa may balkonahe uban sa pipila ka mga higala sa simbahan, nagtagamtam sa kahayag sa ebanghelyo nga wala mopakigbahin niini sa uban.

Ang tanan nga anaa dinhi sa

Samtang nagbarug ko sa kangitngit, naghunahuna ko kon kapila ko nahisama niadtong mga tawo sa pikas bahin sa dalan—nagtagamtam sa kahayag sa ebanghelyo samtang ang uban naglingkod sa kangitngit.

kalibutan natawo nga may kahayag—ang Kahayag ni Kristo. Isip miyembro sa Simbahan, kita adunay pribilehiyo sa pagdugang nianang kahayag pinaagi sa pagpakigbahin sa ebanghelyo. Ang Manluluwas mitudlo:

“Tan-awa, magdagkot ba ang mga tawo og usa ka kandila ug ibutang kini sa ilawom sa tadyaw? Dili, apan sa kandilero, ug kini mohatag og kahayag ngadto sa tanan nga anaa sulod sa balay;

“Busa, himoa nga ang inyong kahayag mohayag sa atubangan niini nga mga katawhan, aron sila makakita sa inyong maayo nga mga buhat ug himayaon

ang inyong Amahan kinsa anaa sa langit” (3 Nephi 12:15–16).

Isip miyembro sa Simbahan, kita may responsibilidad nga ipakigbahin ang atong mga pagpamatuod kabahin ni Kristo aron ang tanan makakita—ilabi na niadtong naa sa espirituhanon nga kangitngit. Human niini nga kasinatian, determinadto ko nga mahimong matang sa tawo nga masaligan sa Langitnong Amahan nga mobiya sa kahayahay sa akong balkonahe ug dad-on ang kahayag sa ebanghelyo ngadto sa akong mga silingan nga anaa sa kangitngit. ■

Dolores Sobieski, California, USA

ANG AKONG UNANG PAG-AMPO KABAHIN SA UNANG PANAN-AWON

Sa dihang mihukom ko nga magpabunyang, tungod kini kay nasulbad ang akong mga problema samtang naminaw sa mga panaghisgutan. Dili ni tungod nga nag-ampo ko ug nakadawat og pagpamatuod nga ang Basahon ni Mormon tinuod o si Joseph Smith nakakita sa Langitnong Amahan ug sa iyang Anak, si Jesukristo. Ang mga misyonaryo midapit kanako sa pag-ampo kabahin niining mga butanga, apan wala nako buhata. Yano lang ko nga mituo sa gipangtudlo sa mga misyonaryo ngari kanako.

Tulo ka tuig human sa akong bunyang, usa ka sister ang mibarug sa podium sa chapel ug mipakigbahin sa iyang pagpamatuod sa Basahon ni Mormon ug ni Joseph Smith. Siya mihangyo sa tanan sa pagpamalandong niining pangutana: “Kita ba matinuorog nag-ampo kabahin sa katinuod sa Basahon ni Mormon ug sa kasinatian ni Joseph Smith?” Naigo kaayo ko niining pangutanaha, ug

naghunahuna ko, “Wala pa gyud ko kaampo niining mga butanga, apan kinahanglan nako ning buhaton ug buhaton gyud nako.”

Nadasig ko sa pagbuhat niini tungod kay ang akong pagtuo niadtong higayona huyang pa ug ang akong pagpamatuod sa kasulatan mabaw pa. Nianang gabhiuna nag-ampo ko sa akong Langitnong Amahan kabahin ni Joseph Smith ug sa katinuod sa Basahon ni Mormon.

Wala pa koy nabati sa unang higayon nga nag-ampo ko, ni sa ikaduha. Wala mawad-i og kadasig, giablihan nako ang akong kasulatan sa Joseph Smith—Kasaysayan 1:14–17, kini naghulagway giunsa ni Joseph pagadto sa kakahoyan alang sa personal nga pag-ampo:

“Ako nakakita og usa ka dako nga gilis sa kahayag ibabaw gayud sa akong ulo, labaw sa kahayag sa adlaw, nga nag-anam og paubos hangtud kini midapat kanako.

“Diha-diha nga kini mipakita ako nakakaplag sa akong kaugalingon nga giluwat. . . . Sa diha nga ang kahayag midapat kanako ako nakakita og duha ka Personahe.”

Samtang nagbasa ko sa mga pulong, mikurog ko ingon og nakur-yentahan ang akong tibuok lawas. Diha-diha dayon nasayran nako nga si Joseph Smith sa tinuoray nakakita sa Langitnong Amahan ug sa Iyang Pinalanggang Anak, si Jesukristo. Nasayud ko nga kita anaay Basahon ni Mormon tungod kay gipahubad kini sa Dios pinaagi sa Iyang propeta.

Mapasalamaton ko nga ang Langitnong Amahan mihatag kanako niining saksi sa katinuod sa Unang Panan-awon. Nakaamgo ko nga kon ang ebanghelyo wala pa gipahiuli, dili unta nako masayran ang akong Manunubos. Nasayud ko nga ang kahingpitan sa ebanghelyo tinuod, ug nasayud ko nga akong madawat ang mga saad sa Dios kon matinuod-anon kong molahutay sa katapusan. ■
Jing-juan Chen, Taiwan

MAHIMO BA NGA INYO KONG MAPANALANGINAN?

Daghang mga tuig ang milabay, giubanan nako ang usa ka brother nga ako ang nag-home teach, si Brother Schaaf, ngadto sa ospital aron sa paghatag og panalangin sa priesthood ngadto sa iyang asawa sa dili pa siya operahan. Si Sister Schaaf may kauban nga usa ka babaye diha sa kwarto sa ospital nga ginganlan og Annie Leddar, usa ka dugay na nga pasyente nga may kanser nga dili na maayo nga hapit nang mamatay.

Gibira nako ang kurtina nga gialì sa duha ka higdaanan sa ospital sa wala pa sugdi ang pagpanalangin,

Gibira nako ang kurtina nga gialì sa duha ka higdaanan sa ospital sa wala pa sugdi ang pagpanalangin, apan mihunong ko, dili ko gusto nga malain si Annie.

apan mihunong ko. Dili ko gusto nga malain si Annie, gipasabut nako kon unsa ang among buhaton ug nangutana kaniya kon ganahan ba siya nga mosaksi sa pagpanalangin. Siya miingon nga ganahan siyang motan-aw. Ang iyang bana, nga namatay na, usa ka ministro sa laing tinuohan, ug siya interesado sa atong gituohan. Si Brother Schaaf ug ako mipadayon sa pagpanalangin samtang naminaw si Annie.

Mga pipila ka adlaw ang milabay, sa wala pa makagawas si Sister Schaaf sa ospital, si Annie mihangyo kon siya makadawat usab sa panalangin sa

priesthood. Si Brother Schaaf ug ako malipayong mibalik sa ospital aron sa pagpanalangin kaniya. Si Annie wala maayo sa iyang kanser, apan miarang-arang ang iyang panglawas.

Siya interesado nga makat-on pa og dugang kabahin sa ebanghelyo, busa gihangyo nako ang mga misionaryo sa pag-adto sa ospital aron tudloan siya. Siya kinasingkasing nga naminaw sa mensahe sa ebanghelyo ug mipili nga magpabunyag. Kada semana human siya mabunyiagi moadto mi sa ospital aron kuhaon si Annie para dalhon sa simbahan gamit ang iyang wheelchair.

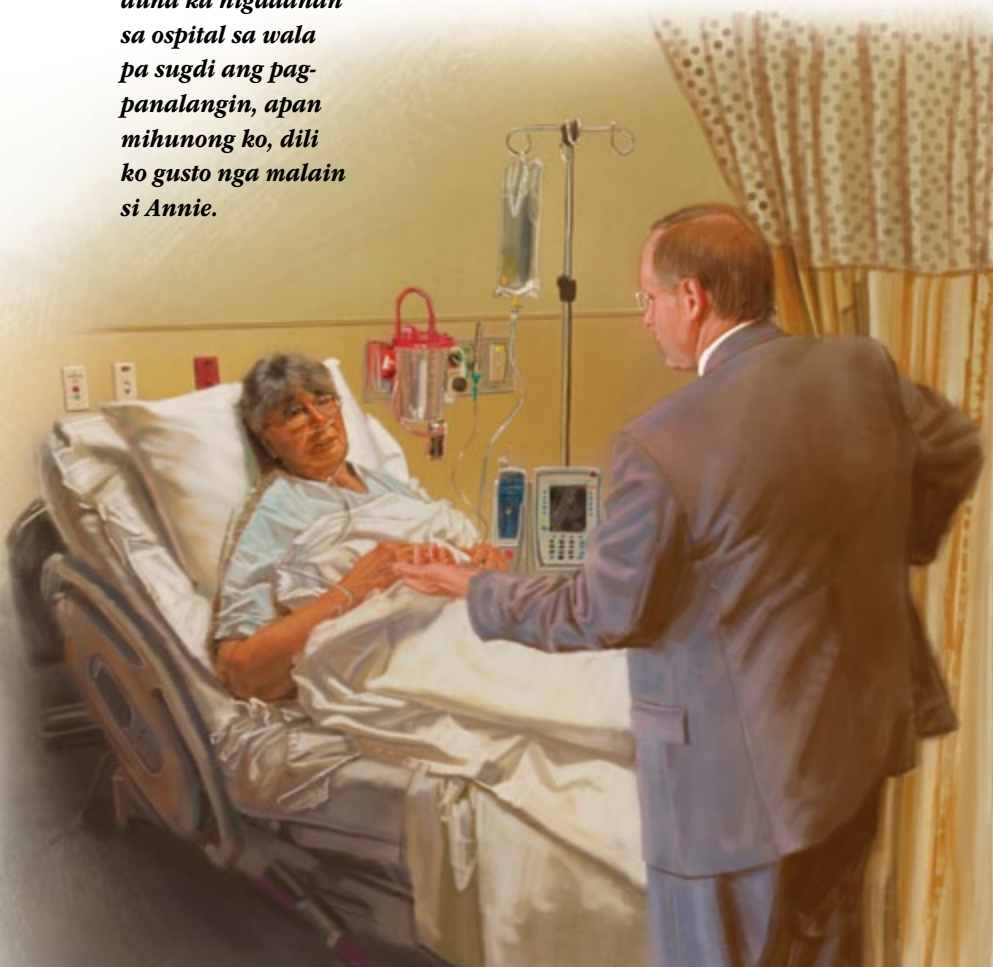
Tungod masakiton si Annie, li-sud alang kaniya sa paglihok-lihok, apan siya nakakaplag og iyang paagi sa pagserbisyo sa Ginoo. Gidad-an namo siya og typewriter, ug siya mogahin og daghang oras kada adlaw sa ospital naghimo og buhat sa family history. Si Annie nabuhi og tulo pa ka tuig kaysa gidahuman ug nakaandam og gatusan ka mga ngalan para sa templo sa wala pa siya mamatay.

Human sa kamatayon ni Annie, si Sister Schaaf mi-proxy sa buhat sa templo alang sa daghang babaye nga mga katigulangan ni Annie.

Kutob sa akong nahibaloan, si Annie lang ang miyembro sa Simbahan sa iyang pamilya. Ang mga buhi pa sa iyang pamilya dili gayud mainteresado sa iyang pag-apil sa Simbahan, apan sigurado ko nga daghan sa iyang namatay nga mga sakop sa pamilya mapasalamaton sa vicarious nga buhat para kanila.

Wala kita masayud kon ang mga tawo nga atong ikahimamat andam sa pagdawat sa ebanghelyo. Mapasalamaton ko nga nakakita sa paglambo sa pagpamatuod—nga natisok sa kasingkasing ni Annie human siya makasaksi sa panalangin sa priesthood—naglambo ug nagpanalangin sa gatusan nga mga anak sa Langitnong Amahan. ■

Art Crater, New York, USA

ANG AKONG BIRTHDAY WISH

Sa dihang gidawat nako ang ebanghelyo sa edad nga 18, giangkong nako nga akong natilawan ang pinakatam-is nga prutas sa tanan. Mibati ko og dakong kalipay, apan naghunahuna ko sa mga sakop sa akong pamilya, kinsa nangawala ug nahisalaag. Nagguol ko pag-ayo nga ako lang ang miyembro sa Simbahan sa akong pamilya, apan wala ko ma-sayud kon unsaon nako sa pagbuka sa ilang mga mata ug dunggan sa kamatuoran.

Gisulayan nako ang daghang mga pamaagi sa pagkombinser sa akong pamilya sa pagpaminaw sa mga misyonaryo. Apan kon mas maning-kamot ko, mas magduha-duha na hinoon sila.

Nawad-an ko sa kadasig, ug naghunahuna ko nga dili na mosimba. Apan samtang nag-ampo ko, nakahinumdom ko og usa ka kasulatan: “Human niini [kamo] molimud kanako, kini maayo pa alang kaninyo nga kamo wala makaila kanako” (2 Nephi 31:14). Mas nag-ampo ko, nagbasa sa mga kasulatan, nagtambong sa mga miting sa Simbahan, ug nag-focus sa mga panalangin sa akong kinabuhi. Isip resulta, nagsugod og kawala ang kasakit.

Sa dihang nagkaduol ang akong birthday, nadasig ko nga magpahigayon og salo-salo sa akong birthday sa akong balay ug dapiton ang tanan nakong higala sa Simbahan, lakip ang full-time missionaries. Gusto nako nga akong pamilya mas makaistor-yahanay sa mga miyembro sa Simbahan, nga para nako mao ang labing malipayon nga mga tawo sa kalibutan. Alang kanako, ang salo-salo sama lang sa family home evening.

Human niadtong adlaw, ang mga butang nausab. Ang mga misyonaryo welcome na sa among balay

Sa dihang nagkaduol ang akong birthday, nadasig ko nga magpahigayon og salo-salo sa akong birthday sa akong balay ug dapiton ang tanan nakong higala sa Simbahan, lakip ang full-time missionaries.

ug nahimong mga higala sa akong pamilya. Usa ka adlaw ang akong amahan mipahibalo nga gusto niya ang tanang sakop sa pamilya maminaw sa mga misyonaryo ug manimba. Nakalitan ko.

Tulo ka tuig human sa akong bunyag, ang akong pamilya nabunyagan. Sa baptismal service, ang akong inahan mipamatuod, ug ang akong amahan mipasalamat sa mga misyonaryo. Ang mga miyembro sa ward nahingangha sa ilang pagkakabig.

Sa unsang paagi kini nahitabo?

Ang akong pagkamabination sa akong pamilya ug mga tumong nga akong gihimo nakatabang. Apan labaw sa tanan, ang kasingkasing sa akong amahan nahumok tungod sa gugma ug pagkahigala sa mga misyonaryo ug mga miyembro sa ward. Ang tanang miyembro mga misyonaryo tungod sa ilang ehemplo sa pagsunod sa ebanghelyo ni Jesukristo. Mapasalamaton ko kanila ug sa plano sa Langitnong Amahan, nga nakapahimo sa pamilya nga maguban sa kahangturan. ■

Angelica Carbonell Digal, Philippines

Ni Elder
Michael T.
Ringwood
Sa Seventy

Hugot nga Pagtuo, Paglaum ug mga Relasyon

*Ang tinguha,
pagtuo, ug
paglaum kina-
hanglang mo-
dasig kanato sa
pagpalambo og
mga relasyon
nga mosangput
sa kaminyoon.*

Nagsulat ba gyud ka og listahan sa mga ikaayo ug dili ikaayo?" Ang pangutana sa akong tinedyer nga anak nga lalaki sa katingala nagpasabut sa listahan nga iyang nakita sa usa sa akong mga journal. Dili lang ni ordinaryo nga listahan sa ikaayo ug dili ikaayo; kini ang listahan nga akong gisulat mga 30 na katuig ang milabay, sa wala pa ko mag-proposed sa iyang inahan. Wala ko makahibalo kon pila ka lalaki ang naghimo og listahan sama sa akoa, apan sa dihang namalandong ko sa ideya nga magminyo isip 24 anyos nga estudyante sa kolehiyo, ingon og kini ang husto nga buhaton.

Wala na ko makahinumdom og lain pa nga mga pangutana niadtong adlaw gikan sa akong anak nga lalaki kabahin sa pagpanguyab; siya naka-focus lang gyud sa listahan. Nakahinumdom gihapon ko nga naglantaw niya, nagsinggit ngadto sa iyang mga igsoon, "Si Papa naghimo og listahan kabahin ni Mama! Tan-awa kini!" Hinoon, samtang naghinumdom ko, makahunahuna ko og daghang mga pangutana nga *mahimo* niyang ipangutana.

Wala ka ba mahigugma kaniya? Kini gyud unta ang una niyang pangutana. Ang akong tubag gyud unta kay oo; mao nga naghimo ko og listahan. Nahigugma gyud ko kaniya,

ug *nagtinguha* ko labaw sa tanan nga magmalipayon siya. Ang listahan mas mahitungod sa pagsiguro kon makapalipay ba ko kaniya kaysa kon ako nahigugma o wala mahigugma kaniya.

Wala ba mo malingaw sa usag usa? Usab, ang akong tubag gyud unta kay oo; mao nga naghimo ko sa listahan. Kini usa ka paagi sa pagsiguro nga ang akong *tinguha* nga siya kanunay malingaw uban nako matinuod.

Wala ka ba maghunahuna nga siya na ang imong minyoan? Siguro kini mao nga pinaka makapaintriga nga pangutana sa tanan. Tubagon gyud unta ni nako og oo; *nagtuo* ko nga siya na ang "babaye nga akong minyoan," apan gisigurado nako nga ang akong pagtuo makadasig og askyon sa akong bahin nga mahitabo ang gipaabut.

Nagtuo ko nga wala nako masabti sa hingpit niadtong higayona ang epekto sa mga pagtulun-an sa akong presidente sa misyon kabahin sa hugot nga pagtuo ug sa mga bahin niini nga tinguha, pagtuo, ug paglaum sa akong pagpanguyab. Uban sa mga klaro nga panglantaw gumikan sa paglabay sa panahon, mapasalamaton ko ni Presidente F. Ray Hawkins sa iyang impluwensya ngari kanako. Anaa gihapon nako ang mga mubong

mga sulat nga akong gihimo isip 20-anyos nga misyonaryo samtang ang akong batan-ong presidente sa misyon miabli sa mga kasulatan ug mipasabut sa mga elemento sa hugot nga pagtuo nga magamit sa paghimo sa labing importante nga desisyon sa akong kinabuhi.

Mga Pagtulun-an ni Alma sa Hugot nga Pagtuo

Usa sa mga butang nga gipakigbahin ni Presidente Hawkins kabahin sa hugot nga pagtuo mao ang pagtulun-an ni Alma ngadto sa mga pobre taliwala sa mga Zoramites. Si Alma miila sa panginahanglan sa pagbaton og tipik sa hugot nga pagtuo, nga iyang gihulagway nga *tinguha* (tan-awa sa Alma 32:27). Ang tinguha alang sa usa ka butang nga mahitabo usa ka gamhanang impluwensya alang kanato sa pagbuhat sa gikinahanglang mga lakang sa pagpalambo sa atong pagtuo.

Ang ikaduha nga tipik sa hugot nga pagtuo nga gitudlo ni Alma naga-gikan sa tinguha: *pagtuo*. Siya nagnudlo sa mga Zoramites nga tugutan ang ilang tinguha nga modasig kanila hangtud sila motuo sa paagi nga ang iyang mga pulong maanaa sa ilang kasingkasing (tan-awa sa bersikulo 27). Kini nga kombinasyon sa tinguha ug pagtuo magsugod nga mabati diha sa atong kasingkasing, ug ato kining maila nga maayo. Kini mosugod sa pagpadako sa atong mga kalag ug pagdan-ag sa atong salabutan. Magsugod kini nga mahimong nindot. (Tan-awa sa bersikulo 28.)

Ang *paglaum* lain nga importanting tipik sa hugot nga pagtuo. Si Alma miingon sa mapainubsanong mga Zoramite nga ang hugot nga pagtuo dili ang pagbaton sa hingpit nga kasayuran sa mga butang. Kini ang “*paglaum* sa mga butang nga diin dili makita, diin mga tinuod” (Alma 32:21; emphasis gidugang). Si Mormon usab mitudlo nga ang paglaum kinahanglanon nga tipik sa hugot

nga pagtuo sa dihang miingon siya ngadto kang Moroni, “Unsaon nga kamo makakab-ut ngadto sa hugot nga pagtuo, gawas nga kamo magbaton og paglaum?” (Moroni 7:40). Ang paglaum mahimong ihulagway nga abilidad nga makakakita sa mas maayo sa umaabot.¹ Ang akong listahan mao ang akong paagi sa paglantaw sa umaabut uban ang mata sa hugot nga pagtuo ug, sama ni Abraham, determinado nga “adunay labaw nga kalipay ug kalinaw” (Abraham 1:2) alang kanako nga maminyo sa akong asawa.

Ang pagbaton og *tinguha* nga tipik sa hugot nga pagtuo, nanginahanglan ko og *pagtuo* ug *paglaum* aron mahingpit ang akong hugot nga pagtuo, ug kinahanglan ko nga molihok pinaagi sa paghangyo ni Rosalie sa pagminyo kanako. Ang listahan—akong pagpakita sa tinguha, pagtuo, ug paglaum—importante nga nakahatag kanako sa kaisug sa pagbuhat sa gikinahanglang aksyon sa pagkompleto sa akong hugot nga pagtuo. Si Santiago mitudlo nga ang pagtuo patay kon kini walay binuhatan (tan-awa sa Santiago 2:17). Walay bisan unsang gidaghanon sa tinguha, pagtuo, o paglaum ang makatabang kanako sa pagkakaplag og labaw nga kalipay ug kalinaw nga akong nasinati sa kaminyoon kon kadtong mga tipik wala pa moggiya kanako sa pagpangutana sa mahinungdanon kaayo nga pangutana. (Makaguol, sa unang higayon nga mi-propose ko, mibalibad si Rosalie, apan kini lain na usab nga istorya para sa laing higayon. Sa sama niini nga mga sirkumstansya—kon ang mga butang wala mahitabo sumala sa atong plano o timing—ang hugot nga pagtuo aduna gihapoy mahinungdanon nga bahin sa atong kinabuhi.) Kini nagkinahanglan og pagkamakanunayon ug pagmapailubon namong duha, ug sa wala madugay nagminyo mi sa tugnaw kaayo [snowy] nga panahon niadtong Disyembre 1982.

Ang hugot nga pagtuo importante sa tanan natong gibuhay, lakip ang pagpakig-date ug pagpanguyab. Ang tinguha, pagtuo, ug paglaum nga adunay labaw nga kalipay ug kalinaw nga nagpaabut kanato modasig kanato sa pagbuhat sa pagpalambo og mga relasyon nga modala ngadto sa kaminyoon. *Nagtinguha* ba mo sa pagsunod sa plano sa kalipay? *Nagtuo* ba mo nga ang pagsunod sa plano modala ngadto sa labaw nga kalipay ug kalinaw? (Tuhi ko kon mosulti ko kaninyo nga ang pagsunod sa plano ug pagminyo sa templo modala ngadto sa labaw nga kalipay ug kalinaw.) Naglaum ba mo sa malipayon nga kaminyoon? Ang inyo bang paglaum makapakita kaninyo sa inyong kaugalingon nga maanaa sa mas maayo nga dapit sa umaabot? Kon ang inyong mga tubag niining mga pangutanaha kay oo, nan kompletuhon ninyo ang inyong hugot nga pagtuo pinaagi sa paglihok. Hangyoa ang usa ka tawo nga mag-date! Dawata ang imbitasyon nga makig-date! Ibutang ang inyong kaugalingon sa sitwasyon nga makahimamat sa ubang mga young adult nga sama

nimo og panghunahuna. Sa mubong pagkasulti, pagtinguha og dalan nga modala ngadto sa labaw nga kalipay ug kalinaw.

Ang Ehempro ni Joseph Smith sa Hugot nga Pagtuo

Atong ikonsiderar si Joseph Smith isip ehempro sa hugot nga pagtuo ug sa pagpakita sa mga tipik nga tinguha, pagtuo, ug paglaum.

Si Joseph nangita sa tinuod nga Simbahan ni Jesukristo. Ang iyang tinguha kusog kaayo nga kini naggiya kaniya ngadto sa mga kasulatan, diin siya nakabasa, “Ug kon aduna man kaninyoy nakulangan og kaalam, papangyos sa Dios” (Santiago 1:5). Siya naghunahuna kabahin niining kasulatan. Siya *nagtinguha* nga makabaton og kaalam, ug siya *nagtuo* nga siya makaangkon niini kon siya mangutana sa Dios. Gibuhat lang niya ang angayan nga buhaton: siya nag-ampo ug nangutana sa Dios. Karon hunahuna kini sa makadiyot. Si Joseph adunay tinguha nga masayud sa kamatuoran. Siya mituo sa mga pulong ni Santiago. Siya milaum og tubag. Apan kon mihunong pa

siya didto, wala unta ta dinhi karon. Ang paggamit og hugot nga pagtuo nagpasabut nga kinahanglan niyang moadto sa kakahoyan ug mag-ampo. Nagtuo ko nga sa dihang si Joseph miadto sa kakahoyan para mag-ampo, siya nagdahum nga siya tubagon. Tingali wala siya magdahum nga makakita sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo, apan siya nagdahum og tubag. Talagsaon gyud nga ehempro sa hugot nga pagtuo! Siya adunay tinguha, siya nagtuo, siya naglaum, ug siya milihok.

Ang hugot nga pagtuo sa 14 anyos nga batang lalaki nakapausab sa kalibutan. Tungod sa pag-ampo ni Joseph sa Sagradong Kakahoyan, ang kalangitan nabukas ug ang Dios nakigsulti pag-usab sa Iyang mga anak pinaagi sa propeta.

Usa sa Inyong mga Oportunidad sa Pagpakita og Hugot nga Pagtuo

Ang Ginoo nagpadayon sa pag-sulti pinaagi sa Iyang propeta karon. Mga sobra lang sa usa ka tuig ug tunga ang milabay, si Presidente Thomas S. Monson miingon:

“Adunay yugto sa panahon nga

higayon na nga seryosong maghunahuna kabahin sa kaminyoon ug mangita og gusto nimo nga ikauban hangtud sa kahangturan. Kon kamo maalamon nga mopili ug kon kamo mapasaligon sa kalampusan sa inyong kaminyoon, wala nay lain pa niining kinabuhia nga makahatag kaninyo og mas dakong kalipay.

“Kon kamo magminyo, . . . pangan-doy kamo nga maminyo diha sa balay sa Ginoo. Alang kaninyo kinsa nag-hupot sa priesthood, kinahanglan nga wala nay lain pang kapilian. Pagmabinantayon aron dili mawala ang inyong kaangayan nga makasal sa ingon nga paagi. Makahimo kamo sa inyong panag-uyab nga anaa sulod sa mga lagda samtang nalingaw gihapon.”²

Ang inyong tinguha, pagtuo, ug paglaum mahimong dili makita diha sa usa ka listahan, sama sa akoo, apan sa bisan unsang paagi nga inyong mapakita kini nga mga kinaiya, kini makatabang kaninyo sa paghingpit sa inyong hugot nga pagtuo pinaagi sa pagsunod sa propeta sa Ginoo sa pagpangita og paris nga makakaplag kamo og labaw nga kalipay. Ang inyong tinguha, pagtuo, ug paglaum makatabang usab kaninyo sa pagpili sa maayo.

Ang mga panalangin sa pagpadayon ug pag-amuma og mahangturing kaminyoon mogiya kanato sa pagsinati sa bunga sa ebanghelyo, nga gihulagway ni Alma nga “bililhon kaayo, . . . tam-is labaw sa tanan nga tam-is, ug . . . putli labaw sa tanan nga putli.” Iyang gipadayon, “Kamo mokaon [niini nga bunga] gani hangtud kamo mabusog, nga kamo dili na gutumon, ni kamo uhawon” (Alma 32:42). Imbis nga mahadlok sa umaabot, gamita ang hugot nga pagtuo nga makatugot kaninyo sa pag-angkon sa mga saad sa Ginoo. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Dennis F. Rasmussen, “What Faith Is,” sa Larry E. Dahl ug Charles D. Tate Jr., eds., *The Lectures on Faith in Historical Perspective* (1990), 164.
2. Thomas S. Monson, “Gahum sa Priesthood,” *Liahona*, Mayo 2011, 67–68.

Ni Elder
Juan A. Uceda
Sa Seventy

ANG BASAHON NI MORMON— IPAKIGBAHIN KINI

Nasayud ko nga ang Basahon ni Mormon tinuod tungod sa tulo ka butang nga akong gibati sa higayon nga ako mobasa niini.

Sa dihang 18 pa ko, nagpuyo ko sa Lima, Peru, diin ako natawo ug nagdako. Nianang higayuna ang akong amahan nakasugat og butang higala nga wala na niya ikakita sa dugay nang panahon.

Natingala ang akong papa nga ang iyang higala batan-on lang gihapon tan-awon ug nindot ang panamit. Iyang gipangutana ang iyang higala unsay nahitabo kaniya nga nausab man. “Bag-o ka bang nakadaug sa lottery?” nangutana siya. Mitubag ang higala, “Nan, mas maayo pa niana. Mormon na ako karon, ug gusto nakong ipakigbahin ang ebanghelyo nimo ug sa imong pamilya.”

Nagtuo ang akong amahan nga nangomedyo ra ang iyang higala,

Si Elder Uceda (ika-duha gikan sa tuo) uban sa iyang pamilya sa Lima, Peru, human siya magpasakop sa Simbahan.

UTRATO SA PAMILYA SA MAAYONG KABUBUTON NI ELDER UCEDA; MGA PAGHULAGWAY PINAAGI NI BRIAN CALL

mao nga siya miingon, “OK, kon gusto nimong ipadala ang imong mga misyonaryo, buhata na.” Apan kining tawhana seryoso kaayo bahin niini, ug dangtan og pipila ka adlaw miabut ang mga misyonaryo ug nanuktok sa among pultahan. Mao kadto ang sinugdanan sa talagsaong kasinatian.

Mitudlo namo ang mga misyonaryo mahitungod sa Basahon ni Mormon ug mibilin og kopya aron among basahon. Sa summer kini, ug ako nagbakasyon sulod sa duha ka bulan human matapos ang akong unang tuig sa unibersidad. Mao nga

akong gidawat ang libro nianang hapuna human sa diskusyon ug nagsugod sa pagbasa niini.

Pahina human sa usa ka pahina nagsige ko og basa, ug dili makahunong. Dihay magic nga nagagikan sa libro. Ganahan ako nga mobasa ug nakabasa na og daghang mga libro, apan lahi kini. Nadani ako sa libro, ug human ako makabasa og daghang mga oras, ang akong mama miingon, “Juan, pagnga ang suga! Ang imong mga igsoong lalaki gusto nang matulog.” Ug miingon ko, “Oo, kadiyot na lang, kadiyot na lang,” ug

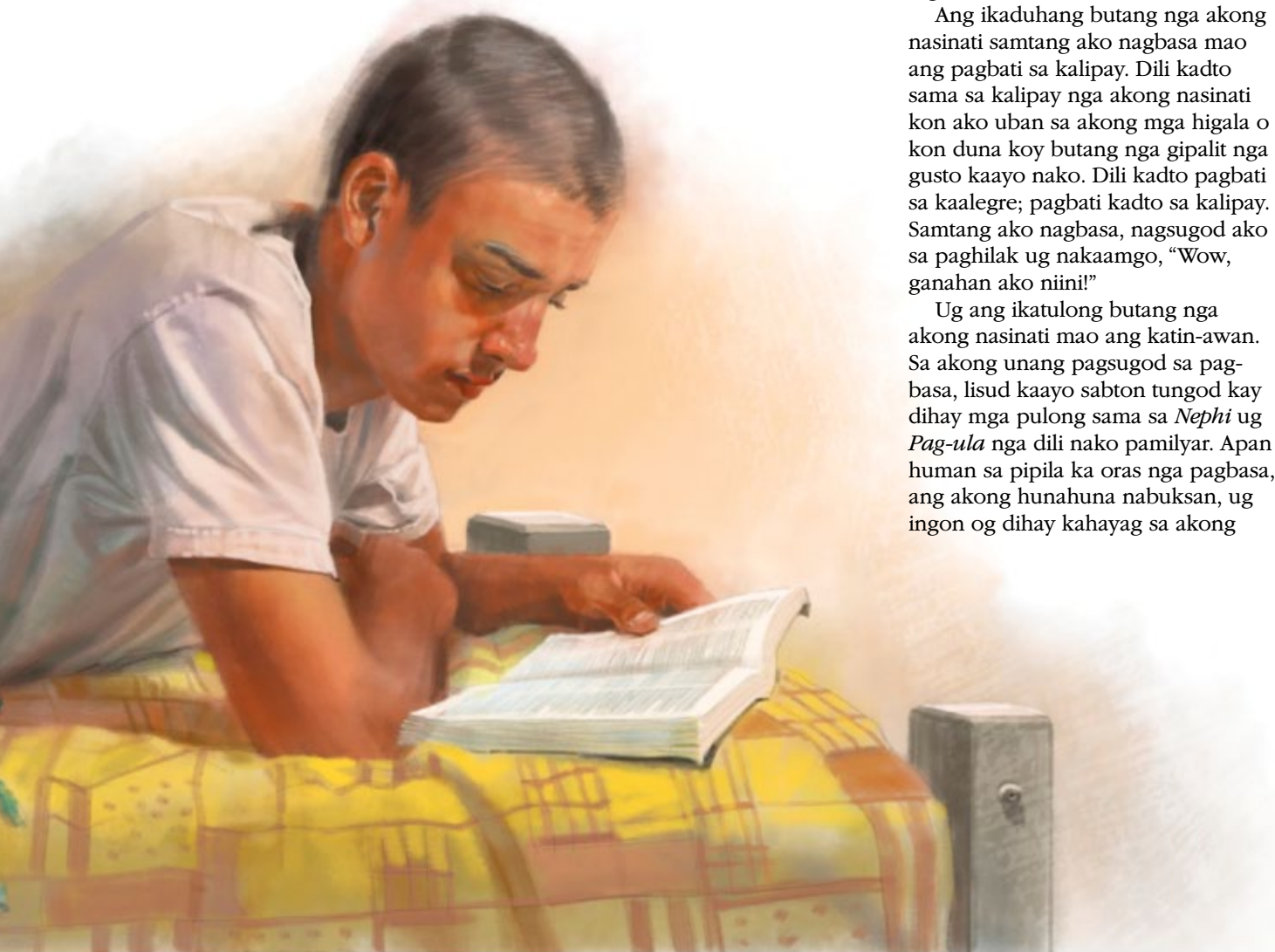
nagpadayon ko sa pagbasa. Bisan sa daghang mga oras sa pagbasa, wala ko gutuma, wala uhawa, ug walay tinguha nga matulog.

Sa wala pa nako mahuman ang libro, nasayud ko nga dunay espesyal niini. Nakabaton ko og pagpamatuod tungod sa tulo ka butang nga akong nasinati samtang ako nagbasa sa libro sa unang higayon.

Ang unang butang nga nahitabo nako atol niadtong mga orasa mao ang tumang pagbati sa kalinaw nga lahi sa bisan unsa nga akong nasinati kaniadto. Kining pagbati sa kalinaw diha nako sulod sa daghang mga oras.

Ang ikaduhang butang nga akong nasinati samtang ako nagbasa mao ang pagbati sa kalipay. Dili kadto sama sa kalipay nga akong nasinati kon ako uban sa akong mga higala o kon duna koy butang nga gipalit nga gusto kaayo nako. Dili kadto pagbati sa kaalegre; pagbati kadto sa kalipay. Samtang ako nagbasa, nagsugod ako sa paghilak ug nakaamgo, “Wow, ganahan ako niini!”

Ug ang ikatulong butang nga akong nasinati mao ang katin-awan. Sa akong unang pagsugod sa pagbasa, lisud kaayo sabton tungod kay dihay mga pulong sama sa *Nephi* ug *Pag-ula* nga dili nako pamilyar. Apan human sa pipila ka oras nga pagbasa, ang akong hunahuna nabuksan, ug ingon og dihay kahayag sa akong

hunahuna ug mas nagkadaghan ang akong nasabtan samtang nagpadayon ko sa pagbasa sa libro.

Sa wala madugay akong nahibaloan nga kadtong tulo ka mga kasinatian mao ang pipila ka mga paagi diin ang Espiritu mopamatuod nato. Akong nadawat ang Espiritu, ug ako andam nga magpabunyag, apan kinahanglan kong maghulat sa akong pamilya nga makadawat sa ilang kaugalingong mga pagpamatuod. Sa katapusan niadtong Abril 6, 1972, ang akong mama, ang akong igsoong babaye, ug ako nabunyagan. Ang akong papa ug akong duha ka mga igsoon mitambong ug nag-observed pag-ayo unsay nahitabo ug pipila ka bulan human niana, sila usab nabunyagan.

Ang Simbahan ug ang ebanghelyo miabut sa akong kinabuhi sa tukmang higayon. Sa akong unang tuig sa unibersidad, akong nadunggan ang daghang mga pilosopiya sa mga tawo ug bag-ong mga ideya ug mga pamaagi sa pagpakabuhi nga lahi

kaayo kay sa akong naandan. Daghan sa mga hiyas nga akong nakat-unan sa akong laing simbahan sa akong pagkabata gihagit sa bag-ong mga ideya nga karon akong giatubang.

Lisud alang nako tungod kay ako naglibog. Dihay daghan kaayong bag-ong mga butang nga akong gibati nga dili eksakto, apan normal ra kaayo sa uban. Ug ang akong kahibalo dili igo sa pagpanalipod sa akong mga hiyas.

Human ako mabunyiagi, lahi na kadtong kasinatian pagbalik nako ngadto sa unibersidad. Karon aduna akoy ikasulti sa pagtubag uban sa gugma ngadto sa uban. Makasulti ko nga masaligon, “Dili, salamat, dili na alang kanako.” Ug karon nasayud ko nganong kinahanglang mosulti ko niana. Ang Simbahan ug ang Basahon ni Mormon miabut sa tukmang panahon alang nako. Mapasalamaton kaayo ko tungod kay nakapausab kini sa akong kinabuhi.

Napanalanginan ako tungod sa akong desisyon sa pagpasakop sa Simbahan. Sa Simbahan akong nahimamat ang akong suod nga mga higala. Maulawon kaayo ko, ug gusto ra kong mag-inusara, magtuon, mobasa sa akong mga libro, ug malingaw sa akong kaugalingon. Apan sa dihang ang Simbahan miabut sa akong kinabuhi, akong nakat-unan unsa ang tinuod nga higala. Nakit-an nako

ang talagsaong batan-ong babaye sa Simbahan kinsa nahimo nakong asawa. Nakit-an nako ang mga lider sa priesthood ug mga tawo kinsa nagpakabana nako. Sa Simbahan sa Ginoo, akong nakit-an unsa ang akong gikinahanglan.

Adunay daghang mga tawo kinsa makakita sa unsay ilang gikinahanglan diha sa Simbahan. Ayaw kahadlok sa pag-abli sa inyong ba-ba uban sa inyong mga higala ug moingon, “Nagtuo ako niini. Gusto nakong ipakigbahin kini ninyo.” Usahay makadungog kamo sa mga hamtong nga moingon unsay matarung ug sayop, apan kon kamo dunay higala nga inyong kaedad kinsa moingon sa samang butang, sundon ninyo kana nga tawo. Naay mga rason nganong ang tingog sa atong mga higala mas kusog kay sa tingog sa mga hamtong. Mao nga pagpakita ug maayong ehemplo tungod kay dili ninyo mahibaloan kon anaay Juan Uceda nga naghulat. Dili gayud kamo makahibalo gawas kon inyong ablihan ang inyong ba-ba ug moingon, “Juan, gusto ka nakong imbitaron sa akong simbahan. Gusto ko nga mobasa ka niini nga libro.” Kon buhaton ninyo kana nga yanong butang, basin makausab mo og mga kinabuhi. ■

Human magpasakop sa Simbahan, si Elder Uceda adunay daghang mga oportunidad sa pagpakigbahin sa iyang pagpamatuod sa Basahon ni Mormon isip full-time nga misyonaryo sa Peru. Sa wala, ibabaw: Elder Uceda (tuo) nagbarug uban sa nakabig nga pamilya nga iyang gitudloan. Sa wala, ubos: Elder Uceda (sa likod, tuo) nagpundok uban sa ubang mga misyonaryo sa gawas sa building sa simbahan.

Doktrina ug mga Pakigsaad 87:8.

Ang tema sa Mutual niining tuiga nagtudlo nato asa mobarug aron luwas.

Barug Kamo

“Ang Ginoo nagdapit kanato, ‘Paduol ngari kanako ug Ako mopaduol nganha kaninyo; pangita kanako nga makugihon

ug kamo makakita kanako.’ Kon atong buhaton, atong bation ang Iyang Espiritu sa atong mga kinabuhi, nga naghatag kanato og tinguha ug kaisug sa pagbarug nga lig-on ug dili matarug sa pagkamatarung—sa ‘pagbarug . . . sa balaan nga mga dapit, ug ayaw pagbalhin.’”

Presidente Thomas S. Monson, “Barug sa Balaan nga mga Dapit,” *Liahona*, Nob. 2011, 86.

Moabut Kini sa Kalit

“Kinahanglang magbantay kita sa mga timailhan [sa Ikaduhang Pag-anhi], kinahanglang magmatinud-anon kita kutob sa mahimo. . . . Apan kinahanglang dili kita maparalisar tungod lang kay kana nga hitabo ug ang mga hitabo nga naglibut niini nag-una kanato. Dili kita mohunong sa pagpakabuhi. Sa pagkatinuod, kinahanglangan kitang magpakabuhi sa mas hingpit kay sa ato nang nahimo.”

Elder Jeffrey R. Holland sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Kini, ang Pinakamahinungdanon sa Tanang mga Dispensasyon,” *Liahona*, Hulyo 2007, 19–20.

Adlaw sa Ginoo

Adlaw sa Ginoo—Ang Ikaduhang Pag-anhi ni Jesukristo

8 Busa, “barug kamo sa balaan nga mga dapit, ug ayaw pagbalhin, hangtud ang adlaw sa Ginoo moabut; kay tan-awa, kini moabut sa labing madali, nag-ingon ang Ginoo. Amen.

Sa Balaan nga mga Dapit

“Unsa ang . . . ‘balaan nga mga dapit’? Sa tinuod kini naglakip sa *templo* ug mga pakigsaad niini nga matinud-anong gituman. Sa tinuod kini naglakip sa *panimalay* diin ang mga anak gibahandi ug mga ginikanan gitahud. Sa tinuod ang balaan nga mga dapit naglakip sa atong *mga katungdanan* nga gihatag sa awtoridad sa priesthood, lakip sa mga misyon ug mga calling nga matinud-anong gituman diha sa mga branch, mga ward, ug mga stake.”

Elder Dallin H. Oaks sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Pagpangandam alang sa Ikaduhang Pag-anhi,” *Liahona*, Mayo 2004, 10; emphasis gidugang.

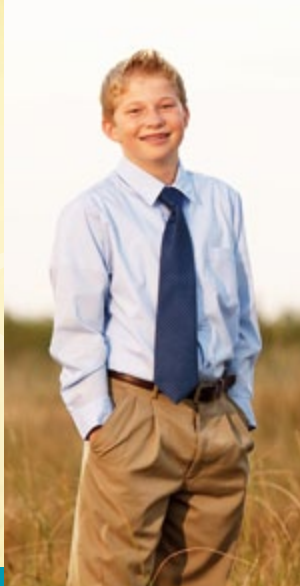
Ayaw Pagbalhin

Aniay pipila ka mga paagi sa pagsiguro nga ang butang dili mabalhin:

- *Kalig-on*—“Paglaum . . . naghimo og kalig-on ngadto sa mga kalag sa mga tawo” (Ether 12:4).
- *Lig-on nga pundasyon*—“Diha sa lig-on nga sukaranan sa atong Manunubos kinsa mao si Kristo, ang anak sa Dios, nga kamo kinahanglan gayud motukod sa inyong tukuranan . . . , nga mao ang tinuod nga tukuranan” (Helaman 5:12).
- *Lig-on nga pagbarug*—Dili mahimo nga anaa ka sa Zion ug padayon nga malambigit sa kalibutan, kay “siya nga maoy tawong tagurhag panghunahuna, nga mabalhinon sa tanan niyang mga paagi” (Santiago 1:8).
- *Mga ugsok [stake] sa tolda*—Ang mga ugsok sa tolda sa Zion makatabang sa Simbahan nga magbarug ug lig-ong mapahimutang, samtang magtanyag nato og kapasilongan: “Ug nga ang panagpundok sa yuta sa Zion, ug diha sa iyang mga istaka, alang sa usa ka panalipod, ug alang sa usa ka dangpanan gikan sa unos” (D&P 115:6).

Mubo nga sulat sa editor: Kini nga pahina wala himoa nga kinatibuk-ang pagpasabut sa pinili nga bersikulo sa kasulatan, kini usa lamang ka punto sa pagsugod sa inyong kaugalingon nga pagtuon.

2013 nga **TEMA SA MUTUAL**

PAGBARUG SA **MAS TAAS NGA DAPIT**

Ni **David L. Beck**

Kinatibuk-ang Presidente sa Young Men

Ang 2013 nga tema sa Mutual gikuha gikan sa Doktrina Aug mga Pakigsaad 87:8: “Busa, barug kamo sa balaan nga mga dapit, ug ayaw pagbalhin, hangtud ang adlaw sa Ginoo moabut.” Ang pangutana nga akong gilauman nga palandungon sa batan-ong lalaki niining umaabut tibuok tuig mao, *Nagbarug ba ako sa balaan nga mga dapit?*

Samtang akong nahimamat ang halangdong mga batan-ong lalaki sa tibuok kalibutan, ako gayud nga nasaksihan ang liboan ninyo nga naghimo na niini sa daghang mga paagi. Nagbarug kamo sa labing balaan nga mga dapit kada higayon nga kamo mosulod sa templo aron magpahigayon og mga bunyag alang sa mga patay. Moawhag ko ninyo sa pagpahimulos sa kada oportunidad sa pagsulod sa templo ug sa kanunay magpakatakus sa pagbuhat sa ingon. Kada adlaw samtang inyong tumanon ang inyong katungdanan ngadto sa Dios, kamo nagbarug sa balaan nga mga dapit ug anaay kahigayunan sa pagbayaw sa uban. Nagbarug kamo sa balaan nga mga dapit samtang kamo mag-andam, mopanalangin, ug mopaambit sa sakrament kada Dominggo. Nagbarug kamo sa balaan nga mga dapit samtang inyong ipakigbahin ang ebanghelyo ug kon kamo molihok isip kanunay nga ministro—kinsa kanunay nga makahimo, andam, ug takus sa pagserbisyo ug paglig-on sa uban.

Isip tighupot sa Aaronic Priesthood, kamo gihatagan og sugo sa pagpasidaan, pagpatin-aw, pag-awhag, pagtudlo, ug pagdapit sa tanan sa pagduol ngadto kang Kristo (tan-awa sa D&P 20:59). Si Presidente Harold B. Lee (1899–1973) miingon: “Dili mo makabayaw sa laing kalag hangtud nga kamo nagbarug sa mas taas nga dapit kay kaniya. . . . Dili mo makadagkot og kalayo sa laing kalag gawas kon kini nagsiga na sa inyong kaugalingon kalag.”¹

Batan-ong mga lalaki, nagpasabut kini nga kamo kina-hanglang maningkamot sa pagpalig-on sa inyong pagpamatuod ug sa kanunay andam nga mopakigbahin niini.

Kamo adunay sagrado nga responsibilidad nga mahimong instrumento sa mga kamot sa Ginoo. Samtang kamo mag-ampo ug magtuon sa mga kasulatan, maningkamot sa pagtuman sa mga sugo, ug maminaw sa mga aghat sa Espiritu, inyong makaplagnan ang inyong kaugalingon nga anaa sa mas taas nga dapit. Isip sangputanan, bisan asa kamo kana mahimong usa ka balaan nga dapit. Dayon, kon moabut ang mga sitwasyon, makabaton kamo sa kalig-on, kaisug, ug abilidad sa pagtabang sa pagbayaw sa uban. Makabaton kamo sa gahum ug sa panalipod nga gisaad sa Ginoo niadtong kinsa magbarug sa balaan nga mga dapit.

Ganahan ko sa gisulti ni Presidente Thomas S. Monson mahitungod niini nga mga saad sa dihang iyang gipaniguro nato nga kon kita magpaduol ngadto sa Ginoo, “atong mabatyagan ang Iyang Espiritu sa atong mga kinabuhi, nagahatag nato sa tinguha ug sa kaisug sa pagbarug nga lig-on ug dili matarug sa pagkamatarung—sa ‘pagbarug . . . sa balaan nga mga dapit, ug ayaw pagbalhin’ (D&P 87:8).

“Samtang nagkausab ang kalibutan libut nato ug ang mga baruganan sa moral sa katilingban nagkahuyang, hinaut atong hinumduman ang bililhong mga saad sa Ginoo niadtong kinsa nagsalig Kaniya: “Ayaw kahadlok; kay ania ako uban kanimo: ayaw pagtalaw; kay ako mao ang imong Dios: Palig-onon ko ikaw; oo buligan ko ikaw’ (Isaias 41:10).”² ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Harold B. Lee, “Stand Ye in Holy Places,” *Ensign*, Hulyo 1973, 123.
2. Thomas S. Monson, “Barug sa Balaan nga mga Dapit,” *Liahona*, Nob. 2011, 86.

“BARUG KAMO SA BALAAAN NGA MGA DAPIT, UG AYAW PAGBALHIN...”

(TAN-AWA SA D&P 87:8)

BALAAAN NGA MGA DAPIT SA INYONG KINABUHI

Ni Elaine S. Dalton

Kinatibuk-ang Presidente sa Young Women

Ang tema sa Mutual niining tuiga nag-imbatar ninyo sa paghunong nga mahimong kabahin sa kalibutan ug sa pag-focus ngadto sa gingharian sa Dios. Sama sa gitudlo ni Presidente Boyd K. Packer, Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, nagpuyo kita sa teritoryo sa kaaway.¹ “Barug kamo sa balaan nga mga dapit” importante sa paglahutay.

Kini nga tema nag-imbatar og importante nga mga pangutana: Unsa ang usa ka balaan nga dapit? Asa ang balaan nga dapit? Unsaon nato sa pagbarug sa balaan nga mga dapit? Sa unsa nga paagi nga atong mahimo ang mga dapit nga kanunay natong puy-an nga mas balaan? Samtang mangita kamo sa mga tubag niini nga mga pangutana, ang inyong mga tubag mogiya sa inyong mga asosasyon, sa inyong pagpili sa mga kalihokan, ug sa inyong sinina, mga pulong, ug mga buhat.

Mipasalig kamo sa pagpalig-on sa inyong panimalay ug pamilya. Paningkamot sa paghimo sa inyong panimalay nga usa ka balaan nga dapit, puno sa Espiritu sa Ginoo. Makasuporta kamo sa pag-ampo sa pamilya ug sa pagtuon sa kasulatan.

Ang inyong kwarto mahimong usa ka balaan nga dapit nga nag-imbatar sa Espiritu. Kon ang propeta motan-aw sa inyong kwarto, motan-aw ba siya niini nga usa ka balaan nga dapit? Kamo ba?

Makabarug kita sa balaan nga mga dapit kon kita moadto sa simbahan. Ang mga kasulatan nagtudlo nga ang mga ward ug mga stake sa Zion balaan nga mga dapit nga “alang sa usa ka panalipod, ug alang sa usa ka dangpanan gikan sa unos” (D&P 115:6)

Ang labing balaan nga dapit sa kalibutan mao ang templo. Si Presidente Thomas S. Monson miingon: “Akong

batan-ong mga higala nga mga tin-edyer, itumong kanunay sa inyong panan-aw ang templo. Ayaw pagbuhat og bisan unsa nga makapugong ninyo sa pagsulod ug pag-ambit sa sagrado ug mahangtulong mga panalangin didto. Modayeg ko niadtong nakaadto na sa templo kanunay aron sa pagpahigayon og mga bunyag alang sa mga patay.”² Pagpakatakus kanunay sa pagbaton og magamit nga rekomend sa templo, bisan kon ang templo layo.

Bisan asa kamo nga anaa ang Espiritu mahimong usa ka balaan nga dapit. Si Presidente Harold B. Lee (1899–1973) mitudlo nga ang balaan nga mga dapit mas adunay kala-but sa *unsang paagi* ang tawo nagpakabuhi kay sa *diin* siya magpuyo.³ Kon nagpakabuhi kamong takus sa kanunay nga pakig-uban sa Espiritu Santo, nan nagbarug kamo sa balaan nga dapit.

Sa kada templo adunay nakasulat nga “Pagkabalaan ngadto sa Ginoo.” Paningkamot sa pagbarug kanunay sa balaan nga mga dapit. Samtang kamo magsunod sa mga sumbanan, mag-ampo kada adlaw, ug magbasa sa mga kasulatan—ilabi na sa Basahon ni Mormon—inyong mabati ang pagpakig-uban sa Espiritu Santo. Ang Ginoo Mismo misaad kaninyo, “Kay sa pagkatinuod Ako moingon nganha kaninyo, nga ang mga mahinungdanon nga butang nagpaabut kaninyo” (D&P 45:62). Ako uyon ug mopamatuod nga kini tinuod! ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Boyd K. Packer, “Unsaon nga Maluwas [Survive] diha sa Teritoryo sa Kaaway,” *Liahona*, Okt. 2012, 34–37; *New Era*, Abr. 2012, 2–5.
2. Thomas S. Monson, “Ang Balaan nga Templo—ang Suga sa Kalibutan,” *Liahona*, Mayo 2011, 93.
3. Tan-awa sa *Doctrine and Covenants Student Manual: Religion 324 and 325*, 2nd ed. (Church Educational System manual, 2001), 196.

Ni Adam C. Olson

Mga Magasin sa Simbahan

UNSAY NAKAT- UNAN NI AGUNG SA BADMINTON

Usa ka tin-edyer nga Taga-Indonesia nakat-on nga ang pagbaton og paglaum makapugong niya sa pag-undang.

Igang kaayo sa Jogjakarta, Indonesia, ug nagkadusingot ang agtang ni Agung samtang siya naghulat sa iyang kontra nga moserbisyo. Ang sangka sa badminton sikit kaayo, ug ang 15 anyos naningkamot nga modaog.

Human sa grabing binayloay, ang iyang kontra mihapak sa bola [shuttlecock] palayo gikan ni Agung. Dili gusto nga makapuntos ang kontra sa maong sikit nga dula, gidayaban ni Agung ang bola apan wala kaabut—ug nagkadugo tungod sa pagka-slide sa semento nga korte.

Makita gayud nga ganahan kaayo siya sa sangka sa badminton. Apan si Agung wala magdamgo nga mahimong propesyonal nga magdudula sa badminton. Dili siya kinahanglang mopili tali sa pagdula sa badminton didto sa Olympic ug pagserbisyo og misyon.

Sa iyang kaugalingon pagtuo, dili siya maayo sa sport.

Mao nga nganong kining gamay nga tin-edyer nga dunay dakong pahiyom naningkamot pag-ayo? Paglaum.

“Nagtuo ko nga mas momaayo ko,” miingon siya.

Usa ka Rason alang sa Paglaum

Ang paglaum mao ang rason nga kita mibuhay og daghang mga butang. Mag-ehersisyo kita tungod sa paglaum nga mas makusgan ug mahimsog kita. Magpraktis kita og instrumento sa musika tungod kay naglaum ta nga makat-on sa pagpatukar. Nagpraktis si Agung og badminton tungod kay naglaum siya nga molambo.

“Kon dili ko maglaum nga mahimong mas maayo ug modaog, sayon kaayo ang pag-undang,” miingon si Agung.

Ang paglaum usa ka importante nga elemento sa plano sa kaluwasan. Ang paglaum nga kita mapasaylo mogiya nato sa paghinulsol ug pagsulay pag-usab human kita mapakyas sa pagtuman sa usa ka sugo.

Ang Pag-ataki ni Satanas sa Paglaum

Duha sa labing maayong hinagiban ni Satanas batok nato mao ang pagduha-duha ug pagkawala sa paglaum. Wala siya makausab sa plano sa Langitnong Amahan pinaagi sa paghunong sa Pag-ula. Apan makasulay gihapon siya sa pag-usab sa makapalimpyo nga epekto sa Pag-ula sa atong mga kinabuhi kon siya makapawagtang sa atong paglaum nga kita mapasaylo.

“Si Satanas gusto nga mawad-an kita og paglaum,” miingon si Agung, “tungod kay kon kita mohunong, makapalayo kini nato gikan sa Langitnong Amahan.”

Hinoon, kon si Satanas magmalampuson sa pagkuha sa atong paglaum, adunay mga paagi nga makakita kita pag-usab sa paglaum.

Pagpangita og Paglaum

Kon nagkinahanglan ta og paglaum alang sa umaabut, makatan-aw kita sa nangagi. Gigamit ni Agung ang ehemplo gikan sa eskwelahan nga nakatudlo niya niini nga leksyon. “Akong nakita nga kon ako magtuon og maayo, magmalampuson ko sa akong mga eksam,” miingon siya. “Tungod niana nga kasinatian, ako adunay paglaum nga kon ako magpraktis og maayo, mapalambo nako ang akong badminton,” miingon siya. “Ang akong kasinatian naghatag nako og paglaum.”

Kon nagkinahanglan ta og paglaum diha kang Jesukristo, makat-unan nato kini sa atong milabay nga mga kasinatian sa gahum sa Pag-ula (tan-awa sa Mga Taga-Roma 5:4) ug sa mga kasinatian sa uban, lakip sa mga kasinatian nga inyong madunggan sa sakrament miting, sa leksyon sa Sunday School, sa *Liahona*, o sa mga kasulatan (tan-awa sa Jacob 4:4–6).

Samtang magtuon kita sa malau-mon nga mga pulong sa mga propeta, mag-ampo alang sa espirituhanong gasa sa paglaum, ug magkat-on sa pag-ila sa gahum sa Manluluwas sa atong mga kinabuhi, ang atong hugot nga pagtuo Kaniya motubo, ingon man usab ang atong paglaum nga Siya motabang nato sa umaabut.¹

Ayaw Gayud Paghunong

Nakahibalo si Agung nga dili gayud tingali siya mahimong

propesyonal nga atleta, apan nasayud siya nga kon magpadayon siya sa pagpaningkamot, adunay paglaum nga siya molambo.

Nakat-on siya nga ang dakong gahum sa paglaum mao kini: “Basta dili ka lang mohunong, adunay paglaum,” miingon siya.

Sa kinabuhi, ang Pag-ula ni Jesukristo mao ang importante nga tinubdan sa paglaum. Tungod sa Pag-ula makahinulsol kita kon kita makahimo og sayop. Nagpasabut usab kana nga tungod sa Pag-ula, wala kita mapakyas sa atong kinabuhi nga pagsulay kon kita masayop gawas kon kita mohunong sa pagpaningkamot sa paghinulsol ug pagsunod.

Mao nga nagpadayon si Agung sa pag-imbatar sa iyang amahan ngadto sa simbahan kada Dominggo. Mao nga nagpadayon siya sa pagbarug unsay eksakto, bisan kon ang iyang mga higala dili. Mao nga kanunay siya magbiseklita padulong og balik sa meeting-house alang sa seminary, Mutual, mga miting sa Dominggo, mga klase sa pagpangandam sa misionaryo, ug sa pagtabang og limpyo sa building.

“Dili sayon ang pagpaningkamot nga mahisama ni Jesus,” miingon si Agung. “Usahay mawala ang akong paglaum, apan dili ko mohunong. Tungod sa Iyang sakripisyo alang nako, duna koy paglaum nga mahimong mas maayo.”

Tungod sa Pag-ula adunay paglaum. Ug tungod sa paglaum, ang Pag-ula makapausab sa atong mga kinabuhi. ■

MUBO NGA SULAT

1. Tan-awa sa Dieter F. Uchtdorf, “Ang Walay Kinutuban nga Gahum sa Paglaum,” *Liahona*, Nob. 2008, 21–24.

USA KA SAAD SA PAGLAUM

“Tungod kay ang Dios nagmatinud-anon ug mituman sa Iyang mga saad kaniadto, makalaum kita uban ang pagsalig nga ang Dios motuman sa Iyang mga saad ngari nato karon ug sa umaabut.

Presidente Dieter F. Uchtdorf, Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, “Ang Walay Kinutuban nga Gahum sa Paglaum,” *Liahona*, Nob. 2008, 23.

Edukasyon

Dugang kahibalo makahatag nato og oportunidad nga mahimong dakong impluwensya sa pagtuman sa mga katuyoan sa Ginoo.

Uban sa dakong tinguha ug pakabana alang sa kaayohan sa ilang mga kalag, si Jacob mitudlo sa mga katawhan ni Nephi “mahitungod sa mga butang nga anaa na ug kana nga moabut pa” (2 Nephi 6:4). Iya kining mga katawhan, ug gimahal niya sila. Gitudloan niya sila kon kinsa gayud sila ug sa mga saad sa Ginoo mahitungod nila. Samtang siya mitudlo nila bahin sa Manluluwas, siya mituaw: “O pagkawalay katapusan sa pagkabalaan sa atong Dios! Kay *siya nasayud sa tanan nga mga butang*, ug walay butang nga siya wala mahibalo” (2 Nephi 9:20; emphasis gidugang).

Angay gayud kana nga hinumduman kon inyong hunahunaon ang kaimportante sa edukasyon. Gatasan ka tuig sa sayo pa, sa laing bahin sa kalibutan, si Amahang Abraham “mitinguha sa mga panalangin sa akong mga amahan” “usab nga mahimo nga usa kinsa makaangkon og dako nga kahibalo, ug mahimo nga usa ka labaw nga sumusunod sa pagkamatarung, ug makaangkon og dako nga kahibalo” (Abraham 1:2).

Kamong tanan mga minahal nga mga anak sa Dios¹ ug “ang mga kaliwatan sa mga propeta ug kamo anaa . . . sa pakigsaad diin ang Amahan mihimo uban kang [Abraham]” (3 Nephi 20:25). Sama ni Abraham, anaa kaninyo ang kapasidad nga “makaangkon og

dako nga kahibalo” samtang kamo matudloan sa mga butang, “nga angay alang kaninyo sa pagsabut” (D&P 88:78).

Ang Ginoo miingon nga ang maa-yong kahibalo naglakip “sa mga butang diha sa langit ug diha sa yuta, ug sa ilawom sa yuta; mga butang nga diha na, mga butang nga anaa, mga butang nga sa mu-bong panahon mahinabo;

Ni Elder
Craig A. Cardon

Sa Seventy

ang mga butang nga anaa sa panimalay, mga butang nga atua sa layong dapit; ang mga gubat ug ang mga kagubot sa mga nasud, ug ang mga paghukom nga anaa sa yuta; ug ang kasayuran usab sa mga nasud ug sa mga gingharian” (D&P 88:79).

Ngano man? Ngano nga importante ang pag-angkon og edukasyon? Ang Ginoo Mismo mihatag og talagsaong pagpasabut: “Nga kamo unta maandam diha sa tanan nga mga butang kon Ako mopadala kaninyo pag-usab aron sa pagpalambo sa balaan nga tawag diin Ako nagtawag kaninyo, ug sa misyon diin Ako nagsugo kaninyo” (D&P 88:80).

Niining nagkalisud nga kalibutan, ang edukasyon mao ang usa sa labing importante nga maangkon sa kinabuhi. Ug samtang tinuod nga ang dugang edukasyon sa kinatibuk-an mosangpot sa oportunidad alang sa dugang nga temporal nga mga ganti, ang mas dakong bili sa dugang kahibalo mao ang oportunidad nga ikahatag niini nato nga mahimong dakong impluwensya sa pagtuman sa mga katuyoan sa Ginoo. Sumala sa gipasabut sa *Alang sa Kalig-on sa Kabatan-onan*: “Ang edukasyon usa sa importanting bahin sa plano sa Langitnong Amahan sa pagtabang ninyo nga mas mahisama Kaniya. Gusto Niya nga inyong edukahon ang inyong hunahuna ug palamboon ang inyong mga kahanas ug mga talento, ang inyong gahum sa pagbuhat og maayo sa inyong mga responsibilidad, ug ang inyong

kapasidad sa pagpasalamat sa kinabuhi.”²

Si Propeta Joseph Smith mitudlo usab: “Adunay gahum sa kahibalo. Ang Dios adunay mas daghang gahum kay sa tanang mga binuhad, tungod kay Siya adunay mas daghang kahibalo.”³

Alang sa maayo nga mga rason, ang pormal nga edukasyon nagkinahanglan ninyo, sulod sa daghang mga tuig, sa pag-angkon og lainlaing mga kahanas ug mga hilisgutan, tingali ang uban dili ninyo pamilyar o diin dili makalingaw nga inyong tun-an. Bisan pa niana, kinahanglan kamong magmakugihon sa inyong mga pagtuon, kay makapalpad kini sa inyong panglantaw ug mopadako sa kapasidad sa inyong hunahuna aron makat-on usab sa lain mga bahin. Sa pagkatinuod, ang inyong kasinatian sa daghang lainlaing sukaranang mga kahanas ug mga hilisgutan makahatag ninyo og oportunidad sa pag-ila niadtong mga kahanas ug mga hilisgutan nga duna moy tinud-anay nga tinguha. Uban

niini nga tinguha, samtang magpadayon kamo sa pagdugang sa inyong edukasyon, kamo adunay oportunidad sa pagpalambo pa niadtong inyong gusto kaayo.

Si Presidente Henry B. Eyring, Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, mipakigbahin sa bililhong tambag nga iyang nadawat gikan sa iyang amahan diin ang iyang amahan mitambag kaniya sa pagpadayon sa edukasyon nga “ganahan kaayo mo nga dili na mo maghunahuna pa og lain, kana ang inyong hunahunaon”⁴ Si Sister Cardon ug ako mitambag sa among mga anak sa pagpadayon og edukasyon ug panarbaho nga gusto nila kaayo nga sila “malipayon nga moadto sa trabaho.”

Mipasidaan si Jacob sa iyang mga katawhan batok sa “pagkahuyang, ug ang kabuang sa mga tawol!” Siya mipasabut, “Kon sila makinaadmanon sila nagtuo nga sila maalamon, ug sila dili mopatalinghug ngadto sa tambag sa Dios.” Dayon siya midugang niining talagsaong kamatuoran: “Apan ang pagkamakinaadmanon maayo kon sila mopatalinghug ngadto sa mga tambag sa Dios” (2 Nephi 9:28–29).

Pagmakinaadmanon ug patalinghug ngadto sa Ginoo. Siya mopanalangin ug mopauswag ninyo sa pagtuman sa Iyang mga katuyoan. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129.
2. *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan* (booklet, 2011), 6.
3. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith*, (2007), 265.
4. Sa Gerald N. Lund, “Elder Henry B. Eyring: Molded by ‘Defining Influences,’” *Liahona*, Abr. 1996, 28.

PADAYON SA PAGPRAKTIS

Gusto nakong moundang. Kini ba nga paningkamot makahatag og katumanan?

Ni Willis Jensen

“Dili na ko ganahan nga magpatudlo og piano,” akong giingnan ang akong inahan. Nagpatudlo ko sulod na sa daghang mga tuig ug gikapoy na sa sigig praktis. Ganahan na kong moundang. Dili man sad gyud ko maayo ba. Tungod kay nag-antus ko sa kasarangan nga pagkawala sa pandungog ug nagsul-ob og hearing aids, wala gyud nako isipa ang akong kaugalingon nga tawo nga dunay talento sa musika. Kinahanglan gyud kanunay og daghang pagpraktis aron makat-on sa tono sa usa ka kanta.

Ang akong mama walay daghang gisulti apan miingon ra nako nga kinahanglang magpadayon ko sa pagpatudlo hangtud makapatukar na ko sa mga himno. Human sa daghang pagbagulbol sa akong bahin ug tumang pag-awhag sa akong mga ginikanan, nakahukom ko nga dili moundang.

Paglabay sa daghang mga katuigan ug liboan ka mga milya sa usa ka chapel sa kabukiran sa tunga-tungang Guatemala. Isip usa ka misyonaryo, nagtambong ko og usa ka komperensya sa district. Sayo kong miabut ug nakakita og piano didto, mao nga milingkod ko ug nagsugod sa pagpatukar og mga himno. Kadaghanan sa mga ward ug branch adunay gagmay

nga mga electric keyboard nga lisud patukaron, mao nga nadasig kaayo ko nga mopatukar sa tinuod nga piano. Gihangyo na hinoon ko nga moduyog sa kongregasyon alang sa komperensya.

Unsay nakapausab sa akong kinaiya tali sa akong pagkabata ug panahon sa akong pagkamisyonaryo? Akong gibati ang gahum sa Espiritu pinaagi sa musika.

Samtang nagserbisyo sa misyon, duna koy daghang mga oportunidad sa paggamit sa mga kahanas sa musika nga akong nakat-unan. Ganahan ko sa daghang mga oportunidad sa pagkanta ug pagpatukar sa piano ug nakapatukar hapit kada Dominggo sa sakrament miting. Mahinumduman gyud nako kanunay nga naminaw niadtong matinud-anong mga miyembro sa Guatemala nga nagkanta sa mga himno. Akong gitudloan ang mga miyembro og bag-ong mga himno nga dili nila pamilyar. Nagtudlo ko og mga leksyon sa piano. Ang akong kompanyon ug ako mokanta ngadto sa mga tawo nga among gitudloan. Bisan og mayabag mi, ang Espiritu anaa kanunay sa pagtandog sa mga kasingkasing sa mga tawo.

Akong nakat-unan nga bisan unsa ang inyong mga talento, makakat-on gihapon kamo sa pagpalambo og

mga abilidad sa musika. Dili gyud ko mahimong world-class nga piyanista, ug daghang mga miyembro sa Guatemala dili gayud makasulod sa Tabernacle Choir. Pero dili kana igsapayan. Matagamtam gihapon namo ang pagbati sa Espiritu pinaagi sa musika. Mapasalamatan kaayo ko nga ang akong mga ginikanan miawhag nako sa pagpadayon sa pagpatudlo og piano, ug ako mapasalamatan nga nagpadayon ko og praktis. ■

PALAMBOA ANG INYONG MGA KAHANAS UG MGA TALENTO

“Ang edukasyon usa ka importante nga bahin sa plano sa Langitnong Amahan sa pagtabang kaninyo aron mahimong mas mahisama Kaniya. Siya gusto nga kamo moedukar sa inyong hunahuna ug mopalambo sa inyong mga kahanas ug mga talento, sa inyong gahum nga molihok og maayo sa inyong mga responsibilidad, ug sa inyong kapasidad sa pagpasalamat sa kinabuhi. Ang edukasyon nga inyong naangkon mahimong mahinungdanon alang kaninyo niining kinabuhia ug sa umaabut nga kinabuhi.”

Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan (booklet, 2001), 9.

BARUG

SA BALAAAN NGA MGA DAPIT

“Bisan asa kamo nga anaa ang Espiritu mahimong usa ka balaan nga dapit.”

(Elaine S. Dalton, “Balaan nga mga Dapit sa Inyong Kinabuhi,”
Liahona, Ene. 2013, 51; tan-awa usab sa D&P 87:8.)

PAGTAN-AW SA KAAYO NI KYLIE

Ni Karinne Stacey

Dili kami magkaduol sa usag usa. Magkaamiga kaha mi?

Sa grade 4, diha ako sa labing maayong klase sukad. Ang tanan niana nga klase diperketo gawas kang—Kylie (pangalan giusab). Bagis siya ngadto sa hapit tanan, lakip nako. Nakakita ko nga nanukmod siya sa uban diha sa hallway, ug gani ako gitukmod sad sa pipila ka higayon. Mouli ko nga naghilak tungod kay wala ko makasabut nganong iya kong awayon.

Wala siyay amiga. Aduna siyay iyang kaugalingong lamesa inig paniudto kay walay gustong molingkod duol niya. Akong giingnan ang akong mama bahin ni Kylie, ug siya mihatag og makapausab nga pulong sa kaalam: “Tingali og nagkinahanglan lang siya og amiga.”

Nakapakugang ni nako. Unsaon nako sa pagbinuotan sa usa ka tawo kinsa walay pagpanuko sa pagpanghingan nako og makapainsulto? Nagduha-duha, nakahukom ko nga magbinuotan ngadto ni Kylie ug maningkamot sa pagsabut niya. Samtang nailhan na nako siya, akong nahibaloan nga buotan diay siya. Akong

nahibaloan nga ang iyang kinabuhi grabe kaayo kay sa akong mahunahuna. Nagpuyo siya sa lisud nga panimalay, ug maglikay siya sa bisan unsa nga panag-istorya bahin sa “pamilya.”

Usa ka adlaw niana atol sa paniudto, naglingkod ko uban sa akong mga amiga. Tungod kay si Kylie mangaway sa uban, dihay pipila ka mga batang babaye nga dili usab maayo kaniya. Nagsugod sila sa pagbugalbugal ni Kylie, nagsulti og kusog aron siya makadungog niini. Miingon sila sama sa, “Dali tupad namo—DILI!” “Unsa man nang baho?” Oh, si Kylie!” ug “Palayo gikan namo!” Naglingkod ko nga naminaw.

Dayon nakadungog ko og hinay nga tingog sa akong hunahuna: “Pagbuhat og maayo.” Mibarug ko og mibati nga daghang mga mata ang mitan-aw nako. “Hunong!” Ako miingon. “Nganong moingon man mo niana ngadto ni bisan kinsa? Pagbinuotan lang gud kaniya!” Nahilom ang tanan. Sa akong paglingkod gitan-aw nako si Kylie. Milingi siya ug mitan-aw nako nga mapasalamaton.

Sa pagka-grade six sa hapit na ang akong ika-12 nga adlawng natawhan, gusto kong mag-salo-salo uban sa akong pipila ka mga amiga. Sa dihang

ang akong mama nangutana kon naa ba koy gustong imbitaron pa, nadungog nako ang samang hinay nga tingog sa akong hunahuna: “Imbitara si Kylie.”

“Gusto nakong imbitaron si Kylie,” giingnan nako ang akong mama.

“Mao ba?”

Miyango ko. Human sa salo-salo sa akong adlawng natawhan, ang akong mga amiga ug ako, lakip ni Kylie, nagkasuod pag-ayo nga kami magpundok kada Biyernes sulod sa katapusan tulo ka bulan sa tingtunga. Mianha si Kylie pirme. Nahimo kaming suod nga amiga.

Karon naa nako sa grade 8 ug mibalhin ngadto sa laing estado, apan kanunay kong mosulat ni Kylie, kinsa usa gihapon sa akong suod nga mga amiga. Usahay ang akong ubang mga amiga nangutana sa unsang paagi kami nagkasuod pag-ayo.

“Sa grade 4 siya ang palaaway, ug naglagot kaayo mi sa usag usa,” moingon ko.

“Mao ba, nan sa unsang paagi nahimo kamong suod nga mga amiga?”

“Akong gitan-aw ang maayo diha kaniya. Ang tanan adunay maayo diha kanila, ug ako naningkamot sa pagpangita sa iyang kaayo.” ■

Ni Elder Robert D. Hales
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang mga sakop sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles gitawag nga linain nga mga saksi ni Jesukristo.

Unsaon man nako sa pag-angkon og **PAGPAMATUOD?**

Ang pag-angkon og pagpamatuod magsugod sa pagtuon

ug pag-ampo

dayon sa pagsunod sa ebanghelyo uban ang pailub ug kakugi

ug pag-imbatar ug paghulat sa Espiritu.

Ang kinabuhi ni Joseph Smith mao ang usa ka nindot kaayo nga ehemplo niini nga proseso.

Gikan sa "Pagdawat og Pagpamatuod sa Gipahiuli nga Ebanghelyo ni Jesukristo," Liahona, Nob. 2003, 28.

Usa ka **Plano** alang sa **Among** **Pamilya**

“Pamilya mahimong manag-uban ngadto’s kahangturan”
(Children’s Songbook, 98).

Ni Marissa Widdison

Mga Magasin sa Simbahan

Gibase sa usa ka tinuod nga istorya

Naglingkod ko sa higdaanan ni Mama ug Papa, gimingaw kaayo nila, sa dihang

mibagting ang telepono.

“Hey, Levi. Tag-ana kon unsa?” Miingon si Papa. “Ang imong igsoong babaye nga si Nora natawo karong hapon!”

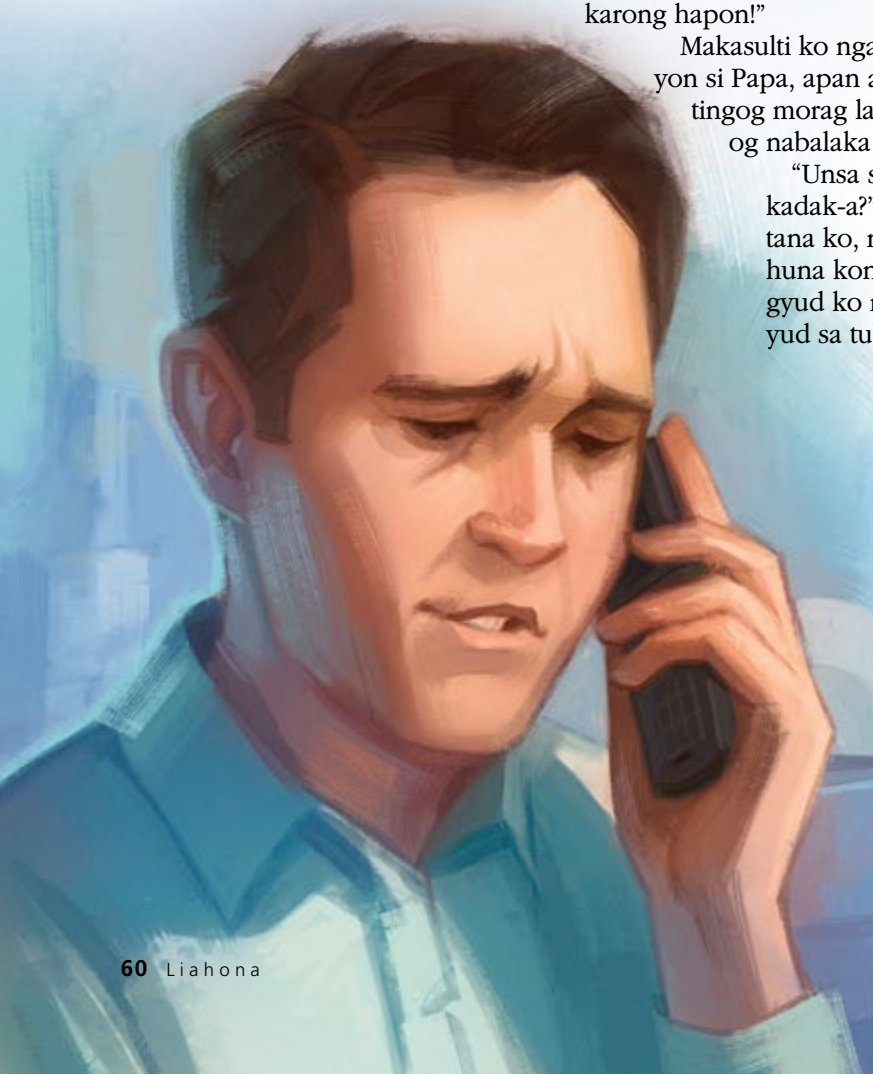
Makasulti ko nga malipayon si Papa, apan ang iyang tingog morag lain—ingon og nabalaka siya.

“Unsa siya kadak-a?” Nangu-tana ko, naghunahuna kon gusto ba gyud ko nga masayud sa tubag.

Nahilom og kadiyot si Papa. “Sobra gamay sa 2 ka libras [0.9 kg],” miingon siya. Karon nabalaka gyud siya. Panahon sa Pasko pa unta nga angay ipakatawo si Nora, apan Septyembre pa kadto. “Gamay siya, o sige,” mipadayon si Papa. “Hinumdumi sa pag-ampo alang kaniya, Levi. Ug pag-ampo alang nato usab aron kita makasalig nga ang Langitnong Amahan nasayud unsay labing maayo alang sa atong pamilya.”

Human nako mabutang ang telepono, miadto ko sa kusina ug mikuha sa usa ka putos nga beans nga giplanohan ni Mama nga himong sinabaw. Mabasa diha sa putos ang gibug-aton niini sama ni Nora karon. Akong gigunitan kini, naghunahuna unsay hitsura sa bata nga ingon ini og gidak-on.

“Ang iyang espiritu gikan pa gyud sa Langitnong Amahan,” naghunahuna ko, naghinumdum unsay akong nakat-unan sa kinabuhi nga wala pa dinhi sa yuta ug sa plano sa kaluwasan. Nasayud ako nga bisan mamatay si Nora, makita ra gihapon namo siya pag-usab tungod kay kaming tanan nabugkos isip usa ka pamilya. Apan naglaum usab ako

nga magpabilin siya uban namo dinhi sa kalibutan.

Sa misunod nga pipila ka bulan, si Mama ug Papa kadaghan moadto sa ospital. Si Lola ug si Lolo moadto sa among balay aron sa pagtabang sa pag-atiman nako ug sa akong mga manghud. Ang ward nagpu-asa ug nag-ampo alang sa among pamilya, ug ang buotan nga mga babaye sa Relief Society magdala usahay og panihapon alang namo. Ang tanan gustong makahibalo kon kumusta na si Nora.

Usa ka gabii niana, si Mama ug Papa mitawag namong tanan diha sa sala. Miingon sila nga si Papa uban sa bishop mohatag og panalangin ni Nora. Human makailis ug makabiya si Papa, gipundok kaming tanan ni Mama libut sa sofa aron mag-ampo.

“Palihug panalangini si Papa samtang siya mopanalangin ni Nora,” miingon si Mama. Mihinay ang iyang tingog. “Ug palihug, kon Imong kabubut-on, tuguti siya nga makapauli ug magmahimsog.”

Samtang kami nag-ampo, akong mabati ang Espiritu Santo nga mipuno sa kwarto uban sa kalinaw ug gugma. Ingon og ang Langitnong

Amahan ang nagsulti nako nga, bisag unsay mahitabo ni Nora, kining tanan kabahin sa Iyang plano.

Unya pagkagabii niana, si Papa mipauli ug misulti namo nga dunay talagsaon nga nahitabo didto sa ospital. Sa kasagaran ang kwarto ni Nora saba. Adunay daghang mga makina ug mga monitor nga dunay alarma ug nagkidlap-kidlap nga mga suga, ug ang mga nars ug mga doktor kanunay nga nagdali sa pagtabang sa gagmayng mga bata didto. Apan sa dihang si Papa ug ang bishop miabut, lahi ang tanan. Hilom ang tanang mga makina. Ang

mga nars naglingkod tupad sa mga bata, nagbasa o nagtan-aw kanila. Si Papa ug ang bishop nakahimo sa paghatag og panalangin ni Nora nga walay nakabalda.

Wala ko kahibalo kon si Nora magdako ba dinhi sa yuta o mobalik sa pagpuyo uban sa Langitnong Amahan sa dili madugay. Apan ako nasayud nga ang Langitnong Amahan makadungog ug motubag sa atong mga pag-ampo, ug akong gibati ang kalinaw sa dihang nakahinumdom ko nga Siya adunay plano alang sa *kada* sakop sa akong pamilya. ■

Dali suhira ang importante nga dapit sa kasaysayan sa Simbahan!

2 KA MGA BALAY

NGA GIPUY-AN NI JOSEPH SMITH

Ni Jan Pinborough Mga Magasin sa Simbahan

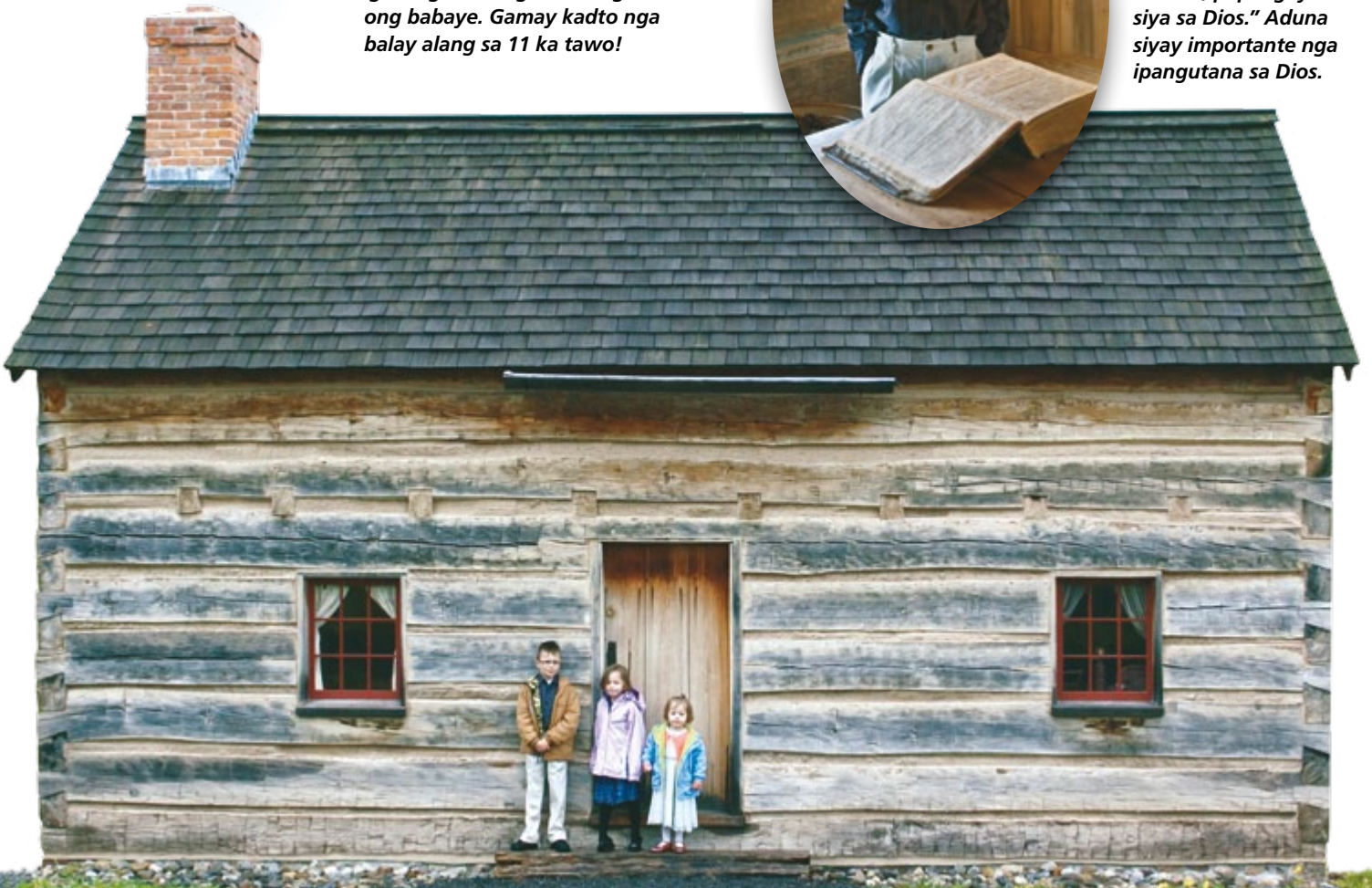
Palmyra, New York, mao ang dapit diin ang **Pagpahiuli** sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nagsugod 193 ka tuig na ang milabay. Sila si Luke, Rachel, ug Julia S. mibisita niining espesyal nga dapit aron makat-on pa og dugang mahitungod sa gipuy-an ni Propeta Joseph Smith ug sa unsa nga paagi siya mitabang sa pagpahiuli sa Simbahan dinhi sa kalibutan.

ANG BALAY NGA TROSO

Kining balay nga troso gitukod nga pareha sa balay nga gipuy-an ni Joseph Smith gikan sa edad nga 12 hangtud 19.

1. *Si Joseph adunay lima ka mga igsoong lalaki ug tulo ka igsoong babaye. Gamay kadto nga balay alang sa 11 ka tawo!*

2. *Ang pamilya sa kasagaran magpundok sa lamesa sa kusina aron mobasa sa Biblia. Sa dihang nag-edad siya og 14, mibasa si Joseph sa Santiago 1:5: "Kon aduna man kaninyoy nakulangan og kaalam, papangayoa siya sa Dios." Aduna siyay importante nga ipangutana sa Dios.*

3.

Usa ka adlaw sa tingpamulak niadtong 1820, si Joseph miadto sa kakahoyan duol sa iyang balay nga troso ug nag-ampo aron maka-hibalo unsa nga simbahan ang iyang apilan. Ang Langitnong Amahan ug si Jesukristo nagpakita ug misulti kaniya nga dili mo-apil sa bisan unsa nga mga simbahan. Si Jesus miingon nga si Joseph motabang sa pagpabalik sa Simbahan sa Ginoo dinhi sa kalibutan.

4.

Ang tanang unom ka mga lalaki sa pamilya matulog sa kwarto sa ta-as. Usa ka gabii niana sa dihang si Joseph nag-edad og 17, si anghel Moroni nagpakita sa makatulo ka higayon ug misulti niya mahitungod sa bulawan nga mga palid nga hubaron ni Joseph ug imantala isip ang Basahon ni Mormon. Nakuha ni Joseph ang mga palid paglabay sa upat ka tuig.

ANG BALAY NGA TABLA

Sa dihang si Joseph nag-edad og 19, ang iyang pamilya mibalhin ngadto sa bag-ong balay. Didto siya nagpuyo sa dihang iyang nakuha ang bulawan nga mga palid gikan sa Bungtod sa Cumorah.

5. Ang ubang mga tawo misulay sa pagkawat sa bulawan nga mga palid. Gitagoan kini ni Joseph ilawom sa mga bika sa atubangan niining fireplace.

6.

Ang mga igsoong babaye ni Joseph nga sila si Sophronia ug Katherine matulog niining gamay nga kwarto. Usa ka gabii niana giputos ni Joseph og panapton ang mga palid ug gitagoan kini taliwala sa duha ka mga babaye sa ilang higdaanan.

Si Jesukristo ug ang Unang Panan-awon

Ang Unang Panan-awon—sa dihang nakita ni Joseph Smith ang Langit-nong Amahan ug si Jesukristo—mao ang sinugdanan sa pagkabalik sa Simbahan ni Jesukristo nganhi sa kalibutan.

Nakat-unan ni Joseph Smith gikan sa Unang Panan-awon nga ang Langit-nong Amahan ug si Jesukristo duha ka lahi nga mga binuhat.

Usa kini sa tulo ka higayon nga narekord sa mga kasulatan nga ang Langitnong Amahan mipaila sa Iyang Anak, nga si Jesukristo (tan-awa sa Joseph Smith—Kasaysayan 1:17). Ang laing mga higayon mao kadtong sa dihang ang Manluluwas mibisita sa mga Nephite ug sa dihang Siya gibunyagan (tan-awa sa 3 Nephi 11:7; Mateo 3:17).

Atong Pahina

Si Carolina L., edad 11, gikan sa Venezuela, nagtubo sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ug kanunay nga ganahan nga moadto sa Templo sa Caracas Venezuela. Niadtong Marso 2012 mibisita siya sa templo sa unang higayon. Naka-palipay kaayo kini niya.

Sa dihang miadto ko sa templo, nalingaw ko uban ni papa ug sa akong igsoon, nga si Ryan, samtang ang akong mama ug ang iyang amiga nagsesyon. Nagbinuotan gyud ko pag-ayo sa dihang diha ko sa hulatanan nga kwarto sa templo. Ganahan kaayo ko nga naa sa balay sa Langitnong Amahan ug mobati sa Iyang gugma ug sa Iyang kaayo pinaagi sa Espiritu. Gimahal nako ang balay sa Ginoo.

Jorge M., edad 6, Costa Rica

Drawing kini sa Templo sa Asunción Paraguay. Malipayon kaayo ko tungod kay sa dili madugay mabugkos na kami isip usa ka mahangturong pamilya. Magpasalamat ako sa Langitnong Amahan sa paghatag nako og pamilya.

Angelo N., edad 5, Paraguay

Duna koy espesyal kaayo nga pamilya. Ang simbahan unom ka oras ang gilay-on gikan namo, pero moadto mi kutob sa mahimo. Ang akong amahan mopanalangin sa sakrament alang namo kada Dominggo, ug ang akong mama motudlo nako sa Primary. Moadto mi sa Templo sa Recife Brazil kausa sa usa ka tuig. Magmisyon ko kon modako na ko. Magtuon ko sa mga kasulatan ug mag-ampo kada adlaw. Maningkamot ko nga mapahimuot ang Langitnong Amahan pinaagi sa pagbinuotan. Gimahal ko kaayo ang ebanghelyo.

Kevin L., edad 8, Brazil

Ang akong manghud nga babaye, nga si Omega, ug ako ganahan nga makakita sa templo. Sa dihang ang among ward mobisita sa Templo sa Monterrey Mexico, mobiya mi sa

tungang gabii ug mobiyahen og unom ka oras aron makaabut didto. Nasayud ako nga ang templo mao ang dapit diin ang mga pamilya mahimong mahangturon. Sa dili madugay mobalhin mi ngadto sa Tuxtla Gutiérrez. Adunay templo didto, ug makahimo na kami sa pagbisita kanunay. Mapasalamaton ako sa mga templo.

Helem N., edad 4, Mexico

Sa dihang misulod ko sa Templo sa Quetzaltenango Guatemala, akong gibati ang tumang kalinaw. Atol sa pagpahinungod nalipay kaayo ko. Ang mga pakig-pulong mituhop gyud sa akong kasingkasing.

Juan G., edad 11, Guatemala

Solene S., edad 6, Brazil

Andam

Ni Merillee Booren

Gibase sa tinuod nga istorya

*“Kay kita wala sa Dios hatagig espi-
ritu sa katalaw kondili sa espiritu sa
gahum” (2 Timoteo 1:7).*

Wala mahimutang si Mary diha sa iyang lingkuranan samtang siya naminaw sa ubang mga bata sa iyang klase sa Primary nga nagpulipuli sa pagbasa gikan sa mga kasulatan. Naglaum siya nga dili moabut ang iyang turno.

Si Mary adunay kakulangan sa pagkat-on nga gitawag ang dyslexia. Kon motan-aw siya sa mga letra sa usa ka pahina, ingon og kini magdagan-dagan ug mobalhin. Kon siya mobasa og kusog, ang iyang mga pulong hinay ug usahay dili magsunod. Usahay mobasa siya og mga pulong nga wala gani diha.

sa Pagbasa

Sa nagkaduol na ang turno ni Mary, mas nahadlok siya. Sa dihang sa katapusan iya nang turno, wala na makaagwanta si Mary.

“Kinahanglan kong moadto sa cr,” kalit siyang miingon samtang milukso gikan sa iyang lingkuranan, hinungdan nga mahulog ang iyang mga kasulatan diha sa salog. Midagan si Mary sa hallway padulong sa cr. Nalipay siyang walay tawo. Nagbarug siya sa usa ka daplin ug nagsugod sa paghilak.

Paglabay sa pipila ka minuto, nakadungog siya ni Sister Smith nga mitawag niya sa iyang pagsulod sa cr. “Mary, unsay nahitabo?”

Wala masayud si Mary kon unsay isulti. Naulaw kaayo siya. Walay laing bata nga aduna niini nga problema. “Dili ko makabasa!” mihilak siya samtang iyang giomod ang iyang ulo sa nagkyugpos nga mga bukton ni Sister Smith.

“Dili ka makabasa?” Nangutana si Sister Smith, nga natingala. “Nakakita ko nimo nga mihatag og pakigpulong sa Primary. Nasayud ako nga ikaw makabasa.

Gilingo-lingo ni Mary ang iyang ulo. “Akong gimemorya ang akong pakigpulong. Akong gipraktisan kini pagbalik-balik aron dili na ko mosulay sa pagbasa niini sa atubangan sa mga tawo. Dili ko makabasa og kusog, ug kon mobasa ko, makahimo ko og daghang mga sayop. Dili ko gusto nga katawan sa ubang mga bata.”

“Oh, Mary, pasayloa ko. Dili ka nako tawgon sa pagbasa hangtud nga makahibalo ko nga andam ka,” miingon si Sister Smith. “Ug dili ko motuo nga dunay mokatawa nimo sa atong klase. Imo silang mga higala.”

“Ang mga bata sa eskwelahan mokatawa nako,” mihung-hong si Mary.

Gipahiran ni Sister Smith ang mga luha ni Mary. “Balik sa klase. Imong makita,” miingon siya.

Mibalik sila ngadto sa klasrom. Ang amiga ni Mary nga si Betsy milingkod tupad sa lingkuranan ni Mary, mihapsay sa nagum-os nga mga pahina sa mga kasulatan ni Mary. Milingkod si Mary, ug gitunol ni Betsy ang iyang mga kasulatan ngadto niya.

“Kinsa ang gusto nga mosunod sa pagbasa?” Nangutana si Sister Smith.

“Kang Mary na ang turno,” usa ka batang lalaki sa klase ang miingon.

Nagduha-duha si Mary, apan mitan-aw siya sa iyang mga kauban ug nakita ang ilang mabination nga mga pahiyom. Miyango si Sister Smith ug mipahiyom usab. Gikulbaan si Mary, apan iyang nakita ang iyang lugar ug nagsugod sa pagbasa.

Hinay nga migawas ang iyang mga pulong. Nakahimo siya og mga

sayop, apan kon siya mahunong, si Betsy hinay nga mohung-hong sa eksakto nga pulong sa dunggan ni Mary. Dili maayong mobasa si Mary kay sa ubang mga bata sa iyang klase, apan walay usa nga mikatawa o misaway niya. Dayon lain na usab ang mibasa ug nagpadayon ang leksyon.

Samtang sila naglakaw sa kwarto sa Primary human sa klase, si Sister Smith mihung-hong ni Mary nga siya mapasigarbuhon kaniya. Nalipay si Mary nga dili na siya mosulay sa pagtago sa iyang kalisud sa pagbasa. “Magpraktis lang ko pirme,” naghunahuna siya. Ug siya mipahiyom, nga nakahibalo nga duna siyay buotan nga mga higala sa simbahan nga mosuporta kaniya sa pagpadayon. ■

Inyong magamit kini nga leksyon ug kalihokan aron makat-on og dugang kabahin sa tema sa Primary karong bulana.

Ang Langitnong Amahan Nahigugma Nako, ug Siya Adunay Plano alang Nako

Ang kahumot sa giluto nga cookies milukop sa palibut samtang si Nataniel mitabang ni Lola sa pagsandok og libadura ngadto sa butanganan og cookie. Mipahiyom si Lola niya. “Kinsa ang nahigugma nimo?” nangutana siya.

Naghunahuna si Nataniel nga si Lola kanunay magluto sa iyang paborito nga mga cookie ug

mag-andam og papel tungod kay nasayud ang iyang Lola nga ganahan siyang mag-drawing. “Ikaw,” mitubag siya.

“Tinuod kana,” miingon si Lola. “Dugay na kong nakaila nimo kay ni bisan kinsa gawas sa imong mama ug papa. Pero dunay lain nga mas dugay pang nakaila nimo kay kanako.”

“Kinsa pa?” Nangutana ni Nataniel.

“Usa ka tawo nga nahigugma nimo sa wala pa ikaw moanhi sa kalibutan,” miingon si Lola.

“Oh,” miingon si Nataniel. “Ang Langitnong Amahan ang buot nimong ipasabut.”

“Oo,” miingon si Lola, nga migakos ni Nataniel.

Siya mipahiyum. Nakahibalo nga siya gihigugma mibati siya og kadasig.

Sa panahon sa pagpakigbahin karong tuiga, inyo pang mas makat-unan ang mahitungod sa talagsaong kamatuoran nga kamo anak sa Dios. Ang Langitnong Amahan nakaila ug nahigugma kaninyo. Aduna siyay plano sa pagtabang ninyo nga makabalik sa pagpuyo uban Kaniya sa umaabut. ■

Kanta ug Kasulatan

- “Ako Anak sa Dios” (*Children’s Songbook*, 2–3)
- Mga Taga-Roma 8:16

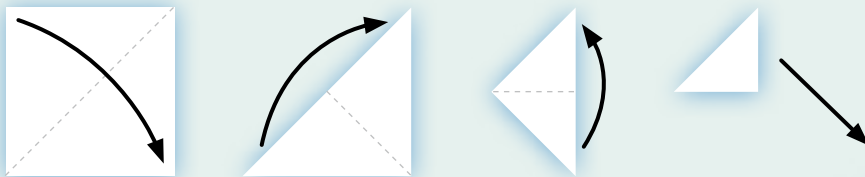
Snowflake Craft

1. Tung-a pagpilo ang 8 x 8-ka pulgada (20 x 20 cm) nga piraso nga papel. Dayon pil-a pa og katunga kaduha pa ka higayon.
2. Gamita ang sumbanan sa paggunting og snowflake nga lalaki o babaye. Gungtinga ang yellow nga dapit.
3. Paggamit og krayola o mga lapis sa pag-kolor sa mga hulagway diha sa snowflake.

Mahimo ninyong koloran og lain-lain ang kada hulagway sa pagpakita og talagsaon nga mga butang mahitungod sa inyong kaugalingon.

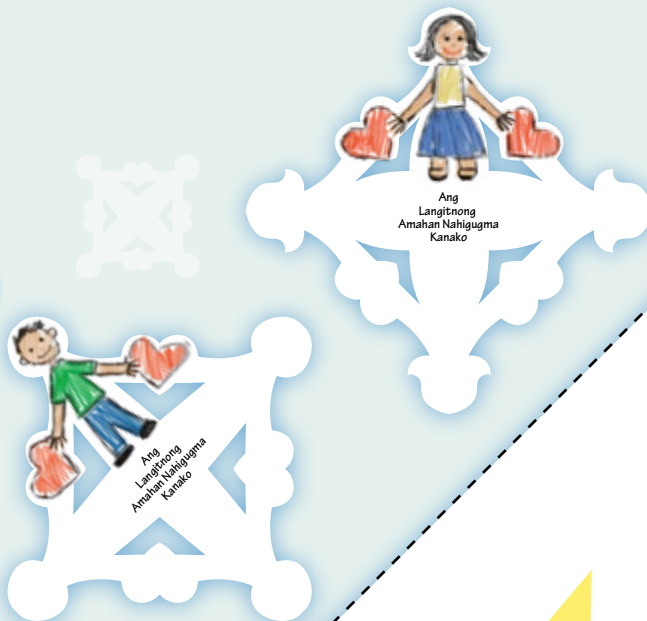
4. Sa sentro sa snowflake, isulat ang, "nahigugma ang Langitnong Amahan kanako" sa pagpahinumdom sa inyong kaugalingon nga ang Langitnong Amahan

nakahibalo sa tanan mahitungod kaninyo og nga Siya nahigugma ninyo pag-ayo.

Mga Ideya alang sa Panag-istorya sa Pamilya

- Sama sa mga snowflake nga lain-lain og mga porma og gidak-on, ang mga bata adunay espesyal nga mga hiyas nga nakapahimo sa kada bata nga talagsaon. Human makahimo og mga snowflake, makapuli-puli mo sa pagpasa-pasa sa snowflake sa kada sakop sa pamilya magsulti og espesyal nga mga kinaiya niana nga tawo og mopadayag og gugma. Dayon sultihi ang kada tawo nga ang Langitnong Amahan nakaila og nahigugma kaniya.
- Mahimo usab kamong mopasa-pasa og salamin og patanawon ang kada sakop sa pamilya niini samtang kamo maghisgot niini nga mga konsepto. Kamo usa ka anak sa Dios. Ang inyong Langitnong Amahan nahigugma kaninyo pag-ayo. Nagpuyo kamo sa langit uban Kaniya sa wala pa kamo moanhi sa kalibutan. Mao nga Siya atong gitawag nga Langitnong Amahan. Gusto Siya nga kamo magmalipayon og makabalik ngadto Kaniya sa umaabut. Sa unsa nga paagi kamo makahibalo nga ang Langitnong Amahan nahigugma kaninyo?

Pagpamatuod ni Evelyn sa Templo

Ni Miche Barbosa ug Marissa Widdison

Gibase sa tinuod nga istorya

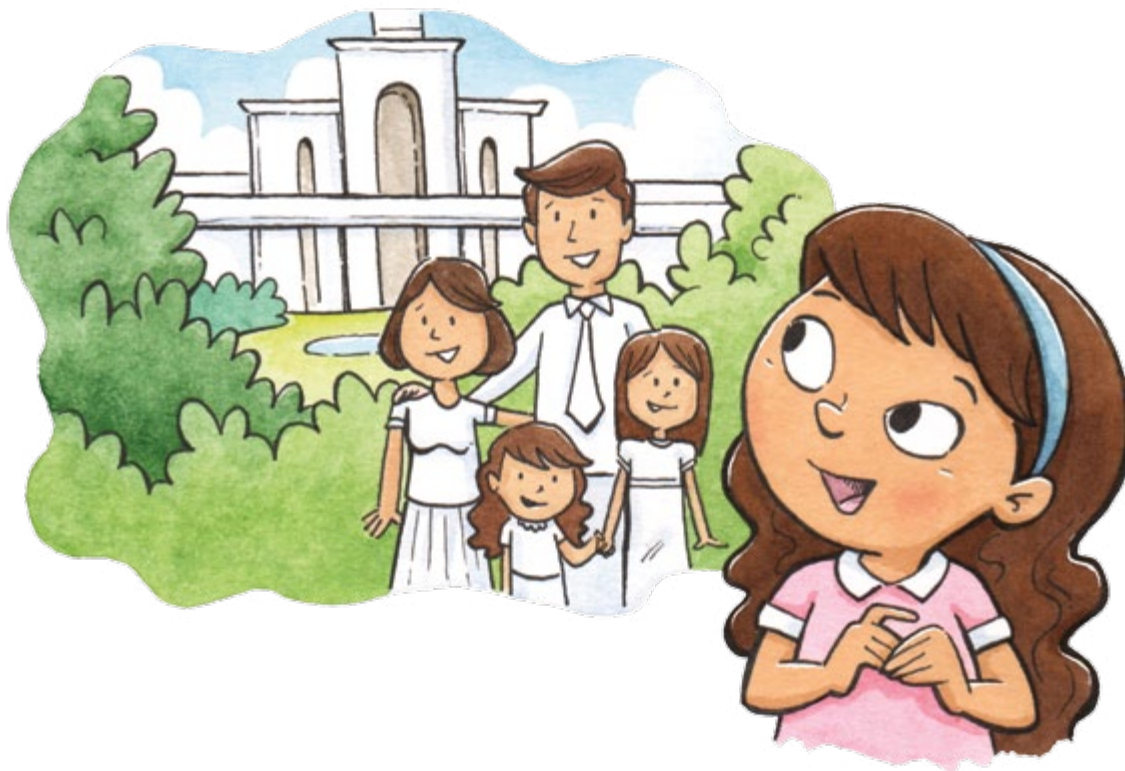
Ganahan si Evelyn nga moadto sa Primary. Kanunay siyang mopataas sa iyang kamot aron mag-ampo. Ganahan usab siya nga motabang sa iyang mga titser.

Apan karon mao ang unang higayon ni Evelyn sa paghatag og pakigpulong. Samtang siya naglakaw sa atubangan sa kwarto, ang iyang tiyan nagdaguok. Dayon gikulbaan siya. Thump-thump. Thump-thump. Thump-thump.

“Hi,” miingon si Evelyn sa pag-abut niya sa atubangan sa kwarto.
 “Ako si Evelyn. Ang akong pamilya bag-o lang miadto sa templo aron kami magkauban sa kahangturan.”

Gisultihan ni Evelyn ang mga bata sa Primary bahin sa puti nga sinina nga iyang gisul-ob. Ang templo puti usab kaayo. Giingnan niya sila nga siya ug ang iyang mga ginikanan ug igsoong babaye nabugkos sa kahangturan.

“Nasayud ko nga ang Langitnong Amahan nahigugma kanato,” miingon si Evelyn. “Gipaadto kita Niya sa templo aron ikauban ang atong mga pamilya sa kahangturan.”

Mibalik sa paglingkod si Evelyn. Mibati siya og kalipay. Ingon og mainit nga kahayag ang misanag sa iyang tibuok lawas. Nalipay siya nga miadto sa templo. ■

Pagpamatuod sa Templo

Naghisgot si Evelyn mahitungod sa pagkabugkos ngadto sa iyang pamilya didto sa templo. Susiha kon kamo makakita ba og pipila ka butang sa kwarto ni Evelyn nga iyang gipamulong atol sa iyang pakigpulong sa Primary. Makita ba usab ninyo ang ubang natago nga mga butang?

MGA BALITA SA SIMBAHAN

Bisitahi ang news.lds.org alang sa dugang nga mga balita ug panghitabo sa Simbahan.

Pagtabang sa Kabatan-onan nga Mahimong Gamhanan nga mga Tigkat-on ug mga Magtutudlo

Ni Michael Barber

Curriculum Developer, Priesthood Department

Ang bag-ong kurikulum sa kabatan-onan, Come, Follow Me: Learning Resources for Youth, [Dali, Sunod Kanako: Mga Kapangulohan sa Pagkat-on alang sa Kabatan-onan], nagpasabut sa upat ka epektibong paagi nga ang mga ginikanan, mga magtutudlo, ug mga lider makatabang sa kabatan-onan nga makabig ngadto sa ebanghelyo.

Sa asoy sa kasulatan mahitungod sa pagkabatan-on ni Jesukristo, atong mahibaloan nga ang 12 anyos nga Manluluwas nakita uban “sa mga doktor diha sa templo naminaw ngadto ni Jesus ug nangutana kaniya og mga pangutana.

“Ug ang tanan nakadungog kaniya nahitingala sa iyang pagpanabut ug sa iyang pagpanubag” (Hubad ni Joseph Smith, Lucas 2:46–47 [sa Lucas 2:46, footnote c]).

Gikan pa sa pagkabatan-on ang Manluluwas miapil sa pagkat-on ug pagtudlo sa ebanghelyo. Didto sa templo, ang Manluluwas mitudlo sa mga baruganan sa ebanghelyo niadtong giisip nga daghan og kahibalo ug mas sinati kay Kaniya. Apan Siya nakasabut nga ang pagkat-on ug pagtudlo sa ebanghelyo kabahin sa “balay sa Iyang Amahan” (Lucas 2:49).

Walay pangutana, si Jesukristo usa ka talagsaong tigkat-on ug magtutudlo sa ebanghelyo, bisan sa batan-on pa; apan nagdako Siya sa Iyang kapasidad sa pagsabut ug pagtudlo sa doktrina. Ang mga kasulatan nagsulti nato nga Siya “nakaangkon og grasya ug dugang pa nga grasya, hangtud nga siya nakadawat sa

kahingpitan” (D&P 93:13). Kon ang kabatan-onan karon kanunay nga motumong sa ilang mga kinabuhi sa unsay ilang nahibaloan nga tinuod, sila usab tinud-anay nga makabig ngadto sa Manluluwas ug sa Iyang ebanghelyo ug magdako diha sa kaalam “pagtulun-an human sa usa ka

kabatan-onan sa ilang panaw sa pagkat-on, pagsunod ug pagtudlo sa ebanghelyo ni Jesukristo. Sama sa Manluluwas, maandam nato ang atong mga kaugalingon sa espirituhanon, motubag sa mga panginahanglan sa atong kabatan-onan, moawhag nila sa pagdiskobre sa

SI KRISTO SA ENMAUS, NI WALTER RANEIGIRI

Espirituhanong pagpangandam—pagtuon, pag-ampo, ug pagpuasa—makatabang sa magtutudlo ug sa tigkat-on nga mobati sa impluwensya sa Espiritu.

pagtulun-an, lagda human sa usa ka lagda” (2 Nephi 28:30).

Sa giya sa bag-ong mga materyal sa kurikulum sa kabatan-onan, ang Unang Kapangulohan namahayag, “Kamo gitawag sa Ginoo sa pagtabang sa kabatan-onan nga makabig ngadto sa ebanghelyo.”¹ Samtang kita magtuon ug magsunod sa pangalagad sa Manluluwas, epektibo kitang makasuporta sa atong

mga kamatuoran sa ebanghelyo, ug mohagit nila nga makabig samtang sila magbaton og hugot nga pagtuon.

Pagpangandam sa Espirituhanon nga Paagi

Sa wala pa magsugod ang Iyang mortal nga pangalagad, ang Manluluwas miandam sa Iyang Kaugalingon sa espirituhanong paagi pinaagi sa pagkugi sa pagtuon, pag-ampo, ug

pagpuasa. “Gigiyahan sa Espiritu, ngadto sa kamingawan, aron makigubanan sa Dios” ug “nagpuasa sulod sa kap-atan ka adlaw ug kap-atan ka gabii” (Hubad ni Joseph Smith, Mateo 4:1–2 [sa Mateo 4:1, footnote b]). Sa katapusan sa Iyang pagpuasa, nag-atubang ang Manluluwas ug mga tintasyon gikan sa kaaway. Ang pagtuon sa kasulatan nakatabang ni Jesus sa pagbatok sa kada tintasyon ginamit ang mga bersikulo gikan sa mga kasulatan (tan-awa sa Mateo 4:3–10). Espirituhanong pagpangandam nakapahimo Niya dili lamang sa pagpakigbatok sa tintasyon sa malam-pusong paagi sa tibuk Niyang kinabuhi, apan sa gamhanang pagtudlo usab sa ebanghelyo sa Iyang tibuk pangalagad.

Ang pagtudlo sa kabatan-onan nagkinahanglan ug dugang pagpangandam kay sa pagtan-aw ug dali-dali sa manwal pipila ka minuto sa dili pa magsugod sa pagtudlo. Ang Ginoo misugo, “Ayaw pagtinguha sa pagpahayag sa akong pulong, apan unaha ang pagbaton sa akong pulong” (D&C 11:21). Makaandam kita sa espirituhanong paagi pinaagi sa mainampoong pagtuon sa mga kasulatan ug sa mga pulong sa buhi nga mga propeta sa pagkat-on sa tinuod nga doktrina. Samtang magandam kita niining paagiha, ang Espiritu Santo momatuod sa kamatuoran sa doktrina ug moaghat nato sa paghinumdom sa mga kasinatian sa pagpuyo sa doktrina nga atong mapaambit.

Sa pagtudlo sa batan-ong mga babaye mahitungod sa kaimportante sa personal nga pagpadayag, si Estefani Melero nga gikan sa Lima Peru Surco Stake naaghat sa pagpakigbahin sa iyang kasinatian nga nagtinguha ug pagpamatuod sa edad nga 14. Nagpamatuod siya ngadto sa batan-ong mga babaye nga samtang siya sinserong

nag-ampo aron makahibalo sa kamatuoran sa ebanghelyo, usa ka tingog ingon og naghung-hong sa iyang kasingkasing og mga pulong nga dili gayud niya makalimtan: “Nakahibalo ka kini tinuod, Estefani. Nakahibalo ka kanunay.”

Samtang atong tun-an ug sundon ang doktrina nga atong gitudlo, mahimo kitang mas labaw pa sa mga magtutudlo—mahimo kitang mga saksi sa kamatuoran.

Mga Pangutana nga Palandongon: *Unsay lain pang mga kasulatan nga nagpakita giunsa sa Manluluwas pag-andam sa Iyang*

Ang kabatan-onan makapalig-on sa usag usa kon sila magpakigbahin sa ilang mga kasinatian sa pagsunod sa ebanghelyo.

Kaugalingon sa pagtudlo? Sa unsa nga paagi nga ang inyong pagpangandam sa pag-andam sa pagtudlo nakaimpluwensya sa kaepektibo sa inyong mensahe?

I-focus ang mga Panginahanglan

Sa Iyang inter-aksyon sa datu nga batan-ong punoan, ang Manluluwas nagpakita nga Siya nakasabut sa mga panginahanglan niadtong Iyang

gitudloan. Ang punoan nagsugod sa usa ka pangutana: “Unsay bay buhaton ko aron makapanunod ako sa kinabuhing dayon?” Human makatudlo ang Manluluwas sa kaimportante sa pagsunod sa mga sugo, ang batan-ong punoan mitubag, “Kanang tanan ako nang ginabantayan sukad pa sa akong pagkabatan-on.” Nahibalo nga ang kasingkasing sa punoan kulang pa og “usa ka butang,” gihagit ni Jesus ang tawo sa pagbaligya sa tanan niyang kabtangan, ihatag kini sa kabus, ug mosunod Kaniya. (Tan-awa sa Lucas 18:18–23.) Kon kita mag-ampo alang sa pagpadayag ug makahibalo

sa mga interes, mga paglaum, mga tinguha sa kabatan-onan, kita—sama sa Manluluwas—makahibalo unsaon sa pagtudlo ug paghagit nila sa pagsunod sa ebanghelyo sa makahuluganong paagi.

Si Presidente Boyd K. Packer, Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, mipahayag nga ang atong “kabatan-onan nagdako diha sa teritoryo sa kaaway.”²

Isip mga ginikanan ug mga magtutudlo, kinahanglang atong masabtan ang mga kalisud nga giatubang sa atong kabatan-onan. Si Kevin Toutai, usa ka magtutudlo sa Sunday School sa kabatan-onan didto sa Columbine Colorado Stake, mipahayag, “Ang mga hagit nga giatubang sa kabatan-onan dili matudlo gikan sa manwal. Mao kana ang personal nga pagpadayag nga atong madawat isip magtutudlo sa pagtabang ug pagpaandam sa atong kabatan-onan

sa pagpakigbatok ni Satanas kada adlaw. Ako nakita nga dili lang ka moanha sa Domingo uban sa manwal ug mohatag sa leksyon.”

Ang pagtabang sa kabatan-onan nga makat-on ug pagsunod sa ebanghelyo naglakip sa hiniusang mga paningkamot sa mga ginikanan, mga lider, mga tigtambag, ug mga magtutudlo. Kon magtinguha kita sa inspirasyon gikan sa Espiritu Santo, epektibo kitang makatudlo sa doktrina nga makapaandam sa

Ang mga ginikanan mao ang responsable sa pagtabang sa ilang mga anak sa pagdiskobre sa mga kamatuoran sa ebanghelyo, ug ang kada batan-ong babaye ug batan-ong lalaki adunay indibidwal nga responsibilidad nga mas mahimong hingpit nga nakabig. Ang mga lider ug mga ginikanan sa kabatan-onan nagsuporta niini nga mga paningkamot.

kabatan-onan sa mga tintasyon ug mga hagit nga ilang giatubang.

Mga Pangutana nga Palandungon: *Sa unsa nga paagi nga lahi ang kalibutan karon kay sa dihang kamo ang mga batan-on? Unsa nga mga hagit ang inyong nakita nga giatubang sa kabatan-onan? Unsa nga mga doktrina sa ebanghelyo, kon masabtan, ang makatabang nila nga magmalampuson sa pag-atubang sa mga hagit?*

Imbitara ang Kabatan-onan sa Pagdiskobre sa mga Kamatuoran sa Ebanghelyo

Ang Manluluwas mitudlo sa Iyang mga tinun-an sa mga paagi nga makapaawhag nila sa pagdiskobre sa kamatuoran ug makaangkon og personal nga mga pagpamatuod. Sa dihang nagtudlo sa mga Nephite, Siya miingon:

“Ako nakasabut nga kamo mahuyang, nga kamo dili makasabut sa akong tanan nga mga pulong nga gisugo kanako sa Amahan nga isulti nganha kaninyo niini nga higayon.

“Busa pamauli kamo sa inyong mga panimalay ug palandongang kuni nga mga pulong nga Ako miingon, ug pangayoa sa Amahan, pinaagi sa akong ngalan, aron kamo makasabut, ug i-andam ang inyong mga hunahuna alang sa ugma, ug Ako moanha kaninyo pag-usab” (3 Nephi 17:2–3).

Ang pagtudlo nga sama kang Kristo naglakip og mas labaw pa sa paghatag og impormasyon. Naglakip kuni sa paggiya sa kabatan-onan sa pag-sabut sa doktrina alang sa ilang mga kaugalingon. Samtang matintal kita sa pag-lecture nila bahin sa ebanghelyo, mas epektibo kita kon kita motabang nila sa pagpangita sa mga tubag alang sa ilang mga kaugalingon, makahimo nila sa pag-angkon sa ilang kaugalingong mga pagpamatuod, ug pagtudlo nila unsaon as pagpangita og mga tubag kon sila dunay mga pangutana. Sumala sa gipasabut sa bag-ong kurikulum sa kabatan-onan, *Come, Follow Me: Learning Resources for Youth* [Dali, Sunod Kanako: Mga

PAGHULAGWAY SA LITRATO PINAAGI NI CHRISTINA SMITH

Kapanguhaan sa Pagkat-on alang sa Kabatan-onan, makaimbitar usab kita nila sa pagpakigbahin sa ilang mga kasinatian sa pagpuyo sa ebanghelyo ug sa pagpamatuod ngadto sa ilang mga kaedad sa mga butang nga ilang nahibaloan nga tinuod.

Si Elder Kim B. Clark, Area Seventy ug presidente sa BYU-Idaho, miistorya karong bag-o mahitungod sa deacons quorum kansang tigtagbag naghisingot og pag-ampo uban nila. Sa wala damha, ang presidente sa deacons quorum mipataas sa iyang kamot ug miingon, “Gusto ko nga mangutana sa korum. Kinsa ninyo ang andam nga mopasalig nga mag-ampo buntag ug gabii kada adlaw karong semanaha?” Ang tanang mga sakop sa korum mipataas sa ilang mga kamot gawas sa usa ka batan-ong lalaki, kinsa dili makapasalig nga makasunod sa mao nga hagit. Ang tigtagbag naglingkod lang ug nagtan-aw sa mga sakop sa korum nga nagtudlo ug nagpamatuod sa ilang ka edad mahitungod sa pag-ampo, nagtabang niya nga makaangkon og pagsalig sa pagdawat sa hagit.

Mga Pangutana nga Palandongon: *Sa unsa nga mga paagi inyong namatikdan ang mga magtutudlo nga nag-awhag sa mga sakop sa klase nga aktibong moapil sa bahin sa pagkat-on? Unsaon ninyo sa pagtabang ang kabatan-onan nga inyong gitudloan nga makapalambo og mga kinaiya sa pagtuon sa ebanghelyo? Gawas sa pagpanahisingot, unsay laing mga paagi sa pagpaapil sa kabatan-onan sa pagkat-on sa ebanghelyo?*

I-awhag ang Konbersyon

Ang konbersyon usa ka tibuok kinabuhi nga proseso nga naglakip sa pakat-on ug pagsunod sa ebanghelyo kada adlaw. Labaw pa kay sa pagkahibalo lang sa ebanghelyo, ang konbersyon “kinahanglang nga kita mobuhat ug mahimo.”³ Human makatudlo sa Iyang mga tinun-an mahitungod sa kapuangod sa maayo

nga Samarianhon, ang Manluluwas mihagit kanila, “Lakaw ug buhata ang ingon” (Lucas 10:37). Miawhag Siya nila nga mas labaw kay sa tigpaminaw sa pulong ug sa paglihok pinaagi sa pagtuo sa Iyang mga pagtulun-an.

Kinahanglang nga awhagon nato ang kabatan-onan nga magkugi sa pagsunod sa ebanghelyo tungod kay ang konbersyon dili lang mahitabo sa usa ka higayon sa pagtudlo. Ang konbersyon mahitabo kon ang kabatan-onan makasabut sa tinuod nga doktrina ug makaestablisar og mga sumbanan sa pagtuo sa ebanghelyo ug matarung nga pagpuyo, samtang sila atong awhagon sa paghimo sa *Dali, Sunod Kanako*.

Si Krista Warnick, presidente sa Young Women sa Arapahoe Colorado Stake, miingon, “Ang kabatan-onan karon nag-atubang og daghang mga hagit nga wala nako madunggi sukad hangtud nga mas mihingkod na ako. Akong napalambo ang akong pagpamatuod sa kasagaran kon ako maglihok sa akong kaugalingon ug makahimo ug makaimplementar sa mga butang nga akong nakat-unan sa mga klase sa Young Women. Ang paghatag sa kabatan-onan og mga hagit ug mga oportunidad sa paggamit sa ilang pagtuo makatabang nila sa pagpalambo sa sukaranan sa ilang mga pagpamatuod sa mas bata pa.”

Ang hagit sa konbersyon dili lamang nga kita makat-on sa ebanghelyo apan usab nga kita mag-usab tungod sa unsay atong nakat-unan. Kinahanglang kitang motabang sa kabatan-onan nga makasabut nga ang ilang “dako nga kausaban” (Alma 5:14) sa kasingkasing dili mahitabo diha-diha dayon, apan kini moabut sa hinay-hinay samtang sila magpalambo og kanunay nga mga kinaiya sa pagtuon, pag-ampo kanunay, ug pagsunod sa mga sugo. Samtang sila magbuhat niining mga butang, ilang mamatikdan nga ang ilang mga tinguha, mga kinaiya, ug mga aksyon mausab sa pagpakita sa kabubut-on sa Amahan.

Mga Pangutana nga Palandongon: *Unsay nahimo sa inyong mga paningkamot sa pagkat-on ug pagsunod sa ebanghelyo sa inyong kaugalingong konbersyon? Sa unsa nga paagi kamo nalig-on sa mga ginikanan ug sa mga magtutudlo ug mga lider sa Simbahan?*

Pagsuporta sa Atong Kabatan-onan

Dali, Sunod Kanako nagrepresentar lang kabahin sa paningkamot sa pagsuporta sa kabatan-onan. Dugang sa indibidwal nga responsibilidad sa kada batan-on nga mas makabig, “ang mga ginikanan adunay unang responsibilidad sa pagtabang sa ilang mga anak nga makaila sa Langitnong Amahan ug sa Iyang Anak nga si Jesukristo.”⁴ Kita nga naglihok uban sa kabatan-onan makasuporta sa mga ginikanan ug makasunod sa ehemplo sa Manluluwas kon kita mangandam sa espirituhanong paagi, mo-focus sa mga panginahanglang sa kabatan-onan, moimbitar nila sa pagdiskobre sa mga kamatuoran sa ebanghelyo, ug mohatag nila og mga oportunidad sa paglihok ginamit ang pagtuo ug mahimong makabig. Samtang kita maningkamot sa pagsunod ni Jesukristo, mas mahimo kitang maayong tigkat-on ug mga magtutudlo, ug kita nagtabang sa umaabut nga mga lider sa atong mga komunidad ug sa stong Simbahan nga mahimong gamhanang mga tigkat-on ug mga magtutudlo sa ilang mga kaugalingon. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. *Teaching the Gospel in the Savior's Way* (a guide to *Come, Follow Me: Learning Resources for Youth*, 2012), 2.
2. Boyd K. Packer, “Tambag ngadto sa mga Kabatan-onan,” *Liahona* ug *Ensign*, Nob. 2011, 16.
3. Dallin H. Oaks, “The Challenge to Become,” *Liahona*, Ene. 2001, 40; *Ensign*, Nob. 2000, 32.
4. *Handbook 2: Administering the Church* (2010), 5.5.4.

Alang sa dugang nga impormasyon mahitungod sa bag-ong kurikulum sa kabatan-onan, bisitahi ang lds.org/youth/learn.

Nag-implementar ang Simbahan sa Bag-ong Kurikulum sa Kabatan-onan 2013

Sugod niining bulana, ang mga magtutudlo ug mga lider sa tibuok Simbahan magsugod sa hingpit nga pag-implementar sa bag-ong kurikulum sa kabatan-onan, *Come, Follow Me: Learning Resources for Youth*, [Dali, Sunod Kanako: Mga Kapanguhaan sa Pagkat-on alang sa Kabatan-onan] unang gipahibalo sa usa ka sulat sa Unang Kapangulohan niadtong Septyembre.

Sa lds.org/youth/learn, ang mga magtutudlo ug mga lider sa Young Women, Aaronic Priesthood, ug Sunday School makakita og mga leksyon sa 23 ka pinulongan. Ang tanang mga leksyon maimprinta. Kadtong walay internet access kinahanglang mokontak sa ilang lokal nga mga lider sa priesthood aron mosusi unsaon ang *Come, Follow Me* [Dali, Sunod Kanako] maimplementar sa ilang dapit.

“Ang bag-ong kurikulum adunay sukaranan nga mga doktrina sa ebanghelyo ingon man usa sa mga baruganan sa pagtudlo sa pamaagi sa Manluluwas,” mabasa ang sulat sa Unang Kapangulohan. “Masaligon kami nga [kini] makapanalangan

sa kabatan-onan sa ilang mga paningkamot nga hingpit nga makabig ngadto sa ebanghelyo ni Jesukristo.”

Sa *Come, Follow Me*, [Dali, Sunod Kanako] kada bulan sa tuig adunay gi-assign nga hilisgutan nga doktrina, ug ang tanang mga klase sa Sunday School, Young Women, ug Aaronic Priesthood magtuon niana nga hilisgutan niana nga bulan.

Ang kada leksyon adunay upat ka mga seksyon: espirituhanong pagpangandam alang sa mga magtutudlo, mga ideya sa pagpaila a hilisgutan, piho nga mga ideya sa kalihokan, ug seksyon sa pag-imbatar sa kabatan-onan sa paglihok. Ang mga magtutudlo gihangyo nga mangita og inspirasyon sa pagpili ug pagpahaum sa mga leksyon base sa mga panginahanglan sa ilang mga estudyante.

Ang web site naglakip sa makatabang nga video nga magpabut unsaon sa pag-implementar sa bag-ong kurikulum, mga ideya sa pagpangandam sa mga kalihokan sa pagkat-on, ug bag-ong giya nga basahon, *Teaching the Gospel in the Savior’s Way*. ■

UTRATO PINAAGI NI TJ THOMAS

Samtang nag-apil sa proyekto sa Mormon Helping Hands sa tibuok Africa, ang mga miyembro sa Simbahan mihimo og bililhon nga pagserbisyo, milig-on sa mga relasyon sa laing-laing relihiyon, mipadaghan sa kahibalo sa Simbahan, ug milig-on sa ilang mga pagpamatuod sa gugma nga putli.

Ikaunom nga Tinuig nga Adlaw sa Pagserbisyo sa tibuok Africa

Sabado, Agosto 18, 2012, nakita ang liboan ka mga Santos sa sobra sa usa ka dosena nga mga nasud sa Arica nagpundok sa ilang mga komunidad aron sa pag-apil sa ikaunom nga tinuig nga Africa Mormon Helping Hands Day.

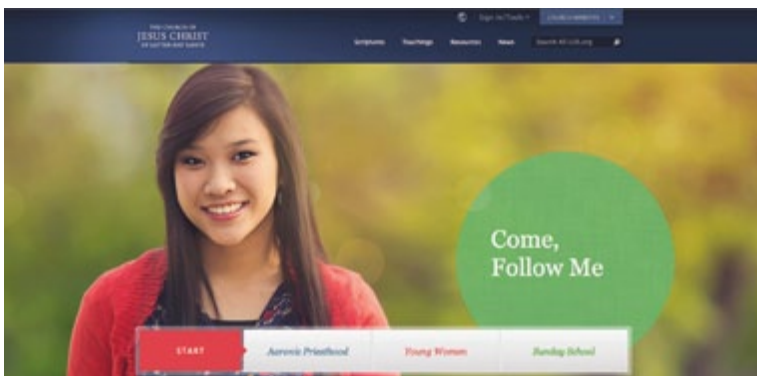
“Ang mga ward ug mga branch nanggawas aron mohatag og importante nga serbisyo,” ang misyonaryo sa public affairs nga si Elder C. Terry Warner misulat sa usa ka email. “Nangita silag mga partner, mipili silag proyekto nga, bisan lisud, importante kaayo. Daghan kaayo sila nga gustong motabang, ug sila nahimong higala sa Simbahan.”

Si Elder Adesina J. Olukanni, direktor sa public affairs alang sa Africa West Area, miingon bahin sa adlaw sa pagserbisyo, “Mao kini ang labing maayong paagi diin kita makatubag sa tawag sa propeta nga magmabination sa atong mga silingan, sa pagtubag sa ilang panginahanglan, sa paghatag kay sa modawat. Mao kini ang labing sayon nga paagi sa pagsangyaw sa ebanghelyo—pinaagi sa ehemplo.”

Ang Mormon.org Karon anaa sa 20 ka Pinulongan

Ang Mormon.org karon anaa na a Armenian, Cebuano, Chinese, Dutch, English, French, German, Indonesian, Italian, Japanese, Korean, Latvian, Polish, Portuguese, Russian, Spanish, Swedish, Tagalog, Thai, ug Ukrainian.

Ang mga indibidwal giawhag sa paghimo sa ilang kaugalingon mga Mormon.org profile sa ilang gusto nga pinulongan ug ipakigbahin kini sa uban.

Ang Tinuod nga Gamit sa Grasya

Natandog gyud ako pag-ayo sa duha ka mga artikulo sa Abril 2012 nga isyu: Ang artikulo ni Elder David A. Bednar, “Ang Pag-ula ug ang Panaw sa Pagka-mortal” (pahina 12), ug ang artikulo ni Kristen Nicole Cardon, “Katingalahan nga Grasya” (pahina 10). Ang akong mga pangutana mahitungod sa tinuod nga gamit sa grasya sa atong mortal nga mga kinabuhi ug sa atong pagpaningkamot alang sa kinabuhing dayon hingpit nga natubag. Mapasalamaton ako niini nga mga artikulo—nakapadugang kini pag-ayo sa akong pagsabot, ug gibalik-balik nako kini sa pagpamalandong.

Emmanuel Adu-Gyamfi, Ghana

Koreksyon

Sa Mensahe sa Unang Kapangulohan sa Enero 2012, “Pagpuyo og Abunda nga Kinabuhi,” among nakalimtan ang paghatag og pasalamat ang usa ka kinutlo ni Mary Anne Radmacher. Ang kinutlo makita sa pahina 5 sa *Liahona*. Ang orihinal nga kinutlo ni Ms. Radmacher mabasa, “Usahay ang kaisug mao ang hinay nga tingog sa pagtapos sa adlaw nga nag-ingon, ‘Akong sulayan og usab ugma.’” Makita kini, sa ubang mga publikasyon ni Ms. Radmacher, *Courage Doesn’t Always Roar* (2009). Pasayloa kami sa sayop.

Kini nga isyu naglangkob og mga artikulo ug mga kalihokan nga mahimong magamit alang sa family home evening. Ang mosunod mao ang pipila ka mga ehemplo.

“Ang Pagkasuperior sa Kaalam sa Dios,” pahina 20: Ikonsiderar ang paghisgot sa kaalam sa kalibutan itandi sa kaalam sa Dios. Mahimo ninyong basahon ang 2 Nephi 9:28–29 ug paghunahuna og mga sitwasyon diin ang kalibutanon nga kaalam lahi sa kaalam nga gitudlo sa ebanghelyo. Paghukom hain nga dalan ang inyong subayon sa kada sitwasyon.

“2013 nga Tema sa Mutual,” pahina 50: Basaha ang mga artikulo ni Elaine S. Dalton ug David L. Beck sa 2013 nga Tema sa Mutual. Ikonsiderar ang pagpangita og mga paagi nga ikatabang sa mga sakop sa pamilya sa paghimo sa panimalay nga usa ka balaan nga dapit. Mahimo kamong mopakita og litrato sa templo sa inyong panimalay ug mohimo og tumong sa pagtambong sa templo isip pamilya.

“Padayon sa Pagpraktis,” pahina 56: Ikonsiderar ang paghimo og pasundayag sa talento sa pamilya. Isugyot nga ang kada sakop sa pamilya mangandam sa pagpakigbahin og kahanas og pasundayag. Pagkahuman basaha ang artikulo “Padayon sa Pagpraktis” ug hisguti sa unsa nga paagi nga ang pagpraktis ug pagpakigbahin sa mga talento makapanalangin niadtong anaa sa palibut.

“Pagpamatuod ni Evelyn sa Templo,” pahina 70: Ikonsiderar ang paghimo og “pagpamatuod sa pamilya.” Pagbutang og mga litrato diha sa kwarto ug ipakolekta sa mga sakop sa pamilya kadtong ilang gituohan (pananglit: mga litrato sa inyong pamilya, sa templo, ni Presidente Thomas S. Monson, bunyag, slip sa tithing, batan-on nga tarung nagsinina). Tapusa pinaagi sa paghisgot nganong mituo kamo niini.

Mga Leksyon sa Kangitngit

Usa ka adlaw sa Oktubre ang among anak nga si Julia, kinsa dili mahimutang panahon sa family home evening, miingon, “Wala gyud kita mag-family home evening sa ngitngit. Mahimo ba?” Naghunahuna mi unsaon ug unsay among itudlo niya sa kangitngit.

Among gipalong ang mga suga, ug hingpit nga kangitngit ang mitabon namo. Dayon giablihan sa akong bana ang iyang cellphone ug nagsugod sa pagtudlo mahitungod sa Kahayag ni Kristo. Iyang gipakita sa unsa nga paagi nga ang Kahayag ni Kristo makapagawas namo gikan sa kangitngit ug mogiya sa among pamilya balik ngadto kaniya. Ang suga nga gikan sa cellphone dili kaayo hayag, apan igo na kini nga kami makakita.

Samtang mapalong matag karon ug unya ang suga sa cellphone, nakahimo kami sa pagpakita sa among anak kon unsay mahitabo sa among kinabuhi kon wala ang Manluluwas, nga si Jesukristo. Diha gyud ang Espiritu, ug ang among anak hingpit nga nagbinuotan. Bisan karon nakahinumdom siya sa among paborito nga family home evening ug sa mensahe nga gitudlo.

Valquíria Lima dos Santos, Brazil

ANG LIMA KA MINUTO NGA LEKSYON

Ni Christopher James Smith

Sa pagtapos sa katapusan nako nga tuig sa unibersidad, motambong ko og seremonyas sa gradwasyon diin ang bag-ong mga gradwado, magsul-ob sa naandan nga kalo ug gown, makadawat og degree gikan sa bisita nga dignitary. Gipaabut ko kini nga higayon, usa ka pagsaulog sa upat ka lisud nga tuig sa pagtuon. Nianang buntag dayon sa seremonyas, nakadawat ko og sulat gikan sa unibersidad apan wala ko kini dayon ablihi.

Ang seremonyas magsugod sa 1:30 sa hapon, ug nagplano ko nga magpalitrato sa dili pa kini magsugod. Subo lang, dunay daghang nagpalitrato, ug akong gitan-aw ang relo ug hapit na gayud magsugod. Apan dugay na kong naghulat ug determinado kong magpalitrato. Sa katapusan nahuman 10 ka minutos sa wala pa magsugod ang gradwasyon, midagan ko padulong sa hall.

Sa pag-abut nako didto, bisan pa, sirado na ang mga pultahan ug dunay mga gwardiya. Mihangyo ko nga makasulod apan mibalibad ang mga gwardiya, nag-ingon nga kinahanglan kong moabut 15 minutos sa dili pa magsugod aron makalingkod. Una kadtong higayon nga nakadungog ko mahitungod sa gikinahanglan, mao nga misupak ko. Apan ang mga gwardiya wala molihok. Upat ka tuig ko kining gitrabahoan aron maangkon kini nga degree, ug dili nako kini makuha atol sa seremonyas. Didto ko milingkod sa balkon uban sa mga tumatan-aw.

Dihang mipauli ko ug giablihan ang sulat nga nadawat nako nianang pagkabuntag, akong nabasa ang klaro nga instruksyon nga manglingkod na pinakaminus 15 minutos sa di pa magsugod o dili na makasulod. Gibati nako nga sama sa buangon nga mga dalagang birhen sa sambingay sa Manluluwas:

*Wala ko kaa-
but sa lima ka
minuto nga cut
off nga mahimo
pang makasu-
lod. Ang ingon
niana nga
gidugayon dili
siguro maka-
pugong nako
sa pagtam-
bong sa akong
gradwasyon sa
unibersidad.*

“Ug samtang [ang buangon nga mga dalagang birhen] nangadto sa pagpamalit, miabut ang pamanhunon ug sila nga andam misulod uban kaniya ngadto sa kumbira sa kasal: ug unya ang pultahan gitakpan.

“Tapus niini nangabut usab ang ubang mga dalaga, nga nanag-ingon, Senyor, Senyor, ablihi kami.

“Apan siya mitubag nga nag-ingon, Sa pagkatinuod magaingon ako kaninyo, nga wala ako makaila kaninyo” (Mateo 25:10–12).

Bisan og ang dili pagpaapil sa importante nga selebrasyon ingon og grabe nga sangputanan tungod sa daw gamay lang nga pagkasayop, akong naamguhan nga mao usab kini sa mga pagpili ug mga sangputanan. Kon mopunit ko sa tumoy sa usa ka tukog, gipunit sab nako ang laing tumoy niini. Mao usab sa bisan unsang pagpili, gipili nako dili lamang ang lihok apan usab ang kauban nga sangputanan—bisan og dili pa makita ang sangputanan niini.

Si Satanas ang gusto nga magpunting kita sa mga pagpili nga dili magtagad sa mga sangputanan. Sagad siyang mobuhat niini pinaagi sa pag-agni kanato sa pag-focus sa pisikal nga kahinam, “sa kabubut-on sa tawo” (2 Nephi 2:29), ug diha-diha nga katagbawan.

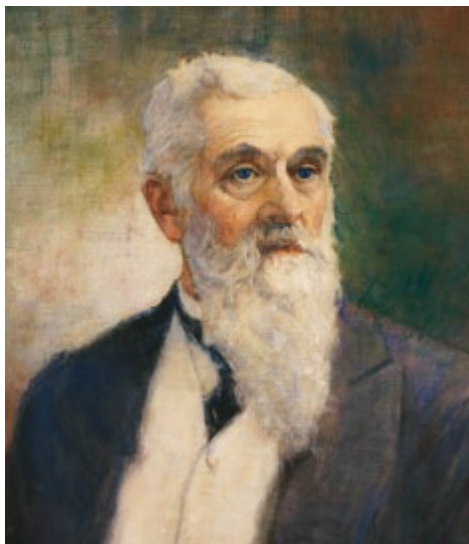
Ang atong Langitnong Amahan, sa laing bahin, nagtinguha nga kita mag-focus sa kalipay ug mahangturon nga panalangin. Naglaum siya kanato nga mohunahuna sa mga sangputanan kon magbuhat kita og mga desisyon ug sa paghimo sa mga sangputanan nga bahin sa atong kadasig: “Sila gawasnon sa pagpili sa kalingkawasan ug sa kinabuhi nga dayon, pinaagi sa halangdon nga Tigpataliwala sa tanan nga mga tawo, o pagpili sa pagkabihag ug sa kamatayon” (2 Nephi 2:27).

Samtang dili ko mapasalamaton nga wala makaabut sa pormal nga pagdawat sa akong degree, nagpasalamat ko sa unsay natudlo kanako niini nga kasinatian sa mahangturon nga panghunahuna—nga dili gayud ko mohimo og pagpili nga makasanta kanako sa pagsulod sa presensya sa Pamanhunon. Imbis masiradan uban sa pulong nga “wala ako makaila kaninyo,” naningkamot ko sa paghimo og pagpili nga makapadungog kanako sa Iyang pag-ingon nga, “Dumuyog ka sa kalipay sa imong agalon” (Mateo 25:21). ■

JOSEPH SMITH

Si **Joseph Smith** nag-edad og 14 sa dihang siya **nag-ampo** aron makahibalo hain nga simbahan ang husto. Ang Langitnong Amahan ug si Jesukristo nagpakita kaniya, ug iyang nahibaloan nga wala sa mga simbahan sa kalibutan ang aduna sa tanang kamatuoran. Mitabang si Joseph Smith sa pagpahiuli sa tinuod nga ebanghelyo ni Jesukristo ug nahi-mong unang propeta sa ulahing mga adlaw. Isip kabahin sa iyang trabaho, gihubad niya ang Basahon ni Mormon gikan sa **bulawan nga mga palid** ug gisugo ang mga Santos sa pagtukod sa unang templo niini nga dispensasyon, ang **Templo sa Kirtland**.

Human makighimamat ni Presidente Snow, usa ka ministro sa laing tinuohan misulat: “Ang iyang nawong usa ka gahum sa kalinaw; ang iyang presensya usa ka panalanginan sa kalinaw. Sa malinawon nga kahiladman sa iyang mga mata dili lamang ang ‘panimalay sa hilum nga pag-ampo,’ apan ang panimalay sa espirituhanon nga kalig-on. . . . Ang labing katingalahang pagbati milukop kanako, nga ako ‘nagbarug sa balaan nga yuta.’” Tan-awa sa “Mga Atsara, Mga Turnip, ug Pagpamatuod: Inspirasyon gikan sa Kinabuhi ug mga Pagtulun-an ni Lorenzo Snow,” pahina 12.

